

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/168/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120352073
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6120352073.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky B. C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. E., F. XXX, právne zastúpenej Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Zvolen, Trhová 992/1 a ŠKODA LEGAL s.r.o., so sídlom Bratislava, Jarabinková 17563/2C, a otca C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., G. XX, právne zastúpený JUDr. Zuzanou Falisovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Banská Bystrica, Horná 2, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zverenie maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti alebo jeho výlučnej osobnej starostlivosti **z a m i e t a**.

II. Súd podanie otca o nezhode pri zdravotnej starostlivosti o maloletého **o d m i e t a**.

III. Súd maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach samostatne.

IV. Otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 220 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.09.2023.

V. Otec je **o p r á v n e n ý** stretávať sa s maloletým A. A., nar. XX.XX.XXXX:

1/ každý párny týždeň v roku od stredy 16.00 h do nedele 18.00 h,

2/ každý rok počas letných prázdnin od 15.07. od 18.00 h do 01.08. do 18.00 h a od 15.08. od 18.00 h do 31.08. do 18.00 h,

3/ počas vianočných prázdnin každý nepárny rok od 22.12. od 18.00 h do 25.12. do 18.00 h a od 01.01. od 18.00 h do 06.01. do 18.00 h a každý párny rok od 25.12. od 18.00 h do 01.01. do 18.00 h,

4/ počas veľkonočných prázdnin každý nepárny rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 h do utorka do 18.00 h,

5/ počas jarých prázdnin každý párny rok od soboty, ktorou začínajú jaré prázdniny Banskobystrického kraja od 9.00 h do nedele, ktorou jaré prázdniny končia do 18.00 h, podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR.

VI. Otec je **o p r á v n e n ý** maloletého od matky v stanovené dni a hodiny prevziať pred vchodom do jej obytného domu a povinný maloletého v stanovené dni a hodiny matke pred vchodom do jej obytného domu odovzdať.

VII. Matka je **p o v i n n á** maloletého na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletým umožniť.

VIII. Matka je p o v i n n á informovať otca osobne vždy pri odovzdávaní maloletého do jeho starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch, aktivitách a priebežne počas starostlivosti o maloletého mu poskytovať písomné správy prostredníctvom emailu týkajúce sa aktuálnych, mimoriadnych vecí maloletého.

IX. Otec je p o v i n n ý informovať matku písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jej starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch, aktivitách a priebežne počas starostlivosti o maloletého jej podávať písomné správy prostredníctvom emailu o aktuálnych, mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

X. Súd návrh matky vo zvyšku z a m i e t a .

XI. Súd p r i z n á v a znalcovi z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých G. H. C., G., s miestom výkonu činnosti Vrbové, Súkenická 209/2A, zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov Ministerstva spravodlivosti SR, pod evid. č. 915510, znalečné v sume 1.024,28 eura.

XII. Súd u p r a v u j e učtáreň Okresného súdu Banská Bystrica, aby znalcovi z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých G. H. C., G., s miestom výkonu činnosti I., J. XXX/XX, vyplatila na trovy znaleckého dokazovania sumu 1.024,28 eura z rozpočtových prostriedkov súdu na účet vedený v G. E., K., IBAN: J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

XIII. Súd p r i z n á v a štátu náhradu trov konania vo výške 1.024,28 eura.

XIV. Otec je p o v i n n ý zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 512,14 eura pripojeným príkazom na úhradu v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

XV. Matka je p o v i n n á zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 512,14 eura pripojeným príkazom na úhradu v lehote 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

XVI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec návrhom podaným dňa 10.08.2020 sa domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloleťmu tak, že maloleť sa zverí do striedavej osobnej starostlivosti, ktorá sa bude realizovať v týždennom intervale, zároveň sa upraví styk rodičov s maloleťm počas letných, vianočných, veľkonočných prázdnin, výživné sa neurčí a rodičia budú povinní pri odovzdávaní si maloleťho poskytovať si písomne informácie o jeho zdravotnom stave, jeho výsledkoch, aktivitách a priebežne počas starostlivosti o maloleťho podávať si písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo emailom o aktuálnych, mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloleťho. Zverením maloleťho do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov skutkovo odôvodnil tým, že jeho vzťah s maloleťm je bezproblémový, intenzívny, pozná jeho potreby a denný režim, riadne si plní svoje rodičovské povinnosti. Maloleť ho má rád, je na neho zvyknutý. Vie, kedy maloleť vstáva (medzi 6.00 h a 7.00 h), čo raňajkuje, čo má rád, aký má denný režim (ďalší spánok medzi 12.00 h a 13.00 h, zaspáva a spí 2-3 hodiny), je zručný v zabezpečovaní večernej hygieny (dieťa sa kúpe každý druhý deň), pozná jeho návyky pri ukladaní na nočný spánok (zvyčajne medzi 19.30 h až 20.30 h), pozná záujmy maloleťho, z čoho má radosť a je zručný vo vykonávaní všetkých úkonov súvisiacich s dennými potrebami maloleťho. Sám ovláda všetky domáce práce vrátane žehlenia, prania a varenia a sám sa samostatne o seba stará od 19-tych rokov svojho veku. Je spôsobilý absolútne v plnej miere riadne zabezpečiť všetky potreby maloleťho. Zároveň zabezpečil vysokokvalitné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleťho tak, aby mu táto bola u neho adekvátne ako kontinuálne s úrovňou starostlivosti matky poskytovaná. Za týmto účelom si v Banskej Bystrici zabezpečil zmluvný nájom bytu na ulici L. M. X I. E. E., ktorý je plnohodnotne zariadený a vybavený tak, aby spĺňal potreby maloleťho počas jeho styku s maloleťm a následne aj spĺňal predpoklady na zabezpečenie starostlivosti a výchovy maloleťho pre prípad nariadenia striedavej osobnej starostlivosti. Rovnako má zabezpečené vysoko kvalitné podmienky pre starostlivosť a výchovu o maloleťho aj v Bratislave.

Je vlastníkom rodinného domu situovaného v Bratislave, v mestskej časti Lamač. Jednoznačne je preto spôsobilý maloletého vychovávať rovnako ako jeho matka a tiež je presvedčený, že striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletého a takto budú najlepšie zaistené jeho potreby. Maloletý má silné citové väzby na oboch rodičov a zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti bude v súlade s jeho vývinovými potrebami a poskytne mu stabilitu výchovného prostredia tým, že pri striedavej osobnej starostlivosti bude môcť byť maloletý vychovávaný obidvomi rodičmi tak, že tým bude rešpektované právo maloletého na zachovanie jeho vzťahu k oboom rodičom. Súčasne bude striedavou osobnou starostlivosťou rešpektované právo maloletého na výchovu a starostlivosť zo strany jeho rodičov, čím bude umožnené zachovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. K styku s maloletým uviedol, že sa v súčasnosti začal realizovať na základe neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Banská Bystrica v konaní pod sp. zn. 32P/135/2020. K prispievaniu na výživu maloletého uviedol, že od 01.11.2019 na žiadosť matky odovzdával k jej rukám sumu 500 eur mesačne ako príspevok na spoločné bývanie v Banskej Bystrici a ďalšie náklady. Od januára 2020 uvedenú sumu preposielal z rodinného účtu na účet matky. Z návrhu otca ďalej vyplynulo, že k rozchodu s matkou došlo 19.06.2020. K starostlivosti o maloletého do rozchodu s matkou uviedol, že po narodení žili spolu s maloletým ako rodina približne 3 mesiace v Bratislave. Po troch mesiacoch, t. j. od januára 2019 z dôvodu pracovných povinností a s jeho súhlasom sa matka vrátila s maloletým do Banskej Bystrice, kde rodičia spolu s maloletým žili a podieľali sa na výchove maloletého tak, že všetky víkendy trávili spoločne s matkou a maloletým striedavo v Banskej Bystrici alebo v Bratislave a každý prvý pracovný týždeň v mesiaci sa zdržiaval z pracovných dôvodov v Bratislave sám. V danom čase došlo k tomuto presťahovaniu a usporiadaniu s tým, že nejde o trvalé riešenie, ale rodičia budú hľadať spôsob vhodného dlhodobého usporiadania, pričom podľa pôvodnej dohody mali rodičia s maloletým striedavo žiť v Bratislave a v Banskej Bystrici. Od toho začala následne matka ustupovať. Snažil sa hľadať aj iné kompromisné riešenia, napr. spoločným presťahovaním sa do Nitry, odkiaľ by si vedeli obaja dostatočne zabezpečovať pracovné aktivity aj v Bratislave aj v Banskej Bystrici. Matka však všetky návrhy odmietala a trvala na tom, že zostane trvalo prevažne v Banskej Bystrici. Do Bratislavy však s maloletým naďalej chodievali, maloletý je tak zvyknutý aj na priestor rodinného domu otca. V období od 26.04.2019 do 07.11.2019 nastúpil na materskú dovolenku za účelom celodennej starostlivosti o maloletého, pričom v čase od 26.04.2019 do 08.07.2019 sa s maloletým a matkou zdržiavali prevažne v byte matky v Banskej Bystrici, niekoľkokrát v Bratislave, počas leta v Chorvátsku. V čase od 08.07.2019 do 04.09.2019 sa obaja rodičia a dieťa zdržiavali v Chorvátsku, kde sa celodenne obaja venovali maloletému a zabezpečovali jeho potreby, poskytovali mu starostlivosť. Po návrate z Chorvátska v septembri 2019 sa o maloletého naďalej staral striedavo s matkou a rodičmi matky maloletého, ktorí sa na výchove maloletého podieľali v čase, keď sa zdržiaval krátkodobo v Bratislave z dôvodu povinností, ktoré ho tam viazali. Počnúc dňom 15.01.2020 ako SZČO vykonával prevažnú časť pracovných povinností z domu elektronicky, pričom boli dni, kedy sa zdržiaval v Banskej Bystrici v byte matky a adekvátne sa podieľal na výchove a starostlivosti o maloletého a dni, kedy bol nútený vykonávať svoje pracovné povinnosti v Bratislave predstavovalo približne 20 dní v Banskej Bystrici spolu s matkou a maloletým a 10 dní v Bratislave. Pracovne činná v tomto období bola aj matka, kedy v čase jej výkonu práce mimo domu bol maloletý v starostlivosti rodičov matky, pokiaľ sa on krátkodobo zdržiaval v Bratislave. Prevažný čas počas dní, keď matka pracovala, zabezpečoval starostlivosť on. V čase potreby prijatia opatrení súvisiacich s mimoriadnou situáciou vyhlásenou v súvislosti s ochorením COVID 19 sa s maloletým presťahovali do rodinného domu rodičov matky maloletého v obci J. N., O. P. D. F., kde v spoločnej starostlivosti o maloletého zotrvali od 06.03.2020 do konca mája 2020. V tomto období sa na výchove a starostlivosti o maloletého venovali rodičia maloletého spolu s jeho starými rodičmi (rodičmi matky). On sa zdržiaval mimo Starej Kremničky len približne dva dni v mesiaci. Po ukončení núdzového stavu a uvoľnení prísnych bezpečnostných opatrení koncom mája 2020 sa vrátili spolu s maloletým do Banskej Bystrice, kde sa z dôvodu pracovných povinností potreboval v pracovnom týždni od pondelka do štvrtka zdržiavať v Bratislave a od štvrtka do nedele sa zdržiaval v byte matky v Banskej Bystrici spolu s maloletým. Od rozchodu rodičov maloletého mu matka bráni v plnohodnotnom styku s maloletým. Za účelom poradenstva a snahy zlepšiť vzťahy medzi ním a matkou maloletého realizoval poradenskú činnosť so Spoločenstvom priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar v období od 17.02.2020 až doposiaľ. Otec k návrhu pripojil potvrdenie pediatra maloletého v Bratislave zo dňa 26.06.2020, z ktorého vyplýva, že došlo k zmene poskytovateľa zdravotnej starostlivosti maloletému, mailovou komunikáciou rodičov z obdobia júna, júla 2020, z ktorej vyplynulo, že rodičia mali odlišné predstavy o rozsahu styku otca s maloletým, potrebe prítomnosti matky pri styku otca s maloletým, rozsahu a kvalite poskytovanej starostlivosti rodičmi počas ich spolužitia. Z pripojenej dohody o poskytovaní vybraných činností sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

zo dňa 20.02.2020 uzavreť so Spoločenstvom priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar a otcom a správy Spoločenstva priateľov detí z detských domovov a Úsmev ako dar zo dňa 30.06.2020 vyplynulo, že otec ich požiadal o pomoc s cieľom zlepšiť fungovanie vzťahu, pretože mu na partnerke záleží a svojho syna miluje, verbalizoval, že je ochotný urobiť pre záchranu partnerstva čo bude v jeho silách. Zmluvu o nájme nehnuteľností uzavretú dňa 28.06.2020 otcom ako nájomcom s prenajímateľom, ktorá potvrdzuje prenájom bytu otcom v Banskej Bystrici s dohodnutou dobou nájmu od 28.06.2020 do 30.06.2021.

2. Matka v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 14.10.2020 s návrhom otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasila, navrhla súdu zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, určiť výživné vo výške 300 eur mesačne do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom podania návrhu, upraviť styk otca s maloletým na každý páry víkend od piatku 17.00 h do nedele 17.00 h. Návrh otca na podávanie správ označila za neurčitý. Svoje stanovisko odôvodnila tým, že otec maloletého vedie svoj život, ktorý sa vymyká bežnému spôsobu, požíva alkoholické nápoje, fajčí marihuanu, čo v prostredí, ktorom sa zdržiava je úplne prirodzené, ale nie je prirodzené pre maloletého. Z tohto prameňa aj možná nezodpovednosť vo vzťahu k maloletému. Zverenie do striedavej osobnej starostlivosti v danom prípade nie je v záujme dieťaťa vzhľadom jednak na správanie otca, jeho životný štýl, ktorý môže byť vzorovým v ďalšom vývine pre maloletého a môže mať veľmi negatívne následky. Matka v poslednom období má vážne podozrenie, že otec maloletého opakovane robí kroky, ktoré nie sú v záujme maloletého, navštevuje s maloletým zrejme psychologov, k čomu nevidí žiadny dôvod. Takéto správanie otca nie je v záujme maloletého, vystavuje ho záťaži, ktorá je pre maloletého v jeho veku neprijateľná. Robí tak bez toho, aby ju informoval, pričom sa nejedná o bežnú vec a mal by jej poskytnúť informácie. Okrem uvedeného podmienkou pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti je spôsobilosť vychovávať maloleté dieťa obidvomi rodičmi. Vo vzťahu k otcovi maloletého vidí nedostatky v spôsobilosti vychovávať maloletého hlavne pri požívaní alkoholických nápojov, drog. Striedavá osobná starostlivosť musí zaistiť potreby dieťaťa lepšie ako výlučná, to znamená, aby rodičia spolu dobre vychádzali, vedeli sa dohodnúť, aby bola dobrá kvalita vzťahov. V danom prípade chýbajú všetky atribúty. Striedavá osobná starostlivosť musí vyhovovať osobnosti maloletého dieťaťa. Maloletý je introvert, nemá rád zmeny, nemá rád cudzích ľudí, ťažko sa socializuje. Maloleté dieťa vo veku maloletého by nemalo byť vytrhávané zo svojho sociálneho prostredia s prihliadnutím na jeho vek. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa nemožno postupovať šablonovite, ale treba zohľadniť každé dieťa veľmi individuálne, je potrebné zohľadniť aj to, že o maloletého syna sa starala ona aj keď otec maloletého uvádza, že bol na materskej dovolenke. K materskej dovolenke otca uviedla, že išlo o fiktívnu materskú dovolenku, na ktorú nastúpil 26.04.2019. Svoje tvrdenia o fiktívnej materskej dovolenke otca podložila správou zo dňa 29.04.2019, 02.05.2019, 13.05.2019, 20.05.2019, 20.06.2019, 12.09.2019, 13.06.2019. K požitiu alkoholických nápojov priložila správy otca zo dňa 20.06.2019, 21.06.2019, 26.06.2019, 27.06.2019. K starostlivosti otca počas ich spolužitia uviedla, že leto 2019 trávili v Chorvátsku. Otec maloletého bol v čase od 26.04.2019 do 07.11.2019 pracovne aktívny, nezabezpečoval celodennú starostlivosť maloletého, priama starostlivosť bola na jej osobe. Poprela tvrdenia otca, že by sa o maloletého staral po príchode z Chorvátska. Rovnako poprela tvrdenia, že otec sa o maloletého v čase jej krátkej neprítomnosti staral sám, pretože mu pomáhala jej matka, prípadne krstná mama. V mesiaci október 2019 otec absolvoval dovolenku v Macedónsku od 18.10.2019 do 20.10.2019 a po návrate absolvoval poradu v Bratislave. Počas fiktívnej materskej dovolenky bolo pravidlom, že každý pondelok bol účastný porád a hodnotenia týždenného výkonu, čo mu vždy zabralo minimálne 4 hodiny, počas týždňa bol neustále na telefóne, vyžadovala sa jeho fyzická prítomnosť aj keď nebol online. Okrem pracovných aktivít otec mal aj svoje súkromné aktivity. Za ňou a maloletým prišiel až 25.10.2019. Otec maloletého okrem práce sa staral aj o rodinný dom v Bratislave a keď prišiel tak v prevažnej miere na víkend. Počas pandémie COVID 19 odišla spolu s maloletým k svojim rodičom už dňa 28.02.2020. V tomto období maloletý veľmi ochorel, starostlivosť o maloletého bola len na jej osobe. Od 04.05.2020 ich otec navštevoval len počas víkendov. Po uvoľnení opatrení nariadených vládou SR sa spolu s maloletým vrátila do Banskej Bystrice a otec sa opakovane venoval svojim pracovným aktivitám. Od konca mája 2020 ich otec navštevoval od piatku do nedele. Dňa 19.06.2020 došlo z jeho strany k nečakanému rozchodu, oznámením na námestí v Banskej Bystrici, pričom nikdy sa nestážoval, dokonca týždeň pred rozchodom ju požiadal o ruku. V tejto súvislosti poukázala na zmluvu o nájme bytu otca v Banskej Bystrici, ktorý je pre maloletého cudzí a dohodu Spoločenstva priateľov a detí z detských domovov Úsmev ako dar zo dňa 20.02.2020, ktorú uzatvoril bez jej vedomia utvrdzujúc ju, že je vo vzťahu šťastný a spokojný. Je presvedčená, že otec si dopredu zabezpečoval dôkazy. K spolužitiu s otcom po narodení dieťaťa uviedla, že po prepustení z pôrodnice bývala 2 týždne u otca maloletého. Po

odchode s maloletým otec chodieval na víkendy k jej rodičom, pokiaľ boli v Banskej Bystrici chodieval do Banskej Bystrice. Navrhla mu kúpiť spoločný rodinný dom v Banskej Bystrici, kde by mali zázemie, s čím spočiatku súhlasil, svoj rodinný dom mienil dať do prenájmu, prípadne aj predať. Otec maloletého navrhol ku koncu ich vzťahu bývanie v Nitre, čo mu argumentačne vyvrátila, že presťahovanie do Nitry nie je riešením, keď ona pracuje v Banskej Bystrici a on v Bratislave, okrem toho v Nitre by nemali žiadnu pomoc z rodiny. Veľmi aktívne ešte 17.06.2020 hľadala spoločné bývanie v Banskej Bystrici a poslala mu v ten istý deň ponuku od realitnej maklérky zo dňa 05.06.2020. K výživnému uhrádzanému zo strany otca uviedla, že od júna 2020 jej posielal sumu 500 eur mesačne, po podaní návrhu o nariadení neodkladného opatrenia sa pozície otca platiaceho výživné vzdal. Po spoločnom stretnutí na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici dňa 25.09.2020 jej otec poslal v ten istý deň sumu 100 eur s vysvetlením, že po ich rozchode jej posielal 500 eur na nasledujúce obdobie, kým sa dohodnú na starostlivosti o maloletého, tým bol pokrytý mesiac júl, august a polovica septembra, preto dopláca od septembra 100 eur. Otec opakovane potvrdil svoje účelové správanie, keď sa dohodli na výživnom vo výške 500 eur, v podstate sám zmenil výšku výživného a momentálne sa rozhodol nezmýšľajúc vysvetliť sumu 500 eur zasielaním po rozchode ako sumu na nasledujúce mesiace, pričom od začiatku roka jej posielal sumu 500 eur. Z tohto výpočtu otca vychádza, že aj výšku výživného na maloletého bude platiť v sume 200 eur mesačne.

3. Opatrovník v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 08.10.2020 uviedol, že vykonal pohovor s rodičmi, pri ktorom matka uviedla, že so striedavou starostlivosťou nesúhlasí, pretože otec nikdy nevykonával osobnú starostlivosť o maloletého, rovnako sa to nedialo ani počas jeho fiktívnej materskej dovolenky. Vyjadrila sa, že nakoľko sa otec o maloletého nestaral, má vážne pochybnosti o tom, že by sa o neho dokázal postarať. Tiež má obavu, či by to zvládol vzhľadom na jeho rodinné zázemie (stará matka zo strany otca im odmietla pomôcť s dieťaťom), jeho spoločenský život, kamarátov a podobne. Matka uviedla, že maloletý je naviazaný na ňu a jej rodinu, s ktorou trávi čas od svojich dvoch týždňov. Poukázala na pravidelné užívanie marihuany, čoho bola svedkom aj ona, má vedomosť o tom, že aj na oslave dňa 20.06.2020 užil marihuanu. Podľa jej vedomostí otec vo svojom dome má aj nástroje na užívanie drog, taktiež má vedomosť o tom, že drogy aj predáva. Poukázala tiež na to, že otec užíva aj alkoholické nápoje, pričom pije aj so svojim otcom. Otec všetky tieto skutočnosti označil za výmysly, marihuanu neužíva, alkohol požíva len príležitostne. K užívaniu marihuany uviedol, že v minulosti spolu s matkou užili marihuanu, no teraz ju už neužíva, naposledy ju užil asi pred letom roku 2019. K vyjadreniu otca o užití marihuany matka uviedla, že spolu s otcom užila marihuanu len raz, bolo to v januári 2018 na apelovanie z jeho strany. V rámci pohovoru otec uviedol, že jeho styk s maloletým sa aktuálne realizuje v zmysle neodkladného opatrenia každý párný týždeň od piatku 16.00 h do nedele 18.00 h, nerealizoval sa len v auguste. Rodičia tiež opísali režim maloletého v jeho domácnostiach, ktorý je v zásade podobný. Rodičovskú komunikáciu otec pri pohovore spočiatku hodnotil za dostatočnú, s matkou sa vedia dohodnúť na základných veciach, ktoré sa týkajú maloletého a jeho výživy, problém je len v tom, že by chcel mať širšie informácie o pokroku dieťaťa. Matka naopak zhodnotila vzájomnú komunikáciu s otcom za veľmi zlú. Správy otca hodnotí ako obťažujúce jej osobu, pretože nemôže otcovi každý deň písať ako maloletý cikal, kakal. Ďalej zo správy vyplynulo, že sociálnym šetrením bolo zistené, že matka vo svojej domácnosti má vytvorené vhodné prostredie pre zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého, rovnako otec v prenajatej nehnuteľnosti v 2-izbovom byte má vytvorené vhodné prostredie pre zdravý psychický a fyzický vývoj maloletého. Hygienické podmienky v oboch domácnostiach rodičov boli na veľmi dobrej úrovni. Rodičia súhlasili s absolvovaním poradensko-psychologického procesu. Opatrovník pripojil k svojmu vyjadreniu správu zo sociálneho šetrenia vykonaného v domácnosti otca na adrese E., G. XX, z ktorej vyplynulo, že domácnosť bola v čase šetrenia udržiavaná na vysokej socio-hygienickej úrovni. Otec disponuje potrebnými vecami pre maloletého ako napr. posteľka, nočník, vanička, nakúpené hračky, oblečenie, drogéria a pod. Na záhrade má vytvorený aj priestor na hranie, nachádza sa tam napr. pieskovisko, hojdačky. Maloletý má v domácnosti otca vytvorený dostatočný priestor pre oddych a vhodné podmienky pre celkový zdravý vývin.

4. Otec podaním doručeným súdu dňa 16.06.2023 sa domáhal zmeny návrhu vo forme alternatívneho petitu. Zmenený návrh odôvodnil tým, že o maloletého sa osobne staral, čo on samozrejme nevyklučuje aj starostlivosť osôb žijúcich v spoločnej domácnosti s ním, resp. ďalšej blízkej rodiny, jeho rodičov, súrodencov, družkou, s ktorou žije. Maloletého nikdy v živote fyzicky nepotreštal, ani naňho nezodvihol ruku, nevyhrážal sa mu bitkou. Povahu maloletého pozná najlepšie ako vie zo styku, ktorý mu je umožnený. Je pripravený na prevzatie aj vlastnej starostlivosti o maloletého s úpravou styku pre matku, na ktorý maloletého riadne pripraví, a tiež sa vyjadril, že by bol ústretový pri dohodách o náhradnom

styku a iných otázkach, ktoré by bolo možné riešiť. Ako primárny záujem má otec naďalej o striedavú osobnú starostlivosť v rozsahu 50:50. Zároveň otec, s ohľadom na jeho náklady súvisiace s cestovaním do Banskej Bystrice a späť cca osemkrát mesačne, uplatnil nárok na rozdelenie a rovnoprávnosť úsilia a nákladov spojených so stykom na väčšiu vzdialenosť, a preto navrhol, že maloletého si bude preberať pred domom matky v Banskej Bystrici a odovzdávať ho bude pred svojím domom v Bratislave. Zároveň v návrhu poukázal na podnet súdu z vykonávacieho konania o určenie náhrady za neumožnené styky optimálne vo forme rozšírenia styku určeného na letné prázdniny 2023 a vianočné prázdniny roku 2023/2024. Otec svoje mesačné výdavky vyčíslil na 1.630,75 eura, pozostávajúce z poplatku UPC, bytovému družstvu, električka, plyn, RTVS, splátka hypotéky, strava, oblečenie, náklady na maloletého v čase styku, výživné na maloletého, pohonné hmoty a výdavky na maloletého – strava 100 eur, oblečenie 50 eur, hračky, voľnočasové aktivity 30 eur, hygienické pomôcky a lieky 30 eur, pohonné hmoty Bratislava – Banská Bystrica 240 eur. Súd na pojednávaní dňa 20.06.2023 pripustil zmenu návrhu v znení:

Alternatíva A/

I. Súd maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov sa bude r e a l i z o v a ť v týždennom intervale s tým, že osobnú starostlivosť o maloletého od nedele 18.00 hod. párneho týždňa v roku do nedele do 18.00 hod. párneho týždňa v roku bude zabezpečovať otec maloletého, ktorý je o p r á v n e n ý maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach a od nedele 18.00 hod. párneho týždňa v roku do nedele 18.00 hod. nepárneho týždňa v roku bude osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať matka maloletého, ktorá je o p r á v n e n á maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. V osobnej starostlivosti matky bude maloletý A. A., nar. XX.X.XXXX :

1. každý rok počas letných prázdnin od 1.7. od 08.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 08.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod.,
2. počas vianočných prázdnin každý páry rok od 22.12. od 08.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a následne (už nepáry rok) od 1.1. od 18:00 do 6.1 do 18:00 a každý nepáry rok od 25.12. od 18.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod.,
3. počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.
4. počas jarých prázdnin každý nepáry rok od soboty, ktorou začínajú jaré prázdniny Banskobystrického kraja od 09.00 hod. do nedele, ktorou jaré prázdniny končia do 18.00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava podľa bodu I.,

III. V osobnej starostlivosti otca bude maloletý A. A., nar. XX.X.XXXX :

1. každý rok počas letných prázdnin od 15.7. od 18.00 hod. do 31.7. do 18.00 hod. a od 15.8. od 18.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod.,
2. počas vianočných prázdnin každý nepáry rok od 22.12. od 08.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a následne (už páry rok) od 1.1. od 18:00 hod. do 6.1 do 18:00 hod. a každý páry rok od 25.12. od 18.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod.,
3. počas veľkonočných sviatkov každý nepáry rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.
4. počas jarých prázdnin každý nepáry rok od soboty, ktorou začínajú jaré prázdniny Banskobystrického kraja od 09.00 hod. do nedele, ktorou jaré prázdniny končia do 18.00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava podľa bodu I.,

IV. Matka je p o v i n á maloletého otcovi v stanovené dni a hodiny pred vchodom do jej obytného domu odovzdať.

V. Otec je p o v i n ý maloletého matke v stanovené dni a hodiny pred vchodom do svojho obytného domu odovzdať.

VI. Rodičia sú p o v i n í v stanovené dni a hodiny odovzdávať si maloletého do starostlivosti druhého rodiča s potrebnými osobnými vecami a maloletého riadne pripraviť na osobnú starostlivosť druhého rodiča.

VII. Výživné sa n e u r č u j e.

VIII. Matka maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n á informovať otca písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jeho starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch a aktivitách, a priebežne počas starostlivosti o maloletého mu podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

IX. Otec maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n ý informovať matku písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jej starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch a aktivitách, a priebežne počas starostlivosti o maloletého jej podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

Alternatíva B/

I. Súd maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca, pričom oprávnenie maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne.

II. Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým A. A., nar. XX.X.XXXX :

1. každý párny týždeň v kalendárnom roku od utorka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,
2. každý rok počas letných prázdnin od 1.7. od 08.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 08.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod.,
3. počas vianočných prázdnin každý párny rok od 22.12. od 08.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a následne (už nepárny rok) od 1.1. od 18:00 hod. do 6.1 do 18:00 hod. a každý nepárny rok od 25.12. od 18.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod.,
4. počas veľkonočných sviatkov od každý nepárny rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.
5. počas jarných prázdnin každý párny rok od soboty, ktorou začínajú jarné prázdniny Bratislavského kraja od 09.00 hod. do nedele, ktorou jarné prázdniny končia do 18.00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava styku podľa bodu II.1.,

III. Otec je p o v i n n ý maloletého matke v stanovené dni a hodiny pred vchodom do jeho obytného domu odovzdať a matka je povinná maloletého v stanovené dni a hodiny pred vchodom do jej obytného domu odovzdať.

IV. Otec je p o v i n n ý maloleté dieťa na styk s matkou riadne pripraviť a matke styk s maloletým dieťaťom umožniť.

V. V prípade, ak matke nebude umožnený styk v stanovenom čase, je oprávnená realizovať ho v rovnakom rozsahu od momentu, kedy jej bude umožnený alebo o rovnaký rozsah predĺžiť nasledujúci umožnený styk, ak sa s otcom nedohodnú na inej úprave náhradného styku.

VI. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, výživným vo výške 200,- Euro mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VII. Matka maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n á informovať otca písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jeho starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch a aktivitách, a priebežne počas starostlivosti o maloletého mu podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

VIII. Otec maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n ý informovať matku písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jej starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch a aktivitách, a priebežne počas starostlivosti o maloletého jej podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

Alternatíva C/

I. Súd maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov sa bude r e a l i z o v a ť v nerovnomernom intervale tak, že osobnú starostlivosť o maloletého od druhého piatka každého kalendárneho mesiaca od 16:00 do tretej nedele každého kalendárneho mesiaca do 18.00 hod. bude zabezpečovať otec maloletého, ktorý je o p r á v n e n ý maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, a vo zvyšnej časti mesiaca bude osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať matka maloletého, ktorá je o p r á v n e n á maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. V osobnej starostlivosti matky bude maloletý A. A., nar. XX.X.XXXX :

1. každý rok počas letných prázdnin od 1.7. od 08.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 08.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod.,
2. počas vianočných prázdnin každý párný rok od 22.12. od 08.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a následne (už nepárný rok) od 1.1. od 18:00 hod. do 6.1 do 18:00 hod. a každý nepárný rok od 25.12. od 18.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod.,
3. počas veľkonočných sviatkov každý párný rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.,
4. počas jarých prázdnin každý nepárný rok od soboty, ktorou začínajú jaré prázdniny Banskobystrického kraja od 09.00 hod. do nedele, ktorou jaré prázdniny končia do 18.00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava podľa bodu I.,

III. V osobnej starostlivosti otca bude maloletý A. A., nar. XX.X.XXXX :

1. každý rok počas letných prázdnin od 15.7. od 18.00 hod. do 31.7. do 18.00 hod. a od 15.8. od 18.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod.,
2. počas vianočných prázdnin každý nepárný rok od 22.12. od 08.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a následne (už párný rok) od 1.1. od 18:00 hod. do 6.1 do 18:00 hod. a každý párný rok od 25.12. od 18.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod.,
3. počas veľkonočných sviatkov každý nepárný rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.,
4. počas jarých prázdnin každý nepárný rok od soboty, ktorou začínajú jaré prázdniny Banskobystrického kraja od 09.00 hod. do nedele, ktorou jaré prázdniny končia do 18.00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava podľa bodu I.,

IV. Matka je p o v i n n á maloletého otcovi v stanovené dni a hodiny pred vchodom do jej obytného domu odovzdať.

V. Otec je p o v i n n ý maloletého matke v stanovené dni a hodiny pred vchodom do svojho obytného domu odovzdať.

VI. Rodičia sú p o v i n n í v stanovené dni a hodiny odovzdávať si maloletého do starostlivosti druhého rodiča s potrebnými osobnými vecami a maloletého riadne pripraviť na osobnú starostlivosť druhého rodiča.

VII. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, výživným vo výške 200,- Euro mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VIII. Matka maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n á informovať otca písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jeho starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch

a aktivitách, a priebežne počas starostlivosti o maloletého mu podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

IX. Otec maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n ý informovať matku písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jej starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch a aktivitách, a priebežne počas starostlivosti o maloletého jej podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

X. V prípade, ak otcovi nebude umožnená osobná starostlivosť alebo styk v stanovenom čase, je oprávnený tento zabezpečiť v rovnakom rozsahu od momentu, kedy mu to bude umožnené alebo o rovnaký rozsah predĺžiť nasledujúce obdobie osobnej starostlivosti alebo styku, ak sa s matkou nedohodnú na inej náhradnej úprave.

Alternatíva D/

I. Súd maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, z v e r u j e do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov tak, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov sa bude r e a l i z o v a ť v nerovnomernom intervale tak, že osobnú starostlivosť o maloletého každý páry týždeň od utorka od 16.00 hod. do nedele do 18.00 hod. bude zabezpečovať otec maloletého, ktorý je o p r á v n e n ý maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, a vo zvyšnej časti mesiaca bude osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať matka maloletého, ktorá je o p r á v n e n á maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. V osobnej starostlivosti matky bude maloletý A. A., nar. XX.X.XXXX :

1. každý rok počas letných prázdnin od 1.7. od 08.00 hod. do 15.7. do 18.00 hod. a od 1.8. od 08.00 hod. do 15.8. do 18.00 hod.,

2. počas vianočných prázdnin každý páry rok od 22.12. od 08.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a následne (už nepáry rok) od 1.1. od 18:00 do 6.1 do 18:00 a každý nepáry rok od 25.12. od 18.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod.,

3. počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.,

4. počas jarých prázdnin každý nepáry rok od soboty, ktorou začínajú jaré prázdniny Banskobystrického kraja od 09.00 hod. do nedele, ktorou jaré prázdniny končia do 18.00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava podľa bodu I.,

III. V osobnej starostlivosti otca bude maloletý A. A., nar. XX.X.XXXX :

1. každý rok počas letných prázdnin od 15.7. od 18.00 hod. do 31.7. do 18.00 hod. a od 15.8. od 18.00 hod. do 31.8. do 18.00 hod.,

2. počas vianočných prázdnin každý nepáry rok od 22.12. od 08.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod. a následne (už páry rok) od 1.1. od 18:00 hod. do 6.1 do 18:00 hod. a každý páry rok od 25.12. od 18.00 hod. do 1.1. do 18.00 hod.,

3. počas veľkonočných sviatkov každý nepáry rok od Veľkonočného štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúceho utorka do 18.00 hod.,

4. počas jarých prázdnin každý nepáry rok od soboty, ktorou začínajú jaré prázdniny Banskobystrického kraja od 09.00 hod. do nedele, ktorou jaré prázdniny končia do 18.00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, kedy sa nebude realizovať úprava podľa bodu I.,

IV. Matka je p o v i n n á maloletého otcovi v stanovené dni a hodiny pred vchodom do jeho obytného domu odovzdať.

V. Otec je p o v i n n ý maloletého matke v stanovené dni a hodiny pred vchodom do svojho obytného domu odovzdať.

VI. Rodičia sú p o v i n í v stanovené dni a hodiny odovzdávať si maloletého do starostlivosti druhého rodiča s potrebnými osobnými vecami a maloletého riadne pripraviť na osobnú starostlivosť druhého rodiča.

VII. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, výživným vo výške 200,- Euro mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VIII. Matka maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n á informovať otca písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jeho starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch a aktivitách a priebežne počas starostlivosti o maloletého mu podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

IX. Otec maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX, je p o v i n n ý informovať matku písomne vždy pri odovzdávaní maloletého do jej starostlivosti o zdravotnom stave maloletého, jeho výsledkoch a aktivitách a priebežne počas starostlivosti o maloletého jej podávať písomné správy prostredníctvom aplikácie WhatsApp alebo inej na to vhodnej aplikácie alebo e-mailom o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletého.

X. V prípade, ak otcovi nebude umožnená osobná starostlivosť alebo styk v stanovenom čase, je oprávnený tento zabezpečiť v rovnakom rozsahu od momentu, kedy mu to bude umožnené alebo o rovnaký rozsah predĺžiť nasledujúce obdobie osobnej starostlivosti alebo styku, ak sa s matkou nedohodnú na inej náhradnej úprave.

Zároveň súd uznesením na pojednávaní uložil právnej zástupkyňi otca povinnosť doplniť návrh vo veci rozhodovania o nezhode rodičov ohľadom zdravotnej starostlivosti o maloletého s poučením o následkoch nesplnenia si povinnosti.

5. Matka k zmenenému návrhu v podaní doručenom súdu dňa 15.08.2023 uviedla, že ani s jednou alternatívou zmeneného návrhu nesúhlasí a nemôže súhlasiť, nakoľko ani jedna nie je v záujme maloletého dieťaťa. K návrhu na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca uviedla, že je úplne nedôvodný, pretože nikdy mu nebránila a nebráni v styku s maloletým rešpektujúc dôležitosť otca v živote maloletého, len chcela postupne rozširovať rozsah styku. O maloletého sa vzorne stará, k jej starostlivosti nie sú žiadne výhrady, neboli zistené žiadne nedostatky a neexistuje žiadny preukázaný dôvod, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca. K otcom navrhovaným formám striedavej osobnej starostlivosti poukázala na dôvody vylučujúce takéto návrhy, a to 1/ absencia správnej, hlavne pravdivej informácie, 2/ chýbajúca riadna komunikácia, napäté vzťahy medzi ňou a otcom, 3/ nevhodnosť prostredia počas styku otca s maloletým a narušanie adaptačného procesu maloletého, 4/ neschopnosť dohodnúť sa na zdravotnej starostlivosti o maloletého a nedôvera otca vo vzťahu k nej, 5/ diagnostikované problémy maloletého, 6/ vzdialenosť medzi bydliskami, 7/ správanie otca v rozpore s najlepším záujmom maloletého. Absenciu správnych a hlavne pravdivých informácií matka odôvodnila tým, že s otcom komunikuje len prostredníctvom emailov. Otec, pokiaľ je maloletý u neho, jej neposkytuje pravdivé informácie týkajúce sa hlavne zdravotného stavu maloletého. Otec nemá potrebu ju informovať ani o takých zásadných veciach, akou je napríklad vycestovanie do Egypte, čo urobil bez jej vedomia, pravidelne jej odmieta podať informácie, kde sa s maloletým nachádza. K nevhodnosti prostredia otca počas styku s maloletým a narušanie adaptačného procesu uviedla, že otec s maloletým, podľa jeho vyjadrenia, sa má zdržiavať od stredy do piatku, keď má byť aj v materskej škôlke, na chate na Králikoch. Stane sa, že sa nezdržiava ani tam, rovno cestuje do Bratislavy. Pokiaľ by to bolo aj v chate na Králikoch je otázne, či je vhodné dieťaťu s jeho diagnózami stanovenými C. N. dňa 25.08.2023 a C. Q. zo dňa 30.01.2023 a 03.05.2023 takto meniť prostredia. Maloletého by v prípade, že aj necestuje rovno do Bratislavy, otec zobral v stredu na chatu na Králiky, v piatok ho odviezol do Bratislavy, v nedeľu ho vrátil do Banskej Bystrice, pre dieťa, ktoré bude mať päť rokov, je presun v troch prostrediach pri diagnostikovaných problémoch neprimerane zaťažujúce. Na druhej strane, otec nebol schopný priviezť maloletého do škôlky ani posledné dni školského roka a hneď v stredu ho odviezol do Bratislavy, čo len potvrdzuje aktuálny stav, že ubytovanie na Králikoch je len fiktívne, otec k nehnuteľnosti nemá nájomný ani vlastnícky vzťah, má prácu a všetky záujmy

v Bratislave, a nebude, ani nevie tráviť čas v Banskej Bystrici a dieťa po prevážení do Bratislavy už v stredu, tak bude vymeškávať dni, ktoré by mal byť v materskej škôlke. K neschopnosti dohodnúť sa s otcom na zdravotnej starostlivosti o maloletého uviedla, že otec od samého začiatku jej nedôveruje ohľadne výberu lekárov – špecialistov, spochybňuje ich závery, chce kontrolovať, preverovať, čo je už neprijateľné a vytvára ďalšie napätie. K diagnostikovaným problémom maloletého uviedla, že na odporúčanie detskej lekárky C. O. navštívila dňa 12.04.2021 C. O. N., psychologičku, po tom, ako mal maloletý bez lekárskej príčiny opakované problémy, hlavne bolesti bruška, nechutenstvo. Ako prvá videla maloletého psychologička C. N. dňa 12.04.2021 a diagnostikovala maloletému zmiešanú poruchu správania a emotivity, bližšie neurčenú, úzkosť z odlúčenia v detskom veku. Po návšteve otca s maloletým u psychologičky C. N. dňa 21.06.2021 sa nič v stanovenej diagnóze nezmenilo, psychologička v odporúčaní uviedla, že u maloletého je vhodné v prvom rade harmonizovanie vzájomnej komunikácie a spolupráce medzi rodičmi, aby sa mohol rozvíjať bežným spôsobom. Zároveň uviedla, že problém z hľadiska terapeutizovania dieťaťa je v tom, že sa rodičia nezhodnú v zásadných veciach ohľadom stretávania sa s dieťaťom. Ďalším faktorom je lekárska správa zo dňa 26.04.2021, vystavená C. O., kedy sa maloletý po príchode od otca začal výrazne zajakávať a pred odchodom zbadala u maloletého napínanie na zvracanie. S maloletým navštívila logopédiu dňa 25.06.2021, maloletý ďalej začal navštevovať G. G., keďže C. N. nemala možnosť pre zaneprázdnenie sa venovať maloletému tak, ako bolo potrebné. G. G. prevzala maloletého do svojej starostlivosti dňa 15.07.2021. Podľa správy zo dňa 30.01.2023 C. Q., hlavnej odborníčky pre detskú psychiatriu, maloletému diagnostikovala inú reakciu na ťažký stres, Pervazívnu vývinovú poruchu, Enurézu neorganického pôvodu, Zmenu rodinných vzťahov v detstve, Inú neorganickú poruchu spánku. V ďalšej správe C. Q. zo dňa 03.05.2023 bola maloletému stanovená diagnóza Iná reakcia na ťažký stres, Aspergerov syndróm, Iná hyperkinetická porucha, Enuréza neorganického pôvodu, Fóbicko-úzkostná porucha v detskom veku. V posudku zo dňa 14.12.2021 je uvedené: „Potrebná s psychologickým a psychiatrickým vyšetrením“. To isté je uvedené aj v posudku o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave maloletého zo dňa 28.11.2022. Vzdialenosť medzi bydliskami matka odôvodnila vzdialenosťou medzi Banskou Bystricou a Bratislavou, správou C. Q., zvýšenou chorobnosťou maloletého. K správaniu otca v rozpore s najlepším záujmom maloletého uviedla, že nekoná v najlepšom záujme maloletého, a to podceňovaním zdravotného stavu maloletého a nebezpečenstva zdieľania fotografií a videí priateľkou otca. Na Okresnom súde Bratislava IV. pod č. k. 11C/81/2022 je preto vedené konanie o ochrane osobnosti. V závere svojho vyjadrenia matka navrhla zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach, otec bude povinný prispievať na výživu maloletého sumou 400 eur mesačne od 01.09.2021, zročné výživné bude splácať po 200 eur. Styk otca navrhovala upraviť alternatívou A/ na každý párny týždeň v kalendári roku od piatku 14.00 h do nedele 17.30 h, každý rok počas letných prázdnin od 18.07. 14.00 h do 24.07. 18.00 h a od 16.08. 14.00 h do 22.08. 18.00 h, každý nepárny rok počas veľkonočných sviatkov od piatku 14.00 h do nedele 18.00 h, počas párneho roka od nedele 18.00 h do pondelka 18.00 h, počas vianočných sviatkov každý rok od 28.12. 14.00 h do 02.01. nasledujúceho roka 18.00 h, prípadne alternatívou B/ na každý párny týždeň v kalendárnom roku od piatku 16.00 h do nedele 17.30 h, každý rok počas letných prázdnin od 03.07. 16.00 h do 11.07. 16.00 h a od 03.08. 16.00 h do 11.08. 16.00 h, počas veľkonočných sviatkov nepárny rok od štvrtka 18.00 h do nedele 16.00 h a párny rok od nedele 16.00 h do utorka 16.00 h, počas vianočných sviatkov každý párny rok od 23.12. 16.00 h do 25.12. 16.00 h a každý nepárny rok od 29.12. 14.00 h do 03.01. nasledujúceho roka 16.00 h, prípadne alternatívou C/ na každý párny týždeň od piatku 8.00 h do nedele 17.30 h, každý rok počas letných prázdnin od 03.07. 16.00 h do 11.07. 16.00 h a od 03.08. 16.00 h do 11.08. 16.00 h, počas veľkonočných sviatkov párny rok od piatku 14.00 h do nedele 18.00 h a nepárny rok od nedele 18.00 h do pondelka 18.00 h, počas vianočných sviatkov každý rok od 28.12. 16.00 h do 02.01. 16.00 h. Matka vyčíslila svoje výdavky pozostávajúce z poplatku do bytového spoločenstva mesačne v sume 146,37 eura, električky 21 eur mesačne, plynu 38 eur mesačne, sporenia 150 eur mesačne, mobilného telefónu 43 eur mesačne, stravy v domácnosti 250 eur mesačne, ročného poplatku za komunálny odpad 94,90 eura. K výdavkom na maloletého uviedla, že pozostávajú z poplatku do materskej škôlky vo výške 32 eur, stravného 35,30 eura mesačne, rodičovského príspevku 40 eur ročne, voľnočasové aktivity 200 eur mesačne, oblečenie, obuv 150 – 200 eur mesačne, hygienických potrieb 30 eur mesačne, stravy v domácnosti 250 – 300 eur mesačne, lieky a výživové doplnky spolu vo výške 135,20 eura mesačne. K vyjadreniu matka predložila správu z psychologického vyšetrenia C. N. zo dňa 25.08.2023, vykonaného na žiadosť otca, ktorý uviedol, že so synom nie sú väčšie ťažkosti. Možno má trochu problém sa adaptovať na nové prostredie a s novými deťmi. V materskej škôlke je skôr pozorovateľ. Správa obsahuje stanovenie diagnózy, a to Zmiešaná porucha správania a emotivity bližšie

neurčená, Úzkosť z odlúčenia v detskom veku. Zároveň matka doložila výpis z listu vlastníctva č. XXX, ktorým poukazuje, že nehnuteľnosť, ktorú otec užíva v katastrálnom území, je zaťažená exekúciami.

6. Opatrovník po zmene návrhu odporučil súdu zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti z dôvodu, že dieťa má právo na obidvoch rodičov a obaja rodičia sú schopní zabezpečovať starostlivosť o dieťa. K rozsahu striedavej osobnej starostlivosti uviedol, že ju odporúča v zmysle neodkladného opatrenia, teda tak ako doteraz, každý páry týždeň od stredy do nedele, kedy maloletý bude v starostlivosti otca z dôvodu, že maloletý je na tento spôsob výchovy už zvyknutý, realizuje sa vyše jedného roka. K výživnému uviedol, že vzhľadom na nepomer v starostlivosti rodičov o maloletého, odporúča súdu otca zaviazat' prispievať na výživu maloletého primeraným výživným. Vzhľadom na pretrvávajúce rozpory rodičov odporučal, aby bol striktno upravený styk rodičov s maloletým počas všetkých sviatkov a prázdnin. Opatrovník ďalej uviedol, že v starostlivosti rodičov o maloletého nezistil nedostatky, obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletého. Rodičia majú diametrálne odlišný názor na to, či starostlivosť o dieťa v takejto forme funguje, alebo nefunguje. Na jednej strane otec tvrdí, že s tým nie je žiadny problém, že maloletý sa na stretnutia s ním teší, že počas pobytu u neho je veselý, šťastný, že starostlivosť o maloletého zvláda a podľa jeho názoru by dieťa zvládlo u neho aj viac času. Na druhej strane zase matka poukazuje na to, že dieťa k otcovi odmieta chodiť, že po pobyte u otca je maloletý úzkostný, má problém sa socializovať, a preto s maloletým navštevuje psychológa a psychiatra. V konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktoré preukázalo, že obidvaja rodičia sú schopní maloletého vychovávať, maloletý pociťuje citové väzby k obidvom rodičom. Znalčka odporučila v znaleckom posudku striedavú starostlivosť za predpokladu, že maloletý bude mať stálosť výchovného prostredia, to znamená, že bude chodiť do jednej materskej škôlky a bydlisko bude mať v jednom meste. Taktiež znalecké dokazovanie preukázalo, že maloletý prežíva veľmi citlivo narušený vzťah jeho rodičov, čo ho dosť negatívne zaťažuje. Má za to, že je potrebné vo veci stanoviť pravidlá.

7. Súd s poukazom na obsah rozsiahlych podaní rodičov v dôsledku čoho rozsah spisu v počte 1975 strán, s poukazom na ustanovenie § 204 CSP a čl. 13 CMP a platnej judikatúry, v zmysle ktorej súd sa nemusí zaoberať akoukoľvek argumentáciou tvrdení, ale tvrdeniami podstatnými pre rozhodnutie vo veci samej, bude poukazovať na skutočnosti podstatné pre rozhodnutie vo veci samej.

8. Pred konaním vo veci samej na Okresnom súde Banská Bystrica, pod spis. zn. 32P/135/2020 prebiehalo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia. V rámci tohto konania sa matka podaným návrhom domáhala dočasného odovzdania maloletého do jej starostlivosti, úpravy styku otca s maloletým na každú páru sobotu a nedeľu v čase od 9.00 h do 12.00 h a od 16.00 h do 19.00 h s odôvodnením, že dňa 19.06.2020 došlo k prekvapivému ukončeniu vzťahu s otcom. Od novembra 2019 jej otec začal posielat' výživné pre maloletého v sume 500 eur. Odvtedy otec rieši úpravu styku s maloletým a navrhuje riešenia, ktoré sú neprijateľné. Maloletý vo veku 1 roka a 9 mesiacov má režim, hlavne poobedný spánok, je naviazaný na jej osobu najmä pri zaspávaní, kúpaní. Otec sa s maloletým stretol v nedeľu dňa 28.06.2020 od 16.00 h do 19.00 h, dňa 29.06.2020 v pondelok od 9.00 h do 12.00 h, dňa 02.07.2020 od 9.00 h do 12.00 h a od 17.00 h do 19.00 h v jej prítomnosti. Zároveň otec sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, v ktorom navrhol dočasne odovzdať maloletého do starostlivosti matky, uložiť mu povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 200 eur mesačne a upraviť jeho styk s maloletým tak, aby sa s ním mohol stretávať každý páry týždeň od stredy 9.00 h do nedele 17.00 h, každý tretí augustový týždeň od nedele, ktorá predchádza tretiemu augustovému pondelku od 16.00 h do nedele, ktorá predchádza štvrtému augustovému pondelku do 18.00 h, počas Vianoc od 23.12. od 9.00 h do 31.12. do 15.00 h. V návrhu ďalej uviedol, že od 01.11.2019 na žiadosť matky zasielal k jej rukám sumu 500 eur. Jeho vzťah s maloletým je bezproblémový, intenzívny, pozná jeho potreby a denný režim, riadne si plní rodičovské povinnosti. Maloletý ho má rád, je na neho zvyknutý, vie, kedy maloletý vstáva, čo raňajkuje, čo má rád, aký má denný režim, spánok, je zručný v zabezpečovaní večernej hygieny, pozná jeho návyky pri ukladaní na nočný spánok, jeho záujmy. Zabezpečuje vysokokvalitné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého tým, že má zmluvný nájom bytu v E. E. D. R. L. M. X. Okresný súd Banská Bystrica uznesením 32P/135/2020-98 zo dňa 15.07.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, spis. zn. 11CoP/28/2020-186 zo dňa 25.08.2020, vykonateľným 20.07.2020 a právoplatným dňa 08.09.2020, návrh rodičov v časti úpravy dočasného zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky a určenia dočasnej výšky výživného otcovi zamietol z dôvodu jeho nedôvodnosti, nakoľko medzi rodičmi v tejto otázke nebol spor a nebola potrebná nevyhnutná úprava. Súd však upravil styk otca s maloletým dočasne na každý páry týždeň od piatku

16.00 h do nedele 18.00 h a v mesiaci august 2020 od 16.08. 16.00 h do 23.08. 18.00 h z dôvodu, že otec pozná režim maloletého, má pre neho vytvorené podmienky, má prenajatý byt, je potrebné rozvíjať vzťah otca s maloletým spôsobom a v rozsahu, ktorý bude v určitej miere zodpovedať doterajšiemu režimu. Zároveň poučil rodičov, že nie je v zmysle rodičovstva, aby viedli boj o maloletého. Naopak, je dôležité, aby svoje osobné antipatie dali bokom, povzniesli sa nad ne a vecne komunikovali o spôsobe výchovy maloletého.

9. Vo veci samej súd nariadil neodkladné opatrenie v počte 10. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/168/2020-221 zo dňa 17.12.2020, právoplatným dňa 13.01.2021, vykonateľným dňa 28.12.2020, upravil styk otca s maloletým od 31.12.2020 9.00 h do 03.01.2021 18.00 h a od 27.01.2021 16.00 h do 29.01.2021 16.00 h s odôvodnením, že vzťah medzi otcom a maloletým je momentálne nastavený po dobu skoro piatich mesiacov v určitom režime, ktorý by mal byť zachovaný. Maloletý osobu otca dostatočne pozná, rovnako aj jeho domáce prostredie, pričom je dôvodné, aby postupne dochádzalo k prehĺbovaniu ich vzájomného vzťahu s ohľadom na vek a vývinové potreby. U maloletého dieťaťa, ktoré je vo veku, kedy citlivo vníma prítomnosť rodičov i bez zvolenej súdnej ingerencie, by mohlo dôjsť k stagnácii už súdom nastaveného režimu s otcom. Zároveň v odôvodnení poukázal, že tvrdenia matky ohľadom toho, že maloletý po styku s otcom je úzkostlivý, plačlivý, kontroluje jej prítomnosť, súd nepovažoval za dôvod, aby bol zúžený styk, prípadne nevyhovel návrhu otca. Zároveň súd uviedol, že pre dieťa môže byť zmena prostredia určitou stresovou záťažou, avšak z dôvodu, že nežije v kompletnej rodine, sa musia rodičia usilovať o to, aby dieťa nebolo tak silne fixované na matku a zvykalo si postupne aj na domácnosť otca. Vo vzťahu k otcovi uviedol, aby bol trepezlivý, pretože správny prístup pri rozširovaní styku bude pre maloleté dieťa vo veku dvoch rokov výsledkom správania adaptácie maloletého k jeho osobe. Vo vzťahu k matke zase poukázal na jej úzkostlivé nazeranie na maloletého. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/168/2020-270 zo dňa 31.03.2021 súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol upravený jeho styk počas Veľkej noci od 28.03.2021 do 04.04.2021, alternatívne od 04.04.2021 do 09.04.2021 zamietol z dôvodu nepreukázania jeho dôvodnosti. Zároveň súd uviedol rodičom, že v komplikovanom konaní o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu ako je tomu v danej veci, nie je ani jeden z rodičov v prípade rozhodnutia súdu víťazom. Naopak, porazeným je vždy maloleté dieťa. Taktiež apeloval na rodičov, aby zmenili zásadne svoj postoj v súdnom konaní. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/168/2020-408 zo dňa 01.07.2021, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, spis. zn. 11CoP/17/2022-1123 zo dňa 31.05.2022 dočasne upravil styk otca s maloletým na každý páry týždeň od stredy od 16.00 h do nedele do 18.00 h, počas každých letných prázdnin od 18.07. od 18.00 h do 31.07. do 16.00 h a od 15.08. od 18.00 h do 28.08. do 16.00 h s tým, že počas mesiacov júl a august sa bežný styk otca s maloletým od stredy do nedele v každý páry týždeň nerealizuje. Zároveň bolo zrušené uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/135/2020-98 zo dňa 15.07.2020 z dôvodu, že otec starostlivosť o maloletého nezanedbáva, vzťah medzi otcom a maloletým je výrazne pozitívny, čo vyplynulo nie len zo znaleckého posudku, ale aj zo správy C. N. vypracovanej po spoločnej návšteve otca a maloletého na psychologickom poradenstve. Matka v zásade nepopierala pozitívny vzťah maloletého k otcovi. Súd tiež zdôraznil, že súdne konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému začalo už v auguste 2020. Už v tom čase boli platné a účinné neodkladné opatrenia vydané v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktoré sa realizuje takmer dva roky. Zároveň v rozhodnutí súd uviedol, že nie je pre neho prekvapivé, že matka závery znaleckého posudku odmieta. Obdobný postoj má aj Ústavný súd SR k rozhodnutiu Okresného súdu vydaného v konaní o výkon rozhodnutia a k postupu organizácie Úsmev ako dar, resp. postojom jeho zamestnankyni. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/168/2020-810, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, spis. zn. 12CoP/59/2021-935 zo dňa 16.12.2021, právoplatným dňa 03.01.2022, vykonateľným dňa 04.11.2021 dočasne upravil styk otca aj počas každého nepárneho týždňa v stredu od 15.30 h do 18.30 h a počas vianočných sviatkov roku 2021 od 22.12. 15.30 h do 25.12. 11.00 h. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/168/2020-1261 zo dňa 22.09.2022, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, spis. zn. 11CoP/38/2022-1358 zo dňa 16.11.2022, súd návrh matky na zúženie styku otca s maloletým na každý páry týždeň od piatku 16.00 h do nedele 18.00 h, počas letných prázdnin od 15.07. 16.00 h do 20.07. 18.00 h a od 15.08. 16.00 h do 20.08. 18.00 h s tým, že počas mesiacov júl, august sa bežný styk s maloletým od piatku do nedele počas párneho týždňa nerealizuje, zamietol. Svoj návrh odôvodnila zmenou správania maloletého, ktoré súd nemal osvedčené. Zároveň uviedol, že nie je v záujme maloletého meniť mu nastavený režim úpravy styku s otcom, hoci aj neodkladným opatrením zakaždým, keď sa vyskytne príležitosť, prípadne keď jeden z rodičov, v danom prípade otec, zlyháva v očiach matky, o to viac, že je hranica vnímaná

matkou tak krehká. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/168/2020-1413 zo dňa 02.12.2022, právoplatným dňa 25.01.2023, vykonateľným dňa 09.12.2022, dočasne upravil styk otca počas vianočných prázdnin od 26.12.2022 10.00 h do 02.01.2023 18.00 h. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica, č. k. 32P/168/2020-1522 zo dňa 17.03.2023, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, spis. zn. 17CoP/15/2023-1745 zo dňa 16.05.2023 návrh matky na zúženie styku otca s maloletým na každý párny týždeň od piatku 16.00 h do nedele 18.00 h zamietol s odôvodnením, že vzhľadom na skutočnosti a vykonané dôkazy nedošlo od poslednej dočasnej úpravy styku otca s maloletým k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcu zmenu dočasnej úpravy styku otca s maloletým na základe predchádzajúceho neodkladného opatrenia. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 32P/168/2020-1878 zo dňa 20.06.2023 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd stanovil maloletému, že prípadná psychologická zdravotná a poradenská starostlivosť v prípade jeho potreby poskytovaná nasledovným psychológom v zariadení (navrhuje, aby súd určil psychológa alebo poskytovateľa psychologickej starostlivosti z Banskobystrického, Nitrianskeho, Trnavského alebo Bratislavského kraja), odmietol. Návrh matky na nahradenie súhlasu otca s navštevovaním maloletého u G. G. a C. Q., zamietol.

10. Rodičia na pojednávaní dňa 15.04.2021 v rámci zmierovacieho konania nedospeli k dohode. Otec v rámci zmierovacieho konania navrhoval upraviť rozšírenie styku s maloletým na každý párny víkend v mesiaci od utorka 16.00 h do nedele 18.00 h, s čím matka nesúhlasila vzhľadom na útlý vek maloletého, jeho zdravotný stav. Právna zástupkyňa matky zároveň poukázala na správu z poradensko-psychologického procesu, kde otec navrhoval upraviť styk na každý druhý týždeň od piatku do nedele, resp. utorka. Z výsluchu otca na pojednávaní vyplynulo, že jeho styk v zmysle neodkladného opatrenia, okrem augusta 2020, sa realizoval pravidelne, rovnako sa realizoval aj jeho styk počas zimných prázdnin a v januári podľa osobitného neodkladného opatrenia. Jeho styk sa prevažne realizuje v Banskej Bystrici v prenajatom byte, kde býva sám. Príležitostne sa styku s maloletým zúčastňuje jeho priateľka. Maloletý v čase, keď po neho príde, na neho veľmi dobre reaguje, zasmieja sa, poteší sa, niekedy je apatický, trvá takých 10 minút, pol hodinu a potom sa už zasmieja. Matka na pojednávaní vo výsluchu potvrdila realizáciu styku otca s maloletým v zmysle jeho vyjadrenia, zároveň uviedla, že maloletý nie je prihlásený do žiadneho predškolského zariadenia. Zvažovala, že ho prihlási od septembra 2020, ale začne asi postupne vzhľadom na jeho problémy. Ich vzťah ako rodičov je ovplyvnený podaním trestného oznámenia otca na ňu, ktoré sa týkalo nerealizovania jeho styku s maloletým v septembri 2020. Konanie bolo zamietnuté. Takisto otec podal návrh na výkon rozhodnutia. Otcovi poskytuje informácie mailom každý štvrtok alebo piatok ráno. Maloletý od septembra 2020 absolvoval psychologické vyšetrenie 31.03.2021 a 12.04.2021.

11. Okresný súd Banská Bystrica uznesením, spis. zn. 32P/168/2020-327 zo dňa 05.05.2021 vo veci nariadil znalecké dokazovanie, a za týmto účelom ustanovil znalca z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých. Zo znaleckého posudku vypracovaného súdom ustanoveným znalcom, doručený súdu dňa 10.03.2022 vyplýva, že znalec pri jeho vyhotovení vychádzal z obsahu spisu, psychologických vyšetrení vykonaných dňa 09.12.2021, 14.12.2021, 13.12.2021, 20.12.2021. Pozorovanie správania vzhľadom k veku maloletého nebolo možné prostredníctvom štandardizovaných psychologických metód. Pre predškolský vek sú relevantné zistenia pozorovaním špecifických prejavov v správaní prostredníctvom interakcie. Preto znalec venoval zvýšenú pozornosť psychologickej metóde pozorovania správania a interakcie v diadickom vzťahu (zvlášť rodičia a maloletý), a pozorovania aspekty v správaní – postoje, názory, Copingové stratégie, spôsoby riešenia problémov. Záver znaleckého posudku: matka – zvýraznené črty tvoria podozrievavosť, hystéria (zveličovanie, reagovanie na argumenty, výhrady sú preexponované), charakteristika ako kontrolujúci, sebaovládajúci typ osobnosti, patologické osobnostné črty neboli zistené. Otec – črty osobnosti sa spájajú s hedonistickým životným štýlom (potreba prežívať život naplno, potreba dobrodružnosti, zážitkové aktivity, návykový potenciál). Patologické osobnostné črty neboli zistené. Maloletý – jeho mentálny vek mierne zaostáva za fyzickým vekom, aktuálne sa manifestujú prejavy úzkosti, osobnosť zatiaľ nemožno popísať v štruktúre osobnosti, zatiaľ determinovaná správaním, konaním, vzorcami správania a konania rodičov, rodinným prostredím, emocionálne maloletý reaguje rozdielne v interakcii s matkou a s otcom. Emocionálne prejavy v diadickom spojení s matkou sú menej výrazné, s otcom výrazové emočné prejavy úsmev, prejavy radosti. Vzťah medzi matkou a maloletým je vzájomne emočne pozitívny, maloletý vníma emočnú vrelosť matky cez jej starostlivosť – prežíva ju úzkostne, maloletý reaguje na situáciu na základe prežívania jednotlivých situácií matkou (na úzkostné prejavy reaguje úzkostne), negatívne očakávania v konkrétnych situáciách sa spájajú u maloletého s „opatrníckym“

a úzkostným správaním, maloletý zrkadlí správanie matky – úzkostné prejavy, neprejavuje sa emočne. Maloletý matku i otca rešpektuje. Vzťah otca k maloleťmu je emocionálne pozitívny, kamarátsky. Maloletý emočne pozitívne reaguje na otca. Spočiatku sa v kontakte s otcom tiež emočne neprejavuje, avšak po chvíli sám vyhľadáva emočnú blízkosť otca – sadá si otcovi na kolená, usmieva sa, schováva sa, otec reaguje na prejavy maloleťmu formou hry, podporuje jeho spontánnosť. Obaja rodičia majú vytvorený pozitívny emočný vzťah k maloleťmu, maloletý zrkadlí v kontakte s rodičmi manifestované správanie rodičov, obavy, úzkostné prejavy matky spojené s opatrnosťou a spontánnosťou, dynamiku otca spojené s potrebou rozvíjania sociálnych kontaktov. Matka poskytuje maloleťmu v prežívaní, vnímaní a správaní informácie o jeho nepriaznivom psychickom vývine, otec vníma maloleťmu ako zdravé dieťa, ktoré potrebuje intenzívne začlenenie do kolektívu. Aktuálne je dynamika rodinných vzťahov charakterizovaná výrazným narušením v oblasti komunikácie, dôvery – vzťahy sú deformované negatívnym prežívaním vzájomných emočných vzťahov, obaja rodičia spracúvajú intrapsychický konflikt v súvislosti s rolou druhého rodiča, matka využíva znehodnocujúci atribučný štýl správania (poukazuje na neschopnosť otca postarať sa o maloleťmu), otec sa usiluje konštruktívne riešiť výhrady matky a reaguje (prostredníctvom inštitúcií, ktoré sa starajú o deti, sa usiluje zlepšovať v kompetenciách rodiča a zároveň poukazovať na trvalý záujem o maloleťmu). U oboch rodičov je maloletý centrom záujmu, avšak matka maloleťmu je značne vo výhodnej situácii, keďže maloletý doposiaľ žije s ňou. Deformované vzťahy sú predovšetkým obmedzením otca v jeho rodičovskej roli, a to zo strany matky. Intenzita emočných prejavov a otca k maloleťmu a jeho silný emočný záujem zostať aktívne v živote maloleťmu posilňuje odpor matky a manifestuje obranné mechanizmy matky a zdôrazňuje problémy maloleťmu (psychické problémy, úzkosť a poruchy správania, správanie otca), čím zároveň zdôvodňuje obmedzený kontakt otca s maloleťm. Konfrontácia rodičov ukazuje na vyhranenosť postojov matky v otázke starostlivosti o maloleťmu, snahu otca o dohodu, ale neúspešne. Matka deklaruje, že rola otca je v živote maloleťmu dôležitá, avšak v skutočnosti vytvára psychoteriálne obmedzenie jeho prístupu k maloleťmu. Ani u jedného rodiča nebola zistená závislosť na alkohole, omamných psychotropných látkach. Rozdiel v prístupe k závislostiam sa však u rodičov vyskytuje. Kým u matky potenciál rizikovosti nebol zistený, u otca návykový potenciál vykazuje prítomnosť. Návykový potenciál je aktivovaný v rovine konzumenta, experimentovania – resp. využitie nachádza ako krátkodobá stratégia zvládania problémov, uvoľnenia a spoločenských stretnutí a podobne. Uvedené podporuje hedonistický štýl života. Zároveň je u otca prítomný zmysel pre zodpovednosť a racionálne vyhodnocovanie podnetov a ich priaznivosť využitia v konkrétnych situáciách. Otec je užívateľom alkoholu, čo však nie je preukázané ako závislosť. Komunikácia rodičov v osobnom kontakte absentuje, rodičia sa takejto forme komunikovania vyhýbajú, spoločný rozhovor bol aranžovaný znalcom a možno konštatovať, že rodičia neverbálne ani verbálne nesústredovali na seba, ale informácie posúvali k druhému rodičovi prostredníctvom znalca. Ich komunikácia prebieha formou správ a emailovej komunikácie. Rodičia nie sú schopní uzavrieť dohodu, matka má vyhranený postoj k tomu, koľko času a priestoru treba vytvoriť otcovi pre realizáciu kontaktu s maloleťm. Otec sa usiluje presvedčiť matku o potrebe stretávania sa, avšak neúspešne. Zásadné otázky starostlivosti o maloleťmu sú na základe uvedeného v kompetencii súdu, rodičia sa na pravidlách nedohodnú. Dominancia a autoritatívny prístup matky k riešeniu otázok starostlivosti je prekážkou dohody. Bude potrebné dohodnúť i otázky stretávania v rámci prázdnin, sviatkov a podobne. Správanie maloleťmu zrkadlí očakávania a reflexiu rodičov. Pri matke je maloletý utiahnutý, neprejavujúci sa emočne, v prítomnosti otca je spontánny a hravý. Pozorovanie správania (otec odovzdáva maloleťmu matke, pozdraví ju, matka neodzdraví, skloní sa k A. a prihovorí sa mu) ukazuje na absenciu spontánnosti pri prevzatí matkou. Výchovný prístup rodičov je odlišný, matka uplatňuje vo výchove výrazne ochranný prístup, najmä v uplatnení jej starostlivosti o maloleťmu, tiež starostlivosti starých rodičov maloleťmu. Otec sa usiluje uplatniť výchovné zásady v zmysle inštitucionalizovanej výchovy pre rozvíjanie kognitívneho, osobnostného potenciálu a rozvíjanie sociálnych vzťahov. Otec podporuje samostatnosť, matka skôr uzavretosť rodinného systému. Rodičia sa rozchádzajú v predstavách o výchove, otec podporuje snahu, otvára cestu pre vstup zážitkov, matka sa úzkostne sústreďuje na problémy, ktoré vníma a podrobuje maloleťmu psychologickým vyšetreniam. Maloletý nie je priamo ohrozený vo vývine vzhľadom k tomu, že obaja rodičia sa usilujú čo najlepšie uplatňovať rodičovskú rolu, avšak nepriame ohrozenie maloleťmu je dvojkoľajný prístup rodičov a ich nespokojnosť. Rodičovské postoje sa rozchádzajú, absentuje rodičovský rešpekt, obaja rodičia reagujú na potreby a prania maloleťmu špecificky, a to v kontexte vlastných postojov, ktoré sú antagonistické (ochranný postoj u matky a na druhej strane otvorenie priestoru k zážitkom a aktivitám v kolektíve detí). Takto antagonistické vedenie je rizikovým faktorom pre zdravý psychický a osobnostný vývin maloleťmu. Taktiež je rizikovým faktorom deštruktívny vzťah rodičov (prítomnosti hostility a animozity) vytvára negatívny potenciál pre posilňovanie úzkostných prejavov. Ďalší faktor je neprítomnosť otca

vo výchove maloletého (rozvíjanie identity maloletého v 3 rokoch si vyžaduje jednak rodičovský vzor opačného pohlavia, ale zároveň tiež toho istého pohlavia). Pre eliminovanie úzkostných prejavov je dôležitá istota a bezpečie u oboch rodičov, a tiež pravidlá a rituály, činnosti s oboma rodičmi. Spoločná rodičovská podpora uvedených salutorov a eliminovanie rizikových faktorov má potenciál rozvíjať spontánnosť, radosť, čo v obsahu prežívania maloletého nie je výrazne rozvinuté. Uvedené poukazuje na skutočnosť, že maloletý prežíva disharmóniu rodičovských vzťahov. To, že nevie pomenovať čo sa deje, neznamená, že to neprežíva, napr. keď sa rodičia ani len nepozdravia. Limity v podpore a realizácii salutorov znalec vidí najmä vo vyhranených postojov matky, ktorá má jasnú predstavu ako vychovávať maloletého. Vnímanie otca maloletého je natoľko negatívne, že vytvára výraznú bariérovú komunikáciu a zároveň možnosti pre akceptáciu potrieb, názorov, výchovných postojov otca. Potreby maloletého môže matka okrem svojho láskavého prístupu k maloletému, o ktorom niet na základe výsledkov, pozorovania a správania pochyb, podporiť akceptáciou otca vo výchove maloletého, avšak nie len deklaratívne, ale reálne. Vplyv výchovného prostredia otca na maloletého – otec sa usiluje výchovne vplývať na maloletého predovšetkým prostredníctvom rozvíjania aktivít, uvedomuje si, že práve rané zážitky a skúsenosti sú významné pre psychický vývin maloletého. Výchovné prostredie matky poskytuje maloletému emočnú vrelosť, záujem a starostlivosť, rovnako ako otec maloletého. Rozdiel vo výchovnom prístupe, matkina starostlivosť má znaky hyperprotektívnej – ochraňujúcej starostlivosti. Napríklad matka pri ochraňujúcom postoji pri strete s neznámou situáciou maloletému poskytuje skryté informácie o tom, že situácia, do ktorej má vstúpiť, bude nepríjemná – očakávanie tak predstavuje spúšťač pre manifestovanie úzkostného stavu. Výchovné prostredie matky i otca má charakteristiky podnetného prostredia. Obaja rodičia majú podmienky pre výchovu maloletého a vzhľadom k pozitívnemu emocionálnemu vzťahu maloletého k obojmu rodičom je vhodné podporiť obe výchovné prostredia. Znalec poukázal na poskytovanie informácií, prístupu matky, ktoré skrýva negatívny obsah. Maloletému prospieje, keď bude môcť interializovať vzorce správania a konania a zdieľať emocionálne zážitky s obidvomi rodičmi. Zmiešaná porucha správania a emotivity maloletého, bližšie neurčená, nemá priame prepojenie na výchovné prostredie otca (stretnutie otca s maloletým v ambulancii bolo realizované po víkendovom kontakte otca s maloletým a maloletý reagoval emočne pozitívne a spontánne, pričom si vyžadoval jeho bezprostrednú blízkosť. Okruh príčin u maloletého tvorí dlhodobý stres, neadekvátne vzory správania, rodičovské postoje, absencia podnetov dôležitých pre rozvoj osobnosti (socializácia v materskej škôlke), spory rodičov o dieťa, absencia naplnenia potreby bezpečia a istoty v rodičovskej role otca, nejednotné výchovné pôsobenie a nevyriešené vzťahové problémy rodičov. Psychický vývin maloletého je možné zvládnuť usmernením, ocenením, podporou, ubezpečením, že je v bezpečí. Uvedené môžu rodičia korigovaným výchovným prístupom, vzájomnou podporou rodičov vo výchove. Zverenie do striedavej osobnej starostlivosti má pozitívny potenciál pre psychický vývin maloletého. Pre rozvoj identity je veľmi dôležitý rodičovský vzor (obe rodičovské role). Pre A. je dôležitá tiež stabilita výchovného prostredia, zaradenie do kolektívu detí, podpora v rozvíjaní sociálnych vzťahov. Uvedené je potrebné realizovať v jednom prostredí (navštevovať jednu materskú škôlku, keď je s matkou i s otcom, mať zázemie v jednom meste, aby každý týždeň necestoval z Banskej Bystrice do Bratislavy (čo nevylučuje návštevy bydliska u otca a výlety). Dôležité je stabilizovanie emočné i sociálne v prostredí, kde žije matka maloletého, keďže na toto prostredie je maloletý zvyknutý. Pokiaľ je otec funkčný dynamický prvok je potrebné diadický interaktívny vzťah podporiť. Rizikovosť striedavej osobnej starostlivosti nevníma v interakcii otca a maloletého, ale v psychickom nastavení na výkon výchovnej starostlivosti matky, ktorá má vyhranený postoj k výchovnému pôsobeniu otca (každý druhý týždeň, 2 týždne v letnom období). Vyhranenosť, neochota matky pristúpiť na dohodu o rozšírenom styku, ktorý sa otec snaží s matkou dohodnúť, predikuje, že matka so striedavou osobnou starostlivosťou nebude súhlasiť. V dôsledku toho je možno anticipovať výrazné vyhrotenie rodičovských konfliktov. Rizikovosť rozhodnutia v zmysle posilnenia rodičovskej role otca môže zhoršiť nefunkčné a deštruktívne interaktívne schémy správania medzi matkou a otcom, čo sa môže prejaviť v dôsledku vzorcov správania matky zvýraznením úzkostných problémov maloletého. Rizikovosť pri podpore otca bude naďalej matka maloletého hľadať spôsoby ako oslabiť jeho miesto v živote maloletého. Rizikovosť, že rodičovský súboj bude i po rozhodnutí vo veci naďalej prebiehať na emocionálnej, konfrontačnej a inštitucionálnej rovine, čo môže aktivovať frustračné schémy správania u matky a zároveň negatívne emočné prežívanie maloletého – úzkosť. Uvedené nie sú tvrdenia, iba prediktormi.

12. Otec a opatrovník znalecký posudok nenamietali. Matka vo svojom rozsiahlom písomnom vyjadrení k znaleckému posudku namietala časti:

- anamnéza matky, anamnéza otca, ktoré je širšie,
- chýba u nej a otca anamnéza rodiny,

- v tejto časti znalkyňa evidentne dáva väčší priestor na vyjadrenie otcovi, podstatne širšie rozvádza v anamnéze otca a maloletého vzťahovú anamnézu s ňou jej anamnéze táto vzťahová väzba s otcom absentuje, u otca navyše absentuje užívanie omamných látok, nevysvetliteľné je prevzatie nepravdivých tvrdení otca o vlastnej firme,

- anamnézy maloletého matka uvádza oneskorený vývoj schopností, začal chodiť asi v dvoch rokoch, maloletý žije s matkou, s otcom, sú stretnutia obmedzené, neuviedla pred znalkyňou oneskorený vývin rečových schopností maloletého len uviedla, že má spomalený vývin asi o mesiac, nevie z čoho znalkyňa čerpala, keď uviedla, že otec mal obmedzený kontakt v stretávaní s maloletým,

- popierané pozorované prejavy správania pokiaľ znalkyňa rozpisuje aktivity potom v ZP chýba kresba dieťaťa s otcom, znalkyňa kresbu, ktorú urobil maloletý s ňou doložila ako prílohu, nerozumie, aké čítanie znalkyňa uvádza, či mu čítal otec, prípadne ona, takýto priestor jej nebol umožnený, k prevzatíu maloletého po ukončení kontaktu otca s maloletým u otca je uvedené jej slová „neboj sa, vidíš, zvládol si to, neboj sa, už je dobre, všetko je v poriadku“ uvádza, že maloletý po otvorení dverí kričal „mama, mama, kde si“, bol značne rozrušený a keď ju videl rozbehol sa za ňou, ona sa nahla a opätovoala mu objatie. Tiež matka poukazuje na to, že pri vyšetrení s otcom maloletý vo vnútri po celý čas plienku mal, žmolil si ju a takisto mal v ústach cumeľ. Pri vyšetrení s ňou plienku a cumeľ maloletý nemal a po celý čas ju držal za ruku,

- odmieta tvrdenie znalkyne „konštatujem, že si vymýšľam, že pri dverách ani nestála, nič z toho, čo som povedala nie je pravda a vytvára príbeh, ktorý predkladá ako pravdivý...“

- odmieta, že by uviedla, že znalkyňa si vymýšľa, nie je pravda nič také nepovedala, znalkyňa si vytvára svoje predstavy, išla s ňou do konfrontácie, zneisťovala ju zo svojej pozície, aj dňa 17.01.2022.

Je zrejmé, že znalkyňa v závere ZP pri odpovediach na otázky premietla len pozorovanie, ktoré má znaky neobjektívnosti a zaujatosti.

Matka porovnáva znalecký posudok na základe nariadenia súdu a znalecký posudok a jej súkromný posudok, ktoré pri komparácii je možné konštatovať, že základy pri charakteristike jej osoby sú podobné. Súdom ustanovená znalkyňa by mala v tejto súvislosti vysvetliť úzkostné prejavy označené v bode X. z čoho vyplývajú prípadne či sú prirodzeným prejavom milujúcej matky vo vzťahu k mal. dieťaťu s poukazom na odpoveď v súkromnom ZP na otázku 7,8.

Znalkyňa v ZP u otca v časti MMEI osobnosti invertár by mala vysvetliť, či vzhľadom na použitý výraz dlhodobá traumatizácia otca je vyvolaná aj z detstva (rozvedení rodičia ..., požívanie drog) a ako táto sa môže prejavovať vo vzťahu k mal. dieťaťu, či otec má dostatočnú empatiu vo vzťahu k maloletému.

V časti ZP pozorovaním maloletého znalkyňa uvádza psychický vývin mierne zaostáva za fyzickým vývinom maloletého, symptomatologické prejavy, úzkostné prejavy, rečové, grafomotorické schopnosti vo vývine. S touto formuláciou celkovo nesúhlasí.

Ďalšia námietka matky:

- jej vyjadrenie „vidíte ani s Vami nespolupracuje...je pravdou znalkyňa neuvádza pravdu. Dňa 17.01.2022 sa snažila znalkyňa hovoriť, ako v pohode maloletý reagoval, na čo uviedla, že možno ste mu bola sympatická, pričom znalkyňa uviedla, že nemal problém a ja som povedala, že syn popravde veľmi nereagoval. Znalkyňa uviedla, že nebol v obrane alebo že by chcel odísť alebo sa jej otáčať zadkom a ona ďalej do konfrontácie so znalkyňou nevstupovala, ale opakovane uvádza, že maloletý reagoval slovami „mama poďme“, „mama ostaň“, keď znalkyňa chcela ostať sama s maloletým, maloletý hľadal viackrát jej prítomnosť, opakoval „mama“ preto nerozumiem takémuto vyjadreniu ona vstupovala do vyšetrenia znalkyne s maloletým minimálne, nechcela jej zasahovať do jej práce, skôr sa snažila maloletého motivovať, aby spolupracoval.

Znalkyňa by sa mala vyjadriť, či zaostávanie psychického vývinu za fyzickým má súvis s predčasným narodením maloletého. Podľa jej názoru v časti kontaktu otca s maloletým pred znalkyňou, v tejto časti ide o sebaaprezentáciu otca maloletého, rozpráva len otec o zážitkoch, pričom bolo známe, že počas víkendu boli v penzióne Bystrá. Z časti posudku Komunikácia, rodičia spoločné stretnutie mala pocit, že dospeli k dohode v tom smere, že otec sa bude stretávať s maloletým synom od piatku rána do nedele, plus stretávanie sa bude realizovať aj počas prázdnin. Samotná znalkyňa sa vyjadrila, že pre dieťa vo veku maloletého je striedavá osobná starostlivosť neprierodná a za tým si stojí.

13. Záver znaleckého posudku matka namietala:

- otázka 1., kde sa mala znalkyňa vyjadriť k psychickému zaostávaniu maloletého.

- otázke 2., kde mala znalkyňa uviesť, ako bol aranžovaný kontakt otca s maloletým

- k jej úzkostným prejavom mala zodpovedať, z čoho vyplývajú, prípadne, či sú prirodzeným prejavom milujúcej matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu. Znalkyňa neuvádza prejavovanie, správanie sa

maloletého vo vzťahu ku nej matke pri vyšetrení, kedy ju držal za ruku, znalkyňa ho musela uistiť slovami „Maminka je tu, drží ťa za ručičku“. Znalkyňa bez toho, aby sa vyporiadala aj s jej výhradami týkajúcimi sa hlavne návštev otca maloletého v organizácii Úsmev ako dar v Bratislave, k návštevám psychologičiek tejto organizácii v domácnosti otca bez toho, aby ju otec informoval, hoci v období návštev organizácie ju požiadal o ruku, čo je len potvrdením zaujatosti znalkyne k jej osobe. V tejto súvislosti by mala znalkyňa, ak mala za to, že postup otca bol správny, je na mieste otázka, či starostlivý otec potrebuje usmernenia pri výchove maloletého, či jeho správanie je špecifické, bežné, alebo je to zlyhanie v postavení a role otca.

- Je na mieste, aby znalkyňa jasne naformulovala odpoveď ohľadne obmedzení otca, jeho rodičovskej role z jeho strany (znalkyňa opomenula si preštudovať návrh jej právnej zástupkyne JUDr. Škodovej Puškárovej na vyriešenie celej situácie s návrhom dohody na ukončenie celého konania adresovanú právnej zástupkyňi otca, ktorý bol odmietnutý).

- Znalkyňa by mala vysvetliť časť odpovede. Matka deklaruje, že rola otca je v živote maloletého dôležitá, avšak v skutočnosti vytvára psychoteriálne obmedzenie jeho prístupu k maloletému.

- Pri odpovedi na otázku 5. znalkyňa neuviedla prejavovanie a správanie sa maloletého vo vzťahu k nej pri vyšetrení, kedy maloletý ju držal za ruku, znalkyňa ho musela uistiť slovami „Maminka je tu, drží ťa za ručičku“, maloletý sa vyjadroval stále slovami „Mama ideme už“, ja som maloletého motivovala „Miláčik, ešte sa trochu pohráme, dobre? Znalkyňa uviedla „Neboj, nebudeme tu zase dlho“, na čo maloletý reagoval zase slovami „Mama, už ideme?“ Nie je pravdou, že som neodzdružila, zrejme pani znalkyňa nepočula pozdrav.

- K odpovedi na otázku 6., kde mala znalkyňa bližšie špecifikovať, z čoho vyplýva, že otec podporuje samostatnosť, matka skôr uzavretosť rodinného systému. Rovnako nesúhlasí s tvrdením znalca, že otvorenie priestoru k zážitkom a aktivitám v kolektíve detí, zrejme mysliac u otca maloletého v tejto časti odpovede, znalkyňa znova prebrala zrejme tvrdenia otca, nerozumie odpovedi o priestore vytvárania otcom maloletého k zážitkom a aktivitám v kolektíve detí. Takýto priestor vytvára aj ona, chce, aby maloletý mal zážitky z výletov a rôznych aktivít, ktoré spoločne robia. Odpoveďou zvýhodnila otca maloletého.

- K odpovedi na otázku č. 7. nerozumie časti, kde znalec uvádza: „ Otec konštruktívne premýšľa o stabilite výchovného prostredia, ktoré napriek tomu, že žije v Bratislave, vytvára pre maloletého, aby mohol byť rodičom (nielen víkendovým).. Pri rôznych prostrediach pre maloleté dieťa, nemôže hovoriť o stabilite rodinného prostredia. Je potrebné, aby znalkyňa túto odpoveď vysvetlila.

- K odpovedi na otázku č. 8., slovné spojenie, aby sa maloletý nebál, že všetko dobre dopadne, je slovným spojením, z ktorého podľa nej nevyplýva, že by vytvárala situáciu, v ktorej sa maloletý nemôže cítiť bezpečne a nemôže byť rizikovým faktorom, aj keď, ako znalkyňa ďalej uvádza, že nemôže konštatovať, že je jediným a významným. Toto slovné spojenie nakoniec použila znalkyňa pri vyšetrení maloletého.

- K odpovedi na otázku č. 9. matka uvádza, že predložila do spisu nahrávky, v ktorých maloletý uvádza, „ mama do basy, mama do klieťky...“ a poukázať tým na výchovný vplyv otca na maloletého vo vzťahu k jej osobe. Ak takýto prístup otca je považovaný za správny, potom emočná pozornosť z jej strany by mala byť vyhodnotená pozitívne.

- K odpovedi na otázku č. 10. matka uviedla, že nerozumie odpovedi v časti „ absencia naplnenia potreby a bezpečia a istoty v rodičovskej role otca.“ (Matka udáva, že styk otca s maloletým prebieha pravidelne)

- K odpovedi na otázku č. 11. znalkyňa rizikovosť striedavej osobnej starostlivosti vníma z pozície jej vyhraneneho postoja k výchovnému pôsobeniu otca. S týmto záverom nesúhlasí, komunikácia s otcom je nedostatočná, doslova absentuje. Otec ju neinformuje o maloletom, nerešpektuje jej odporúčania, nevysvetľuje napr. prečo mu dáva plienku na noc, keď je maloletý v jeho domácnosti, do auta, hoci ho upozorňuje, že maloletý následne u nej vyžaduje plienku a uvádza, že túto má aj u taty. Nedá jej nepoukázať na závažný faktor volený otcom maloletého syna v poslednej dobe, na veľmi stručnú, veľmi obmedzenú komunikáciu. Ak už dochádza k obmedzeniu komunikácie zo strany otca maloletého, dochádza k podávaniu nepravdivých informácií a dieťa je vo veku necelých 4 rokov, s adaptačnými problémami, je potrebné stabilné prostredie, rozhodne nie je v záujme maloletého dieťaťa zverenie do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Vzhľadom na námietky matky k znaleckému posudku a potrebu doplniť dokazovanie, súd vypočul znalkyňu, ktorá k námietkam matky uviedla, že: „V prvom bode je poznámka, že otázka č. 13, považujem za potrebné sa zmieniť o tom, že pravdepodobne konfrontácia medzi mnou a znalkyňou ma viedla k zisťovaniu rodinnej konštelácie znalca, a že teda z toho vytvára otázku, prečo potrebuje riešiť súkromie znalca, tak toto je taká poznámka uvedená. Iste, bolo potrebné to uviesť do znaleckého posudku, pretože pod supervíziou, pod ktorou som dlhé roky pracovala u doktora N. som sa naučila, že všetko, čo sa počas znaleckého dokazovania udeje, je potrebné evidovať, pretože to môže mať pre súd relevantný význam. Takže nie je teraz dôležité pre mňa riešiť ako to súd vyhodnotí, pre mňa bolo dôležité uviesť to, že je minimálne neštandardné, aby sa matka zaujímala o to, kde býva znalec, či má deti, atď., atď., čiže toto by som nerozvíjala, len by som vlastne povedala, že je to asi jedna veľmi dôležitá časť už nastavenie matky negatívne na prácu znalca, ale celkom tomu rozumiem, lebo od samého začiatku sme riešili to, že som vravela ako je dôležité nájsť nejaký prienik, aby otec sa mohol so synom stretávať. Takže tuná v tom prieniku sme sa v rozhovore nikam neposunuli, ale iba som to uviedla. Nijaký žiadny význam iný špeciálne som k tomu nemala. Tuná píše, že nie je jasné, skadiaľ som čerpala informácie, takže ako som aj reagovala, nie všetko, čo je v spise, je aj súčasťou výstupov, pretože samozrejme psychologické vyšetrenie má dôležité aspekty ako je pozorovanie, rozhovor a samotný spôsob aranžovania kontaktu, ktorý je významný práve preto, aby sme zistili postoje rodičov k danej situácii. Pretože na základe správania rodičov vnímame aj ich schopnosť, možnosť, ochotu, alebo aj potrebu reagovať povedzme nejakou ústretovou vzájomnou cestou. Takže, ak niektoré informácie tam.... je tam poznámka, že nie je jasné, skadiaľ boli čerpané, tak iba je to pre mňa také zaujímavé, pretože ja vždy som uviedla, že čerpám a vždy je v texte buď pozorovanie, rozhovor, vždy je exaktne uvedená metóda a vždycky sú tie metódy priložené. Takže, iste, obsah rozhovoru alebo pozorovania je vybratý, s tým sa dá súhlasiť, pretože nemožno opisovať celé sedenie, ale je to zase naozaj odborná kompetencia znalca, aby vedel, čo vzhľadom k tomu, čo skúma, je relevantné vložiť do posudku. Takže to by som povedala k tomuto bodu. Tuná bolo veľmi veľa vyjadrení toho, že pani matka povedala niečo iné, ja som niečo iné napísala, otec niečo povedal, niečo iné som napísala. Dôležité povedať, že vyjadrenia rodičov v prípadoch sú vždy špecifické, niektorí sú veľmi úprimní, otvárajú sa a pomaly by aj boli radi, riešili nejaké problémy v tom-tom prípade, bola naozaj vyložene taká, by som povedala, strohosť vo vyjadreniach v zmysle nejakého toho súkromia, aj keď niečo napríklad bolo povedané, tak to bolo potom upravené, ale tu bolo vlastne dôležité popísať tak, ako som to zachytila, pretože si myslím, že je pre súd veľmi dôležité, že musí vyriešiť úplne každú maličkosť ohľadom stretávania, pretože rodičia sa nie sú schopní v prieniku na ničom dohodnúť. Napríklad konkretizovať doslova aj priebeh stretnutia si myslím, že je nesmierne dôležité, pretože ani v tomto nie sú rodičia kompatibilní. Takže, ako som aj vo vyjadrení napísala, naozaj znalec nie je vyšetrovateľ, aby overoval tie informácie a budem úprimná, aj keby ich chcel overovať, tak by potreboval detektor lži. Takže toto nebolo cieľom. Je to len... Takže ak sa tam niektoré tie informácie stretávajú, že bolo niečo iné napísané, bolo niečo iné povedané, a ďalšia vec je, že niekedy, možno to mamička ani nepotvrdí, ale povedala, jéé, to ja som Vám minule inak povedala, alebo takto to bolo. Je to asi také veľmi dôležité, nebudem komentovať, čo povedala matka maloletého. Čo tu teraz píšete je o tom, že v rámci anamnézy ako znalec som komunikovala zvlášť s otcom, zvlášť s matkou, obaja mi uvádzali genézu ich vzťahu a tá genéza vzťahu tak, ako mi to rodičia povedali, tak som si zaznamenala a to je pravda, že vy ste potom dementovali, že ale nebolo to kvôli pracovným povinnostiam, ale ja som si to nevymyslela, viem, že mi to povedal ocko, ale potom sme o tom hovorili. A v tom posudku to nie sú informácie, ktoré vedú k záverom, sú to informácie, ktoré konštatujú iba skutkový stav veci ako ste to vy vnímali ten vzťah, ktorý akiste je tiež dôležitý v zmysle toho, ako teraz postojovo fungujete. Čiže v tomto máte pravdu, ale bolo to upravené v kontexte toho, že čo ste vy vzájomne povedali. Tuná, samozrejme, že 13., 20. ste odišli, je pravda, že tomuto som naozaj nevenovala pozornosť, pretože to je anamnestická časť a má význam vtedy, ak sa to týka otázok. Pre mňa to bola len informácia, že partneri sú výrazne nekompatibilní, každý uvádza niečo iné, nebudem tvrdiť, že klamú, ale zorný uhol pohľadu ich veľmi negatívne skúsenosti, ktoré v partnerstve mali, čo museli mať, pretože obaja mali veľmi silné obranné mechanizmy, aby rozprávali o sebe, bolo to všetko racionálne, nakoniec ľudia, ktorí sú inteligentní, vedia racionalizovať problémy, takže ja som nerobila terapeutku, tak som nevstupovala do týchto informácií. S týmto môžem súhlasiť. Ale tieto oblasti sa nijako nepremietajú v posudku. Zdôrazňujem, že sú dôležité preto, aby právni zástupcovia jednoznačne dohodli každý detail, pretože rodičia majú úplne iný zorný uhol pohľadu, úplne inak si vysvetľujú skutočnosti a ak ich aj povedia, tak obsah tých skutočností vnímajú odlišne. Takže to by mala byť cesta k tomu ako súd môže vlastne toto zhodnotiť. Túto nezaujatosť, tak to ste práve riešili...Ale je pravda, vy ste to aj zhodnotili teraz ako uzavreli, ale ja nemám problém s etickou komisiou, pretože prácu, ktorú robím, naozaj milujem a určite by som neurobila nič, čo by

poškodilo dieťa. Pracujem s deťmi 20 rokov, robím terapeutku a je to pre mňa alfa omega záujmu, takže to na margo toho. To v anamnéze, to som sa teraz vyjadрила, chyba otec... pozorovanie, áno. Z pozorovaní vždy sa sústreďuje znalec na to, čo vidí on ako odborník. Ja rozumiem, že laicky môžeme vnímať množstvo ďalších podnetov, ale tie nemusia byť pre znalecké dokazovanie nejak vyhodnotené, že sú dôležité. Ak by sme chceli popisovať všetky oblasti, tak by ten posudok nevyzeral konzistentne. Takže ak chceme súdu poskytnúť čo najkonzistentnejšie informácie, tak ich musíme upraviť. Ak v tom pozorovaní Vám niečo vyložene chýbalo, tak sa za to ospravedlňujem, ale treba povedať, že celkovo z toho pozorovania som mala rozpačitý pocit, že prečo sa to mamičke nepáči, pretože dokonca sme mali aj komunikáciu o tom, ako vidno, že ten vzťah je medzi nimi veľmi silný, veľmi emočný, proste to stretnutie keď ste tam boli s chlapcom, bolo veľmi veľmi príjemné, ak to teda ja môžem posúdiť. Z tohto ohľadu teraz neviem, čo Vám tam vyložene vadilo, ale pokiaľ budete mať konkrétnu otázku, tak ja sa k tomu vyjadrím. K tým osobnostným charakteristikám, čo ste písali, že bol predtým iný znalecký posudok a iné výsledky, že vlastne tam boli nejaké vyšetrenia predtým, a že bolo niečo iné u inej znalkyne alebo inej psychologičky zistené, tak k tomu by som povedala jednu dôležitú vec. Každé psychologické vyšetrenie osobnosti nesie v závere toho času, pretože osobnosť sa vyvíja a hlavne životné situácie, životné okolnosti menia v dotazníkových odpovediach aj samotné odpovede. Už len samotný stres a napätie a konštelácia nejakých podmienok konkrétneho životného obdobia môže zmeniť. A takisto ale môže to byť aj o tom, že v podstate veľmi dôležitá je motivácia alebo dôvody, pre ktoré sa osobnostné dotazníky zadávajú. Preto sa odporúča, aby sa neďávali veľmi často, aby v podstate bolo nejaké časové rozpätie, pretože Ad.1, už aj keď si zapamätá ten respondent, tak má tendenciu, tak ako to máme vo zvyku, odpovedať inak, lebo máme pocit, že odpovieme lepšie. Čiže to sa týka všetkých klinických vyšetrení a všetkých psychologických vyšetrení osobnosti. Ale na druhej strane, pokiaľ by to bolo treba zistiť, tak tieto veci rieši konzílium, pretože ako vieme, či už sú to lekári alebo psychiatri, alebo iní odborníci, keď si spolu sadnú, tak potom dôjdu k záveru, prečo trebárs sú tam niektoré odlišnosti alebo ktoré aspekty viac zvažovali alebo k čomu sa viac dobrali. Samozrejme, netýka sa to takého extrému, že by jeden psychológ určil, že má jedinec nadpriemernú inteligenciu a druhý by napísal, že mentálna retardácia. Pretože to je zase aspekt, ktorý je genetický a tam by to bola vážna chyba. Ale hovoríme o osobnosti, ktorá štandardne má v každom období nejaké špecifiká. Samotná životná kríza môže úplne zmeniť osobnostný profil. Samozrejme som nebola konfrontovaná s posudkom, ale hovorím, že tieto oblasti rieši konzílium, ak je to teda nevyhnutné. V záveroch je v podstate taký dôraz, ako som to čítala, práve na tú úzkostnú poruchu, ktorú maloletý má. Toto ale je zle pochopené. Toto je zle pochopené, pretože ja som aj s mamičkou hovorila, že ja nepopieram, že maloletý má úzkostnú poruchu, ale že tá úzkostná porucha je výsledkom toho procesu, že predovšetkým je to úzkostný stav, ktorý môže viesť k úzkostnej poruche, ak sa tieto problémy v napätí dieťaťa prehľbujú. V podstate tým, že ste mi teraz poskytli aj tieto vyšetrenia, tak ako kedy to pokračuje v kontexte toho, čo ja uvádzam, pretože to dieťa je, podľa všetkého, stále ďalej traumatizované a ako čítam, tak tam má aj somatické problémy. Ale o tom som, ja som nepopierala, že maloletý má úzkostné stavy. Len som sa pýtala, že k čomu je dobré dokladať stále viac psychologických záverov do spisu typu, že dieťa má úzkostnú poruchu, že či nie je lepšie práve riešiť tie otázky ako v tom prostredí eliminovať napätie, aby sa tieto problémy nejakým spôsobom eliminovali. Že treba o tom uvažovať, toto parafrázujem, neviem, či doslova, ale parafrázujem, lebo som v obraze, že treba uvažovať o tom, ako otca dostať do toho funkčného vzťahu, pretože pokiaľ ten otec v tom vzťahu chce ostať a mamička ho tam „nechce“, tak jej vnútorné nastavenie, nie že by robila niečo proti otcovi, ale to vnútorné psychické nastavenie vytvára napätie, ktoré dieťa prežíva. Pretože v tom-tom veku to dieťa nevníma situáciu taká, aká je, iste mamička sa mu venuje, to je bez pochyby, ani neviem, či ste našli niekde v posudku niečo iné, že by som to poprela, ale na druhej strane to napätie, ktoré preda aj v tom strese, v ktorom ona je, tak to dieťa vníma. Lebo v tom-tom veku, bazálnom, dieťa nevníma veci ako sú. To znamená, že áno mamička, toto robí, toto..., ale vníma veci tak, ako ich prežíva, a to prežívanie je intenzívnejšie ako vnímanie. No a pravdepodobne, ako to teraz čítam v týchto záveroch, je to už aj dôsledok toho regresu a somatickej symptomatológie, kde ale už to potvrdzujú aj lekárky, že to není organická, ale je to funkčná porucha. Čiže potvrdzuje to zase to, že je najvyšší čas nájsť nejakú schému, v akej bude maloletý fungovať. Ale aj to som mamičke povedala, že to treba vyriešiť, lebo sa tie problémy budú zhoršovať. Je v tých lekárskejších správach ešte, že treba zvážiť, čo tam je teda tak navyše v porovnaní so mnou, to cestovanie, že myslím, že ja som tam aj podporila v posudku, že môže dieťa cestovať. Áno, v kontexte toho, že je upravené prostredie, pretože v rámci toho, keď si to tak zoberieme, rodičia teraz chodia s deťmi, stále ich niekam vozia, pokiaľ sú tie deti nastavené v tom rodinnom prostredí, tak stále cestujú mnohé. Ale pokiaľ je to naozaj, že je dieťa veľmi úzkostné, a že to stále pretrváva, no tak ale potom v tom prípade treba prehodnotiť tú schému, aby to dieťa bolo u matky, ale aby sa tam nejak ten otec mohol implementovať. Ale to je zase otázka

nie len rozhodnutia súdu, ale otázka toho vzájomného nastavenia rodičov. Ocko teda z niečoho spustí a mamička sa bude snažiť tie pravidlá akceptovať, ale toto žiaľ žiadny znalec nevyrieši. Ja viem, že som aj s ockom o tom individuálne hovorila, mali sme na to sedenie, prešla som s oboma rodičmi výsledky komplexne. Pozrite takto, takto, toto hrozí, toto môže byť...a viem, že jedna z tých vecí aj bola, že pokiaľ vyloženie..., ocko bude chcieť takú tú extrémnu podobu..., má na to právo a má na to aj schopnosti a má na to aj, dá sa povedať, tie otcovské kompetencie. Pokiaľ to nie je kompatibilné s matkou, tak to práve neprinesie pre maloletého efekt. O tom sme tiež spolu hovorili. Obaja rodičia vedia, že sme nedospeli k prieniku, tak ja som to tam len v rámci tých nejakých možností výrazne popísala. Špecifickú predstavu má naozaj aj mamička aj otecko. V tom kontexte ako maloletý rastie, sa im to nedarí evidentne docieľiť, takže túto už asi s tým nič neurobím. Pozriem, či tu ešte je niečo také dôležité, k čomu ste jáj no, jednu Vašu výhradu tak som prijala, ale nie je to nejaká formálna vada, pretože v tých posudkoch nie je napísané, že musia byť dole očíslované, ale je pravda, že toto viem akceptovať, že budem to dávať, že normálne dám akože hlavička, päta, to sa tam dá zobrazíť, to ako máte pravdu, s tým sa teda nejakým spôsobom nerozporujem, ale nepovažujem to za niečo závažné, len možno to, čo vy hovoríte, že by sa Vám lepšie orientovalo a možno aj mne by sa lepšie reagovalo, keby som to nemusela tie výtržky celé čítať, takže toto sa dá akceptovať. A teraz teda neviem, na čo som Vám neodpovedala...Ak máte niečo, čo potrebujete.“

15. Vzhľadom na význam a rozsah doplnenia znaleckého posudku odpoveďami znalkyne na otázky súdu, právnych zástupcov, rodičov, súd uvádza ich citáciu:

Na otázku súdu, aby sa znalkyňa vyjadrila k tomu, či pri stanovovaní diagnóz stanovených G. G. a správou C. Q. je potrebné vychádzať z údajov zo strany obidvoch rodičov, znalkyňa udáva:

Ak v súčasnosti stále pretrváva úzkostná porucha, tak je nesmierne dôležité, aby bol nastavený taký režim, nie len terapeutický, pretože iste dieťa tam je v prostredí, v ktorom pravdepodobne matka s ním je, kde sa vlastne ten vzťah ešte viac posilňuje, pretože nie len vzťahová osoba, ale aj terapeutická, tak by bolo dobré nastaviť nejaký taký terapeutický program pre tú rodinu, kde by rodičia našli minimálne prieniky, kde by sa mohol maloletý cítiť bezpečne v ich prítomnosti.

Na otázku súdu, aby znalkyňa uviedla, či pri stanovovaní diagnóz G. G. a C. Q. je potrebné vychádzať z údajov zo strany obidvoch rodičov, znalkyňa udáva:

Keďže vzťahovou osobou sú obaja rodičia, samozrejme v inej rovine, tak je to predovšetkým na strane matky, pretože matka má v starostlivosti dieťa, aby vytvorila otcovi priestor. Ale ten priestor nemožno vytvoriť len súdne, možno ho vytvoriť iba jej povedzme troška upraveným postojom k starostlivosti ale najmä možno veľmi dôležitou oblasťou tu je komunikácia, keďže som si napríklad prečítala, že dieťa je choré, atď., že otecko trebárs nedal lieky a tak, že je veľmi dôležité napríklad, aby mamička povedala presne, konkrétne čo treba urobiť, ako treba robiť a otecko by to dôsledne rešpektoval. Čiže nemožno počítat s tým, že otec rozumie tomu, čo matka potrebuje, lebo každý vníma tie potreby úplne odlišne.

Na otázku súdu, či správy G. G. a C. Q. doručené znalkyni na dnešnom pojednávaní a skutočnosť, že styk otca s maloletým sa realizuje od začiatku septembra 2022 v režime každý páry týždeň od stredy 16.00 h do nedele 18.00 h má vplyv na závery znaleckého posudku, znalkyňa udáva:

Ak bol takto stanovený termín a v znaleckom posudku bolo aj odporučené, aby rodičia komunikovali tak, ako Vám to teraz súdu hovorím, tak to malo relevantnosť najmä v tom zmysle, že znalec predikoval, že rodičia nájdu nejakú spoločnú reč. Takže ak sa môžem vyjadriť k tomu vývinu, k tej genéze, že ako to teraz vidím, že v podstate stále je tu taký opozičný boj, a najmä tým, že vlastne tie závery od tých lekárov sú stále také, že tá úzkostná porucha pretrváva, možno by bolo dobré nájsť spôsob ako by mohol byť otec s maloletým častejšie, povedzme v prítomnosti matky, že by sa tam objavili, a spával by u mamy, že by prebehlo terapeutické liečenie, a to by znamenalo, že rodičia spolu dokážu s dieťaťom ísť, ja neviem na húpačku, na prechádzku, trebárs rozprávať sa o počasí, kde dokáže to dieťa vnímať, že sa cíti bezpečne s oboma rodičmi. Toto je asi veľmi nevyhnutné, aby zažil ten zážitok, že rodičia keď sú spolu, tak vlastne je to v poriadku. Potrebuje to on vnímať. Takto chodí od jedného k druhému. Ale samozrejme, že by to malo viesť k tomu, aby ten otec bol potom výrazne podporený po tom terapeutickom liečení, ale toto ani ja neviem povedať, kedy to nastane. Zase je skôr tá práca na strane mamy, pretože mama je tá výrazná vzťahová osoba, mamina tak ako potrebuje vziať a povedať „pod“, ideme s ockom“, „pod“, toto

budeme robiť“, ale toto Vám ja neviem ako zaručiť, že toto bude mamička ochotná. Iba v prípade, že naozaj prijme pochopenie, že ten otec keď tak veľmi chce byť s tým chlapcom a má ho rád, že naozaj je to ten najlepší muž, ktorý ho môže nejakým spôsobom smerovať. Ale viete, keď je takýto vyhranený postoj, mamička má iný postoj, tak takého kognitívne poznatky poskytujem len súdu.

Na otázku súdu, či informácia, že styk otca s maloletým od septembra 2022 sa pravidelne realizuje od stredy párneho týždňa v roku 16.00 h do nedele 18.00 h a na dnešnom pojednávaní doručené správy G. G. a C. Q. majú vplyv na závery znaleckého posudku, znalkyňa udáva:

Možno povedať, že majú istý vplyv, ale nemožno povedať, aký hlboký, pretože to stretávanie nie je len o samotnom stretávaní, ale je o tom, čo dieťa prežíva v rámci toho svojho životného vývinu, nežije s otcom alebo keď sa vracia od otca. Čiže dokonca aj tie aspekty, somatizácia atď., iste, môžu byť posilnené, pretože tá matka je výrazná vzťahová bytosť, ale nemožno jednoznačne povedať, že práve to, že to dieťa je v tom-tom čase odlúčené od matky a je pri otcovi, by mal jednoznačne negatívny vplyv. Je pravda, že ho tam je vidno, ale vidno ho aj preto, že.... mamička nie je naklonená tomuto stretávaniu v takom tom dlhodobjšom období, takže maloletý vníma očakávania, ktoré sú, čiže aj keď mamička nerobí nič proti tomu, aby bol s ockom, ale podpora, že budeš s ockom a informácie, že ideš k ockovi, sú dve rôzne veci. Čiže verím, že to môže mať negatívny vzťah v kontexte toho, že emočne nie je tento model podporovaný. Ale neznamená to, že u otca sa tento problém posilňuje tým, že je ten jeho postoj k výchove negatívny. Iba tým, že v tom rozdielnom prostredí vstupuje do toho obrovské napätie, lebo tam dochádza k tomu zacykleniu, že v podstate maloletý sa vráti k mamičke, mamička ho tak ako intenzívne očakáva, ale celá je nadšená a vlastne keď ide zase k otcovi, tak je smutná, že v podstate odchádza a treba povedať, že maloletý tomu nerozumie, on v tom-tom období nemá zdroje, aby pochopil, čo sa medzi rodičmi deje. Áno, môže to mať aj tento dopad, ale zároveň nerada by som, aby to vyznelo, že je to preto, že je u otca. Tie dôsledky sú v tom prieniku, o ktorých sme ale trebárs hovorili aj s mamičkou, že je dobré trebárs povedať „budeš teraz u ocka spať, potom prídeš, prídem pre teba“, že porozumenie tých situácií, ktoré to dieťa vníma, mu poskytujú pocit bezpečia. Ak nemá tento pocit bezpečia, a to vlastne zvyšuje ťuho to napätie, ktoré samozrejme u maminy je častejšie, je to naozaj, zase to opakujem, vzťahová osoba, čiže bytosť veľmi dôležitá a o to viac sa k nej túli, keď má pocit, že je ohrozený. Napríklad tu bolo, že ochorie. A potom mamička ho lieči a trebárs tam možno dôjde k tomu vysvetleniu, že „si choručký, tak ideme ťa liečiť“, ale možno to je prepojené na to, že zase si ochorel, lebo si bol u otca, ale to ja len dedukujem, rozumiete, že aj taká komunikácia, ktorá je neškodná pre dieťa, má vlastnú reč. Ale funkčná somatizácia naozaj súvisí s prostredím.

Na otázku právnej zástupkyňi otca, či je možné závery psychológov a psychiatra, ktoré Vám boli predložené súdom, a z ktorých záverov ste momentálne vychádzali, brať ako relevantné, odborníci nekomunikovali, nespolupracovali s otcom a nepozorovali priamy vzťah dieťaťa v interakcii s otcom, znalkyňa udáva:

Na správy od lekárov sa pozerám skôr ako na oblasť vyšetrenia, kedy mamička prichádza s dieťaťom a dieťa je sledované v kontexte stavu, v akom sa nachádza. Čiže obaja odborníci popisujú zase to, čo vnímajú. Áno, je pravda, že popisujú to v kontexte osobnosti, vývinu a problémov toho dieťaťa. Áno, toto je pravda. Čiže nemajú tam možnosť pozorovať na čo je to napojené, ale tiež je dôležité, že oni sa nevyjadrujú k tomu, že je to v dôsledku správania otca. Čo je ale troška možno zaujímavé alebo také, že mi tak ako „bliklo“ pri tom čítaní, že sú tie správy v situáciách, dokladované dátumovo, sú v situáciách, kedy prichádzal od otca. Takže to len zase dokladuje to, že je tam napätie, ale ani jeden z tých odborníkov nepovedal, že je to v tom-tom napätí. Konštatujú len to, čo ja hovorím. Treba hľadať príčinu. Určite nemožno jednoznačne označiť, že tuto je príčina. Z hľadiska posúdenia prostredia možno povedať, že je jednostranný, pretože vyšetruje len klienta, a je to tak ako to má mamička postavené, že je to terapeutické. Je to v poriadku, týka sa to dieťaťa, ale neodpovedá to rozhodne na otázku, že tie aspekty sú v dôsledku otca.

Na otázku právnej zástupkyňi otca, aby znalkyňa uviedla, či môžu byť výsledky správ lekárov a psychológov ovplyvnené interpretáciou matky, ktorá popisuje stav dieťaťa, znalkyňa udáva:

Áno, na túto otázku môžem jednoznačne odpovedať. Môže. A je to zase otázka prístupu odborníka ako k posudkom pristupuje. Skúsím to na jednoduchom príklade. Ak príde ku mne trebárs, zvyčajne sú to mamičky, s tým, že prídu na sedenie a povedia, že dieťa má problémy, popisujú problémy, tak ja si

to poznačím a dohodnem s nimi stretnutie. Často sa stáva, že prídu mamičky druhýkrát a na ďalšom sedení mi povedia „viete, ale mne by sa teraz to, čo ste vy minule pozorovali zišlo, keby ste mi napísali do správy, pretože ja potrebujem toto k rozvodovému konaniu“, pozor, ale to nevzťahujem na tento prípad, len hovorím na otázku, či je to možné. Musím povedať, že stáva sa, že niekto to napíše tak ako je to potrebné, a niekto spraví to, čo ja poviem, „áno, ja vám môžem napísať, že vy uvádzate, že takéto a takéto má dieťa problémy, ale nemôžem napísať, že sa vzťahujú k tomuto, k tomuto“. Čiže to je otázka tej, by sme povedali, ľudskosti toho človeka. Môže to byť, nemusí to byť. Nedá sa to vylúčiť, ale nemôžeme to vzťahovať, že takto to určite je. Jednoznačne môžem potvrdiť, že toto sa deje, pretože som klinický psychológ.

Na otázku právnej zástupkyne otca, či je interpretačný úsudok psychológa alebo psychiatra alebo znalca jeho vecou na základe pozorovaného, znalkyňa udáva:

Je, ale nie len na základe pozorovaného. Pozorovanie je nevyhnutnou súčasťou interpretácie, ale zároveň len v prvom aspekte s nejakou poznámkovanou alternatívou, kedy musí dôjsť k tomu, že na základe pozorovaného realizuje diferenciálnu diagnostiku. To znamená, že ak chce napísať nejakú relevantnú správu, ktorá by mala ísť napríklad na súd, tak buď sa vyjadruje v kontexte, že toto bolo zistené, alebo toto je subjektívna anamnéza, to je všetko v poriadku. Ide len o to, ako je to v tom posudku konštruované. Ale žiadny podľa mňa odborník neformuluje závery iba na základe pozorovania, ale pozor, zase je zlé, ak pozorovanie neurobí, pretože to je zase niečo, kde má východzie oblasti. Ako sa cíti, ako sa správa, akú má náladu a pozor, toto všetko môže byť samotný psychický stav, ktorý môže súvisieť s úplne inými aspektami ako s tými, ktoré ja prinášam, že pre toto a pre toto sa dieťa takto a takto správa. Mojou úlohou je nezakomponovať interpretáciu rodiča do posudku, ale poznačiť si ju a diferenciálne, ak teda mamičke alebo ockovi na tom záleží, overiť, kde môžu problémy byť. A ak ich zistíme, tak potom navrhujeme, napíšeme v tom posudku alebo odporúčame ďalšie aspekty, ktoré je nevyhnutné nejakým spôsobom overiť.

Na otázku právnej zástupkyne otca, či je možné interpretačný úsudok odborne spôsobilej osoby považovať na objektívny, ak nemá k dispozícii všetky informácie toho pozorovaného subjektu, znalkyňa udáva:

Tuto by som upozornila na jednu dôležitú vec. Je možné v prípade, že si prečítame v správe k čomu sa odborník vyjadruje. To znamená, že vyložene je nejaká zákazka, že bola zisťovaná táto a táto skutočnosť a na základe toho odpovedám, že dieťa má také a také problémy. Ak je to iba popísané a v závere je popísaný nejaký stav, nie je nám jasné, že k čomu sa to vyjadruje. A k tomu ale slúžia v hlavičke odborníkov hore pre koho to posielajú a za akým účelom. A tieto dve informácie by mali relevantne označiť to, že odborník sa vyjadruje k tomu, na čo sa pýtame. Ak to tam nie je, tak je to diskutabilné, že k čomu sa vzťahujú všetky tie závery. Ale môže to byť, že aj niekto len zabudne uviesť, ale reálne sa takto robia tie posudky.

Na otázku právnej zástupkyne otca, akú výpovednú hodnotu majú tie lekárske správy a správy psychológov, ktoré matka predložila, ak neboli realizované v spolupráci s otcom a v interakcii otca s dieťaťom pred očami odborníkov, znalkyňa udáva:

Všetky tie správy majú relevantnú výpovednú hodnotu, ale iba k tomu, že dieťa je v tom čase, kedy prichádza, v takom stave ako popisuje. Nemá to výpovednú hodnotu k tomu, že tie dôvody, následky sú tam, kde by sme to chceli interpretovať rozlične.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či by mohla prítomnosť otca meniť závery vyšetrení, či už psychológa alebo psychiatra, znalkyňa udáva:

Tak na túto otázku sa nedá jednoznačne odpovedať, či áno alebo nie, ale mohla, tak ako ste povedali, pretože určite by priniesli do obrazu problémov maloletého viac informácií, ktoré by ozrejmili, čo sa vlastne s maloletým deje.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či by to malo vplyv na diagnózy, ktoré stanovili klinická psychologička a psychiater, znalkyňa udáva:

Určite by to nemalo vplyv na stanovenie diagnózy, pretože klinický psychológ sa riadi tým, čo vníma u dieťaťa, ktoré vyšetruje, ale rozhodne by mu to pomohlo objasniť kde môžu byť tie prediktory vzniku a mohol by tým pádom aj lepšie nastaviť nejaký terapeutický proces.

Na otázku právnej zástupkyne matky, na základe čoho alebo na základe akých podstatných možno okolností mohla vzniknúť u maloletého úzkosť, znalkyňa udáva:

Tu by som chcela zdôrazniť, že rodičia maloletého síce spolu nežijú, ale ich nekomunikovanie má pre dieťa, ktoré je veľmi zraniteľné, alebo ako ja som písala vulnerabilné, má oveľa väčšiu výpovednú hodnotu ako keď rodičia spolu rozprávajú, zvýšia na seba hlas a potom sa napríklad usmejú. Takže pre maloletého to, že rodičia spolu vôbec nekomunikujú vyvoláva obrovské napätie. Tým chcem povedať, že pokiaľ sa neupraví táto oblasť vzťahová medzi partnermi, pokiaľ sa nesústredia na to, že sú rodičia, tak je možné aj predikovať to, že sa tie problémy budú prehlbovať.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či je to len jeden z faktorov, alebo je možné pripustiť na ten vzťah aký vznikol, úzkostný, aj iné faktory, znalkyňa udáva:

Môžem konštatovať, je to podstatný faktor. Dokonca je dokázané terapeuticky, že ak sa podarí popracovať na podstatnom faktore, mnohé ďalšie problémy ako keby začnú sa eliminovať tým, že dieťa začne percipovať problém alebo situáciu z úplne iného zorného uhla. Paradoxne sa deje to, že niektorý problém zmizne bez toho, že by sme ho riešili. Takže komunikáciu naozaj považujem za významný aspekt. Skúsím povedať jednoduchý príklad. Idú rodičia okolo seba dieťa vníma, že sa nepozdravia, alebo že sa otočia chrbtom a je to preňho silný argument. Ale nemôže ho popísať, nevie ho popísať. Trebárs ide k mamičke a ide s ňou, ale to napätie tam je, lebo na druhej strane, povedzme, stojí otec. Ale to sú veci, ktoré nekomentuje, ktoré sa vlastne len dejú. A keď organizmus nevie na to nastaviť nejakú obranu, takú relevantnú, tak ide do regresu, je to obdobie, kedy mu bolo dobre, kedy sa cítil bezpečne alebo vzniknú potom tie somatické problémy, ako je u týchto detí bežné, bolesti bruška, bolesti hlavy a tam to, čo bolo špecifické bolo, že bolesti uška. To sa stáva veľmi málokedy, lebo to je ako skôr taká diagnóza zdravotná, ale v tých somatických problémoch je zaujímavé, že býva to ako špecifická diagnóza uvádzaná, ale nie je taká častá, takže to bolo také zaujímavé v zmysle komodity ochorení, že je tam veľmi veľa tých faktorov, ktoré sa podpisujú na tej úzkosti.

Na otázku právnej zástupkyne matky, pani C. N. bola diagnostikovaná úzkosť z odlúčenia v detskom veku, či separácia mohla spôsobiť túto úzkosť, znalkyňa udáva:

Odlúčenosť od matky môže vytvoriť naozaj výraznú úzkostnú poruchu, avšak je to v situáciách, kedy sa tá matka ako keby vzdiali na takú dobu, keď dieťa má pocit, že je veľmi dlho bez nej a stratí tam pocit bezpečia. Je však pravda, že táto oblasť tejto separácie alebo teda separačnej úzkosti sa dá eliminovať tým, že dieťa ako keby prechádzalo tým procesom, že mamička na chvíľu odíde, potom sa vráti dieťa, zažije ten pocit, že síce odišla, vzniká tam to napätie, ale vráti sa, čiže vzniká u neho pomaly ten pocit bezpečia, že aj keď mamina odíde, tak sa vráti. Toto je veľmi dôležité. Ale je tiež veľmi dôležité, aby sa takto dialo, že to teda skúša tá vzťahová osoba postupne, nie že odídem na celú noc.. takto som to nemyslela, ale že postupne ako systematicky to dieťa vníma, že mamička povie už potom, ja neviem, išla som do obchodu a je len niekde inde, aby pozorovala, že čo to s tým dieťaťom, proste treba, aby to dieťa zažilo to, že v čase, keď je samo, nič zlé sa nedeje, lebo ona sa zase vráti.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či mala znalkyňa k dispozícii vyšetrenie doktorky N., znalkyňa udáva:

Neviem, ktoré konkrétne, lebo mohlo ich byť viac, čiže ak bolo v spise, tak mala. Určite, ak bolo v spise, tak áno.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či separačná úzkosť je možné, že sa znásobuje u tak maloletého dieťaťa ako bol maloletý A. v tom čase, znalkyňa udáva:

Práve bazálne obdobie je obdobím, kedy sa môže separačná úzkosť zvýrazňovať. A je to obdobie, kedy aj počiatočné problémy zvyknú naberať istú eskaláciu. Ak sa objavia a rieši sa terapeutické zázemie, môžu sa stratiť problémy. Ale ak sa nevyliečia, tak práve môžu naberať zase na rozmere. Ak je nejaká

symptomatológia nejakých problémov, či už úzkostných, alebo somatických, nie je to žiadna tragédia, pretože všetky maloleté deti týmto prechádzajú. Problém je, a táto symptomatológia ustáli vo fungovaní osobnosti a prehlbuje potom to správanie a tie problémy, ktoré v tom organizme nejakým spôsobom vznikajú.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či môže byť úzkosť viazaná na nezdravú separáciu, znalkyňa udáva:

No ja sa musím priznať, že nerozumiem otázke.

Na otázku právnej zástupkyne matky, že keď je dieťa malé, keď je nepripravené vekom, či môže dôjsť, prípadne sa znásobiť tá úzkostná separácia, znalkyňa udáva:

Tak dieťa nikdy nie je vekom nepripravené, lebo ten vek, o ktorom hovoríte, že je nepripravený, je obdobie bazálneho vývinu a je to normálne, že v tom-tom období dieťa nie je pripravené. Čiže toto je normálna vývinová záležitosť, že dieťa nie je pripravené. A preto je povinnosťou rodičov dieťa na to pripraviť. Ak nedochádza v rámci toho fungovania rodičov k tomu, že by sa pripravovalo to dieťa, tak samozrejme, odpoveď na vašu otázku, môže sa úzkostná porucha prehlbovať, dokonca sa môže natoľko prehĺbiť, že to bude mať ako nejaký dôsledok aj dlhodobejšie, nie len v období bazálneho vývinu. Môže to byť v škole napríklad, vo vzťahu atď., ale to by som len predikovala, toto si nedovolím tvrdiť.

Na otázku právnej zástupkyne matky, kto je ústrednou osobou pre dieťa vo veku 2 - 3 rokov, znalkyňa udáva:

Vo všeobecnosti to môže byť akákoľvek osoba, podstatným znakom je, že to musí byť vzťahová osoba, ktorá dieťa vychováva a má k nej veľmi silný emočný vzťah. Predpokladám, že vy ste sa pýtali, kto v tomto prípade. V tomto prípade to je matka, pretože matka je s dieťaťom od samého narodenia a venuje mu, okrem teda tých pracovných povinností, určite veškerú pozornosť. Ale neznamená to, že by vzťahovou osobou u neho mohol byť aj iný človek. Ale samozrejme sú tu možnosti, príležitosti a samozrejme a vzťah a v tomto prípade o tom vzťahu netreba pochybovať v rámci toho vývinového aspektu, lebo tá väzba je jednoznačná na matku.

Na otázku právnej zástupkyne matky, keď dôjde k neprítomnosti matky vo veku 2 – 3 rokov, dieťa je odlúčené, čo sa stane, znalkyňa udáva:

Závisí od toho, či dieťa v tomto období má k dispozícii aj iné vzťahové osoby. Pretože ak má dieťa iné vzťahové osoby ako napríklad, že dieťa má pri sebe otca, keď mama odíde, tak sa nemusí stať nič dramatické, pretože dieťa vníma, že matka sa vráti. Problém je v tom, že zmizne iná vzťahová osoba, ktorá nie je nejakým spôsobom vtiahnutá do toho, aby mohla byť vzťahová osoba. Čiže teoreticky sa nestane nič, keď odíde veľmi výrazná vzťahová osoba, ktorá vie zabezpečiť starostlivosť u inej náhradnej osoby, lebo dieťa si troška poplače, začne sa hrať a dieťa v podstate zabudne. Ale pokiaľ tam ten vzťah nie je vytvorený, tak samozrejme každá iná bytosť je cudzia.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či dieťa vo veku maloletého A., keď ste robili znalecký posudok, cítilo potrebu bezpečia a čo z toho mohlo vzniknúť, ak túto potrebu bezpečia nemalo, znalkyňa udáva:

Toto je veľmi zaujímavá otázka, pretože áno, prítomnosť mamičky, ich hra atď., ich komunikácia hovorí o tom, že je to vzťah, ktorý je funkčný, bezpečný. Zároveň však keď bolo stretnutie s otcom, tak maloletý po chvíli dokázal s otcom rozprávať, hrali sa a nebol až natoľko spontánny, no ale to je normálne, pretože ak ja sa s niekým stretávam veľmi málo, tak ja neviem byť bezprostredná, spontánna. Dobré, môže byť, že je to iná kvalita vzťahu. Súhlasím. Ale rozhodne sa nebál otca, rozhodne sa nesnažil uniknúť od neho, len zo začiatku nevedel čo má robiť. Akonáhle otec začal s ním fungovať, tak sa spolu hrali. Ako nebolo žiadne nejaké poznámkovanie u mňa, že maloletý sa cítil nepríjemne. Ale samozrejme, nedovolím si porovnávať tieto dva vzťahy.

Na otázku právnej zástupkyne matky, má matka výrazne ochranársky prístup ako ste uvádzali v znaleckom posudku, znalkyňa udáva:

Áno, v tom správaní to bolo pozorované až na to, že toto nemá žiadny pejoratívny význam. Vyplýva to z toho, že matka si chráni svoje dieťa a má potrebu, aby boli naplnené tie potreby pokiaľ možno v čo najväčšej miere tak ako to potrebuje, takže na tom nie je nič zlé. Iba dôsledkom toho, že keď vnímame veľmi silné zovretie, tak tam síce cítime to bezpečie, čo je úžasné, ale zároveň sa bojíme, teda to dieťa, že mimo toho bezpečia môže byť ohrozené. Čiže vždy takéto úzkostné správanie a najmä pokiaľ dieťa má aj tieto prejavy, môže ešte aj v tom dôsledku tie úzkostné problémy prehľbovať.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či je ochranársky prístup matky prirodzený, alebo neprirodzený, znalkyňa udáva:

No je prirodzený, pretože každá osobnosť je špecifická. Je možné, že niektoré akcentované rysy sa zvyrazňujú životnými situáciami. Takže to sa dostávam aj k tomu, že bolo tam aj v celej ten genéze spisu, že v podstate matka aj cítila ohrozenie, takže jednoducho sú to oblasti, ktoré sú skôr pre spracovanie, ktoré by si ona riešila u svojho psychológa alebo s niekým blízkym, ale v každom prípade je to taká špecifickosť ako má aj otec svoje osobnostné charakteristické črty. Lebo ak by sme riešili tieto vlastnosti, ktoré sú akcentované, tak povedzme si úprimne, nikto z nás by nemohol vychovávať deti. Každý máme nejaké skúsenosti a na základe tých minulých skúseností nás to potom ovplyvňuje a realizujeme niektoré oblasti v tom našom živote tak, aby sa nám to nestalo. Ale nepoznám zázemie.

Na otázku právnej zástupkyne matky, záverom môžeme povedať, že ochrana matky je prirodzený inštinkt každej milujúcej matky, znalkyňa udáva:

Nie, nemôžeme to takto generalizovať. Miera ochrany áno, ale veľkosť ochrany je špecifická. Že tam existuje ten inštinkt, to áno, ale tá miera, to je špecifická. To znamená, že aj keď je minimálna, znamená, že je to v poriadku.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či bola zistená nejaká patologická úzkosť u matky, znalkyňa udáva:

Nie, nič také som ani nepopísala, ani nekonštatovala. V rozhovoroch sme sa s mamičkou rozprávali iba o tom, že vlastne takáto jej úzkostlivosť, ktorá je osobnostná črta v spojení aj s tou tendenciou chrániť, môže... ako by som to povedala... v úvodzovkách vytvára takú trošku prekážku tomu kráčaniam dieťaťa do prostredia neznáma bezpečne. A na to je vlastne možno celkom fajn ten protipól otec, pretože tam to je super, že to dieťa aj potrebuje také posmelenie ísť, že sú natoľko schopní obaja, že si viem predstaviť ako by oni vyvažovali ten balans, ale to je len moja hypotéza, také želanie, takže bohužiaľ.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či mala matka riešiť problémy, ktoré sa u maloletého vyskytli a mala odporúčania od obvodnej lekárky, mala odporúčania aj od posudkového lekára, znalkyňa udáva:

Ako vyplynulo z predchádzajúcej odpovedi k osobnosti matky, že je to milujúca matka tak je prirodzené, že to riešila. Nie je teraz dôležité u koho, ale pravdepodobne to riešila tam, kde to bolo odporúčané a je to prirodzená cesta.

Na otázku právnej zástupkyne matky, z čoho vzniká u maloletého tá zvýšená chorobnosť, znalkyňa udáva:

Zdravotné aspekty mi povedala mamička v anamnéze, resp. som si vytiahla zo spisu aké má maloletý zdravotné problémy. Keď hovoríte o tých psychosomatických problémoch, tak áno, ale nikde nebolo, že by bola treba liečba alebo takto. Zdravotnú dokumentáciu som neštudovala, v spisovej zložke nebolo uvedené nič závažné okrem samotných tých, keď zoberieme psychologické, lebo pýtate sa na zdravie, tak teraz neviem, či myslíte fyzický stav, alebo sa vraciame zase k psychickému stavu. Takže psychický stav áno, tam bolo veľa dokladované a bolo tam práve v súvislosti s týmto vývinom, psychosomatizácie a úzkostných problémov. Ale pozor, nebola tam ešte zmienka o tom, že je to nejakým spôsobom niečo, čo musí byť liečené, aby som teda bola konkrétna, našťastie tam nebol psychiater, neboli tam nejaké návštevy u doktorov, nastavená medikamentózna liečba. Treba povedať, že sa to javí zatiaľ ako problémy, ale čo je prirodzené, však u takto malého dieťaťa si ani neviem predstaviť, že by si niekto dovolil urobiť nejaký záver.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či je možné, že matka zrkadlí úzkostné stavy maloletého, znalkyňa udáva:

Je to možné. Treba si však uvedomiť, že to zrkadlenie môže byť vedomé a nevedomé.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či znalkyňa považuje bagatelizovanie zdravotného psychického stavu u maloletého, že sa bude dobre vyvíjať, znalkyňa udáva:

To je veľmi špecifická otázka už v tom pojme bagatelizácia. Že či teda je to môj postoj, že podľa mňa to nie je dôležité, alebo vo všeobecnosti je to bagatelizované.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či podceňovanie stavu aký nastal u maloletého môže do budúca sa prejavovať problémami, znalkyňa udáva:

Treba si ujasniť, že čo podceňovanie znamená v tomto, lebo takto nedám jednoznačnú odpoveď, skúsím takto odpovedať. Ak vychováva jeden rodič dieťa, tak v podstate si nastaví tie pravidlá tak, ako to vníma postojovo a je to tak aj kontrolované hranicami a pravidlami a je to v poriadku. Akonáhle do toho vstupuje ale úplne inkompatibilná bytosť svojimi predstavami o živote, tak nemusí ísť o podceňovanie, ale môže ísť o iné nastavenie na problém. Poviem príklad. Niektorý rodič nevidí zlé známky ako problém a druhý rodič vidí zlé známky ako problém. Mohli by sme povedať, že rodič, ktorý nevidí známky ako problém ich podceňuje školu. Áno, ale môže to byť tak, že on má vo svojej postojovej hierarchii to, že známky nie sú dôležité, alebo že ten problém nie je. Čiže otázka je, či to dotyčný podceňuje a vníma to ako problém, vtedy je to podceňovanie, alebo sa to iba javí ako podceňovanie, pretože v interpersonálnom kontakte s druhým človekom ten má na to úplne iný postoj alebo názor. Nemôžeme toto jednoznačne povedať, lebo nevieme o akého človeka ide, aký má postoj, lebo len na základe toho môžeme vyhodnotiť, či to podceňuje, alebo je to mimo jeho hierarchii záujmov.

Na otázku právnej zástupkyne matky, keď sa u maloletého objavili problémy, nemala ich riešiť, znalkyňa udáva:

Toto ste sa už pýtali a povedala som, že áno. Samozrejme je normálne, že matka ak zachytí nejaký problém, tak sa obráti, a je najlepšie, keď sa obráti na odborníka.

Na otázku právnej zástupkyne matky, mali ste za to, že na poslednom sedení u vás došlo medzi rodičmi k prieniku, prípadne, či vy ste našli prienik a dala im doporučenie, znalkyňa udáva:

Musím povedať, že to sedenie bolo dosť dlhé a musím povedať aj to, že som bola celkom smutná, koľko času, energie som do toho ja bytosťne investovala a ten prienik nebol taký, ktorý by viedol k tomu, že sa rodičia dohodnú. Ale zároveň musím povedať, že tá komunikácia medzi nimi viedla k tomu, že sa ukázalo, že sú tu vyhranené postoje, ktoré ako majú obaja rodičia na svojej strane tendenciu chrániť a ja tomu rozumiem. Ja tomu rozumiem, že mamička chce, aby mala ten najväčší podiel starostlivosti aj v kontexte toho, že je maloletý predsa len ešte veľmi malý. Zároveň rozumiem aj tomu, že ten otec sa nechce vzdať tej rodičovskej role. Tiež rozumiem tomu, že má logické opodstatnenie to, že áno, keď bude starší, tomuto rozumiem, ale zase rozumiem aj tomu, ako prakticky vidno, že akonáhle ten otec ostane niekde v ústraní kým bude starší, tak sa stratí tam tá citová väzba, že dieťa ani potom nemá záujem. Čiže ja osobne aj z rozhovorov s otcom som pochopila to, že on nemá problém, že by potom neskôr by to pripustil, ale že skôr je tam tá obava z toho, že do akej miery on ako otec si vlastne takéto psychotriálne prostredie k tomu maloletému vytvorí. A toto ale v praxi, však už je veľmi veľa detí, ktoré sú v takejto starostlivosti, tak si posúvajú názory, je veľká pravda, aj si to tí otcovia povedia, že aj ja som to nemal vzdať, lebo teraz malý nechce ku mne chodiť. Čiže ja rozumiem aj jednej aj druhej strane. Áno, snažila som sa to vysvetliť, viem, že som aj povedala napríklad ockovi, že je to síce veľmi zlé, čo teraz poviem, že ale možno práve tie úzkostné problémy sa eliminovali práve keby on tam nebol, pretože je to smutné, ale akonáhle prestane vzniknúť nejaký obrovský problém medzi rodičmi, síce tu vznikne nejaká strata, ale tá kompenzácia, ktorú môže trebárs jeden rodič poskytnúť, pomáha vlastne ako keby nahradiť to. Na druhej strane je tiež pravda, a ešte teda keď hovoríme o chlapcovi, takže aj keby hneď mala mamička nového partnera, predsa len taký otec, ktorý má bytosťne blízky vzťah k synovi, žiadny iný otec nedá. Je veľmi dôležité, podľa mňa, aby sa našiel nejaký dohovor, kde by ten otec naozaj mohol reálne s tým maloletým byť. Ja vám poviem, keď už teda máte túto otázku, tak ju dopoviem, že pozrite

sa koľko času dneska sme tu všetci. Čo by sa stalo, ak by mali takú dohodu, že idú spolu na výlet. Obaja rodičia sú ekonomicky tak, že môžu s maloletým, čo by sa stalo, keby raz za čas teda mamička niekde bola na prechádzke a maloletý by u ocka prespal, potom by prišla mamička preňho, vnímal by, že je bezpečne aj u ocka, prišla mamina, že je všetko v poriadku. To všetko sa dá nastaviť, ale poviem vám len vtedy, ak tí rodičia chcú. A keď sa vraciate ešte k tomu stretnutiu, otec sa pokúšal snažiť nejaké tie ako by to išlo, aj nejaké ústupky, ale nechcel sa vzdať úplne. Je to na mamičke. Je to na mamičke.

Na otázku právnej zástupkyne matky, matka ponúkla otcovi v roku 2021 tráviť spoločne Vianoce, otec odmietol, mohla to byť cesta, znalkyňa udáva:

No zas je to len jedna z negatívnych skúseností, ktoré možno posilňujú to, že tak akože urobím krok pre teba a ty sa toho nechytíš. Tu je zase veľmi dôležité aj to, že to musí byť vzájomné. Chceš teraz, môžeš, máš priestor, lebo ani jedna z nás nevie, či už otec niečo nemal, či to nebolo, akože nevieme. Ale samozrejme, je pravda, že ak to nevyužije ten partner, tak si môžem klásť otázky, že teda prečo by som mala byť ústretová. Ale na druhej strane môže byť zase niečo, že ten druhý sa vtedy nemôže realizovať, čiže je to taká naozaj odpoveď z mojej strany len teoretická. Pokiaľ by sa to opakovalo a nevytvára, tak samozrejme rozumiem tomu, ale jednorazovú situáciu by som takto nevyhodnocovala, lebo nepoznám okolností, dôvody.

Na otázku právnej zástupkyne matky, či dieťa je pripravené, vzhľadom na problémy a vzhľadom aj na správy, s ktorými ste sa mali možnosť oboznámiť, na striedavú osobnú starostlivosť, znalkyňa udáva:

Keď bol vypracovaný posudok, tak to bolo pred dvoma rokmi, a keď som s rodičmi hovorila a hovorila som aj o tom, že je to jedna z alternatív, pokiaľ dokážu spolu nejakým spôsobom si to ustrážiť tie mantinely. Teraz po tomto dnešnom stretnutí, keď vidím aká to je eskalácia problémov, a je už teraz zbytočné riešiť, či je účelová, neúčelová, či vyplýva zo zdravotných problémov, to je zbytočné. Ja ako klinický psychológ sa pozerám iba na to, že toto sú už vážne dôsledky, ktoré sa dejú, tak by som povedala, že by bolo dobré nájsť takú cestu, kde dieťa zostane doma a otec bude mať veľmi veľa priestoru k tomu, aby s dieťaťom trávil čas a vždy by ho bezpečne priniesol mamine. Potom by sa postupne videlo ako by sa medzi nimi tie vzťahy ďalej upravili. Ale otec by tam mal takú možnosť, že v podstate, ja neviem čo všetko, pôjdu na futbal, pôjdu na výlet, atď. s tým, že by tam bol vždycky ten návrat k matke. Čiže striedavá starostlivosť, cestovanie hore dole s tým, že sú tam takéto vážne problémy, ktoré sa prehlbujú, asi by som to nepodporila. Ale rozhodne by som nepodporila ani to, že otec by mal byť s chlapcom čo najmenej. Hľadala by som riešenie ako otec môže byť s maloletým čo najviac. Viem, že otec riešil, že ako si upraví aj povinnosti, aby bol s maloletým čo najviac, to neviem, ako to teraz vyzerá. Ale zase je to na strane mamičky, lebo potom musí povedať, že ide s ockom tam a tam, vytvoríť mu, povedať mu o tom, že to je v poriadku a privítať ho stým „ako si sa mal“, „čo bolo dobré“, čím vlastne pomáha budovať ten vzťah. Sme si hovorili, že ani teraz nie je v tomto období také dôležité koľko času budú, ale ako ten čas budú tráviť. Ale ten druhý ten čas musí podporovať, ale nie len ako verbálne, že však ja dovoľm. Musí tam byť to nastavenie, že ten malý keď sa od mamičky poberá preč, tak necíti to, že tá mamička nie je v pohode, že je smutná. Proste povie „ahoj, teším sa, potom mi povieš, že ako bolo“. Ale ja rozumiem, že to je zase práca na tej svojej osobnosti, bez toho to nepôjde.

Na otázku právnej zástupkyne matky, prisľúbila matka u vás na poslednom stretnutí, že je prístupná riešiť túto situáciu tak ako ste teraz uviedli, znalkyňa udáva:

Áno, pamätám si, že sme sa celkom rozlúčili s tým, že rozumie tomu všetkému, čo sme si vysvetlili, a teda kde sa snaží niektoré tie oblasti zakceptovať. Tak som si úprimne myslela, že tento proces je už za nami celý čo sa tu deje, takže netuším čo sa stalo, ale vedela som, že niečo veľmi zlé, keď mi začali chodiť takéto maily. Ja som sa nehnevla, mne len vadilo, že vlastne sa to otočilo proti mne, že tá frustrácia ide voči mne a fakt som netušila prečo. Ale máte pravdu, rozprávali sme sa o tom, kde sa to dostalo, naozaj netušim.

Na otázku právnej zástupkyne matky, v rámci posledného stretnutia sa dohodlo, že by sa nastavila úprava od piatku 12.00 h do nedele do 18.00 h, znalkyňa udáva:

Chcem sa spýtať, je to v posudku, keď sa na to pýtate? Lebo ja sa musím pozrieť. Je tam ale aj popis, že za akých okolností, čiže evidentne tie okolnosti nenastali. Ja neviem, len predikujem.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, z čoho usudzujete, že nenastali tieto okolnosti, znalkyňa udáva:

No z toho usudzujem, že sme sa tu stretli a riešime takýto závažný problém, ku ktorému sme sa ešte ani nedostali v závere, že ako tá striedavá starostlivosť bude vyzerat'.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, viete ako sa správala matka po tom sedení u vás, kde sa našiel prienik, znalkyňa udáva:

Iste, boli sme obidve rady. A to som ja vyjadrila na začiatku, lebo nie som len terapeut, ale som aj človek a žena. Takže ja som sa veľmi tešila. Ak je teda dovolený ten emočný pocit vyjadriť, tak ho vyjadrujem.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, či bola spokojná aj matka s týmto riešením s takým prienikom, znalkyňa udáva:

Môžem konštatovať len v tom momente. V tom momente som mala ten pocit. V tom momente som mala ten pocit. Čiže nakoľko bol pravdivý, neviem, ale v tom momente som ten pocit mala. Samozrejme som ho nemohla overiť.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, od akého veku vy doporučujete zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti ako odborník, ako znalec, znalkyňa udáva:

Ja to nestanovujem podľa veku, ale podľa toho, aký mám pocit, že sú rodičia kompatibilní a ako by vedeli na vzťahu zapracovať. Čiže v tomto prípade by som to vedela odporučiť, pretože vnímam, že obaja rodičia sú vysoko inteligentní, schopní a to, že to nejde, je v ich postojoch, v nejakých tých špecifických charakteristikách, o ktorých nebudeme hovoriť, pretože sa netýkajú znaleckého. Proste je to ich partnerský vzťah. Takže nie vývinové hľadisko, vek, ale osobnosť a možnosti a schopnosti rodičov. A komunikácia. Takže v každom prípade by som v tomto momente si dovolila povedať takú základnú myšlienku, že odporúčala by som najviac striedavú starostlivosť tam, kde ju deti chcú keď sú väčšie, ako toto aj robím, a kde tí rodičia, keď sú spolu, komunikujú fajn a to dieťa nemá problém prebiehať od jedného k druhému s tým, že to tomu druhému nevadí. Toto je ten úžasný prienik. Inak to nevidím veľmi zmysluplné, iba ak tak, že sa striedajú rodičia a nie dieťa, tak ako to je na západe. Dieťa má svoj domov. Stadiaľ nám aj táto striedavá starostlivosť prišla, ale žiaľ u nás sa dostala do nejakého takého nešťastného aspektu. Ale to by som sa dostala do politiky a to nejdem riešiť.

Na otázku súdu, či zo strany znalkyne boli zodpovedané písomné námietky voči znaleckému posudku, právna zástupkyňa matky udáva:

Dovolím si povedať, že celkom nie. My sme mali výhrady nie len k tomu, že mailová komunikácia, ktorú adresoval otec pani znalkyni nebola v spise, ale nám išlo o to, a na čo sme poukazovali aj v našom vyjadrení, že pani znalkyňa v časti spisový materiál preberala len...

V súvislosti s písomnými námietkami, či právna zástupkyňa chce položiť otázky znalkyni, právna zástupkyňa udáva:

Áno.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, pani znalkyňa ja sa chcem spýtať v časti spisový materiál ste preberali len informácie z podaní otca a nie z podaní matky, znalkyňa udáva:

Ak hovoríte o spracovaní časti spisový materiál, tak v časti spisový materiál, neviem, z ktorej časti som brala poznatky, ale brala som ich nie v kontexte toho, či sú od otca, alebo od matky, ale brala som ich v kontexte genézy problému, ktorý treba veľmi jednoznačne popísať, aby bolo jasné, že čo ja budem riešiť. Ak ste si všimli, je tam genéza toho, čo tí partneri ako a smeruje to k tomu, čo vlastne ideme riešiť. Takže ak je to len od otca, môžem to len akceptovať, neviem, ale cieľom bolo vytiahnuť genézu. A tam bola určite aj matka uvedená, nebol tam určite len otec.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, prečo ste nepoňala do časti znaleckého posudku v úvodnej časti aj vyjadrenia matky z jej podaní, znalkyňa udáva:

Ak neboli v tejto spisovej časti, určite boli ďalej v rozhovore a inde, pretože s matkou som tiež popisovala charakter problému. Určite by sme to tam našli, lebo genézu vzťahov sme komunikovali aj s matkou. Je pravda, že otvorenejší v komunikácii bol otec, takže ak je v komunikácii viac o otcovi, tak ja nemôžem nútiť klientov k tomu, aby boli otvorení. Ale relativizovali sme tam, že tie jej pracovné problémy, jej povinnosti, to tam určite vložené nie. Buď v pozorovaní, alebo v rozhovoroch. Môžeme to hľadať, ak to budete považovať za dôležité.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, prečo ste nepoňali do časti spisového materiálu aj informácie z prvotného odvolania matky zo dňa 29.07.2022, znalkyňa udáva:

Tak toto je presne to, čo som už na začiatku hovorila, že spisový materiál preštudovať a vybrať z toho podstatné oblasti je dá sa povedať v kompetencii znalca, čo považuje vybrať do toho spisu. Čiže to nemá byť predpis, že vyrovnávam, vyvažujem jedného, druhého. Toto odborné vyjadrenie bolo v kontexte celého prípadu, podľa mňa relevantné, preto som ho tam vložila. Asi ste si všimli, že tam neboli všetky oblasti kedy boli pojednávania, proste som si to preštudovala a urobila som stroho selekciu. Pretože úlohou znalca nie je naozaj otrocky prepisovať celý spis. Ak by som si to prečítala, asi by som v tom odvolaní našla nejakú genézu, ktorá je dôležitá ako Copingové stratégie otca, Copingové stratégie mamy a prepisujem tie oblasti, ktoré mi potvrdzujú niektoré tie reakcie v správaní, ktoré potom môžem ďalej, tak ako sme hovorili pri tom klinickom vyšetrení, nejako relativizovať. Napríklad tam som aj vnímala to, že tie postoje sú extrémne vyhranené a nedajú sa nijakým spôsobom, hoci sme si to na poslednom sedení povedali, ale samí partneri vedia koľko nás to stálo času, že sa nedajú nejakým spôsobom v prieniku nejak výrazne „očesať“.

Predstúpila právna zástupkyňa matky, ktorá cituje zo znaleckého posudku:

Matka maloletého opakovane bezdôvodne zabraňuje otcovi v styku, a to v rozpore s usmernením súdu vykonávanom na pojednávaní, ako aj s rozhodnutím súdu vydaným v tomto konaní Okresný súd Banská Bystrica si vyžiadal vo veci zistenia limitov a možnosti realizácie striedavej starostlivosti znalecký posudok.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, z čoho vybrala túto časť, ktorá sa nachádza v znaleckom posudku, znalkyňa udáva:

Takže vraciam sa k tej pôvodnej myšlienke, že preštudovanie spisového materiálu má slúžiť k takej selekcii, ktorá ozrejmuje a poskytuje potom ďalšie možnosti k tomu, keď dopĺňa závery. A táto časť bola určite v spisovej zložke a podložená bola tým, že to bolo jednoducho na súdnom pojednávaní a bolo to tam dokladované aj v záveroch, že toto sa udialo. V spisovej zložke to muselo byť, ja som si to nevymyslela.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, matka bránila, podľa spisového materiálu, v styku s otcom, znalkyňa udáva:

Pokiaľ viem, počas toho stretávania a rozhovorov bolo, že niektoré stretnutia sa aj neudiali. V spisovej zložke určite bola táto zmienka, ale určite bola aj v kontexte vyšetrenia, že v podstate niektoré tie stretnutia sa neudiali tak ako sa udiali, niekedy proste dieťa nebolo odovzdané, atď. a tie zdôvodnenia boli vždycky také na strane matky. Formulácia, že bránila neznamená teraz vyhodnotenie, že to bolo zakázané, ale že sa to stretnutie aj neuskutočnilo.

Na otázku právnej zástupkyňi matky, je takýto výpis jednostranný alebo môžeme ho považovať za jednostranný obsah nachádzajúci sa v znaleckom posudku, znalkyňa udáva:

Z hľadiska spisovej zložky je vždy jednostranná informácia k jednotlivým, by sme povedali mandantom. Pretože každý tam dokladá osobitné špecifické materiály a vždy je tam popísané vyjadruje sa matka, vyjadruje sa otec, vyjadruje sa... a to, čo je v tom kontexte výberu je vždy o tom, ako sa vlastne vyvíja tá genéza. Nie je možné vybrať to, čo by sa zdalo relevantné vám. Ale z psychologického hľadiska, ak

by došlo k tomu, že by ste napríklad chceli nejaké konzílium, tak to čo ja som napísala, by som vedela podložiť. Áno, to máte takú psychologickú interpretáciu. Čiže k tomuto len toľko.

Na otázku právnej zástupkyne matky, vy ste vybrali teda to, čo bolo relevantné vám, znalkyňa udáva:

Selektovala som to, čo bolo relevantné vzhľadom k otázkam, vzhľadom k tomu, ako sa rodičia správajú a aké vlastne môže byť ich ďalšie správanie vo vzťahu k deťom. Lebo spôsob akým reagujeme je nesmierne dôležitý, aby sme potom mohli popísať nie len dotazníkové čísla, ale aby sme to videli v kontexte celého štruktúrovaného správania jedinca.

Na otázku matky, prečo ste nemali informácie o problémoch A., to znamená, že obštipácia, vracanie, znalkyňa udáva:

Pokiaľ si dobre pamätáme, tak vy ste mi na sedenie nepriniesli zdravotnú dokumentáciu, povedali ste mi, že máte zo zdravotnej dokumentácie vybraté materiály, aj ich mám niekde odložené. Ešte som Vám povedala, že tieto materiály mám, že sú v spise. A na otázku aké má maloletý problémy v tej anamnéze, ak by ste mi ich uviedli, tak by som ich tam napísala.

Na otázku právnej zástupkyne otca, či môžu byť prediktory vzniku diagnóz u maloletého na strane matky, znalkyňa udáva:

Teoreticky áno, prakticky by to musel posúdiť niekto, kto by tento stav posudzoval. Ale zatiaľ nie je asi nejaký dôvod, prečo by sa toto posudzovalo. Samozrejme posilňovanie interakcie vzťahovej pomáha, alebo takto, zabraňuje, a zase nechcem, aby to „zabraňuje“ znelo pejoratívne, ale proste nejako obmedzuje možnosti vytvárať tie ďalšie sociálne prijateľné vzťahy, ja neviem v škôlke, v škole, atď. Ale určite toto dúfam, mamička vie, že treba to dieťa postupne ako tie uzdy uvoľňovať, lebo tie musí urobiť mamička, nie dieťa.

Na otázku právnej zástupkyne otca, či môžu byť prediktory vzniku diagnóz odborníkov, ktoré ste dostali dnes na preštudovanie zo strany súdu na strane matky, znalkyňa udáva:

Tieto prediktory môžu byť na strane matky, na strane otca aj na strane prostredia. Zo svojej klinickej praxe uvádzam, že sú v prieniku prostredia a komunikácie rodičov.

Na otázku právnej zástupkyne otca, či môžu známky osobnostného regresu dieťaťa spôsobovať aj odlúčenie od otca, znalkyňa udáva:

Áno, môžu. Regresné obdobie znamená návrat do obdobia, kedy bolo dieťaťu veľmi dobre, ale toto by sa dalo posúdiť len pokiaľ by sme mali niečo ako to majú zase v iných krajinách rodinné právo, kde dieťa je odňaté od jedného aj od druhého rodiča a mohli by tam odborníci pozorovať zvlášť tie správania cez jednostranné sklo aj od otca, u matky, toto je u nás veľmi zložitý. Ale teoreticky je to možné. Pokiaľ ten rodič v tom živote maloletého fungoval a prichádza oň a nemôže ho mať pri sebe, je to práve najčastejší spôsob ako sa takéto maloleté dieťa vyrovnáva s odchodom.

Na otázku právnej zástupkyne matky, vzhľadom na túto vašu odpoveď je to možné, keď sa otec s dieťaťom stretáva, znalkyňa udáva:

Malo by to byť málo pravdepodobné, ale zase by som bola opatrná vo vyjadreniach, pretože ja neviem aký je kontext toho stretávania. Pretože to stretávanie môže byť vynútené, môže byť v tom stretávaní napätie, že maloletý vníma, že tam musí ísť a teraz nechce, toto ja neviem posúdiť, čiže na odpoveď, či môže, za istých okolností áno.

16. Z matkou predložených správ PhDr. Pinkovej vyplýva, že maloletý je vedený v jej ambulancii od marca 2021 na žiadosť matky pre úradné účely. Z jej odborného a profesionálneho pohľadu po viacnásobnom kontakte s maloletým je presvedčená, že nie každá osobnosť dieťaťa je zrodená pre striedavú starostlivosť, kde postup jedného z rodičov je často nevedomé nerešpektovanie práv a tých najvnútornejších psychických prežitkov a túžob dieťaťa. Prípadne je potrebné vyčkat' na vyšší vek dieťaťa, stretávať sa s dieťaťom v súdom určený čas, pracovať na vzájomnej pozitívnej

skúsenosti, zážitkoch. Maloletý je veľmi vnímavý, senzitívne dieťa, na čokoľvek smerujúce, prípadne subjektívne zaťažujúce bude reagovať somatizáciami, rečovými problémami. Na to, aby to nevyústilo do vážnejších psychických problémov je nutná vnímavá komunikácia i medzi rodičmi, vzájomné neosočovanie sa a branie na vedomie akéhokoľvek pozorovania zo strany jedného alebo druhého rodiča ako faktu, nie vzájomnej tendencie sa ponížovať v rodičovských rolách. Neuniklo pozornosti súdu konštatovanie vo vzťahu k matke, kde G. G. uviedla: „Dovolím si tvrdiť, po viacerých odborných i profesionálnych skúsenostiach, že matka dieťaťa je pod neprirodzeným, nadmerným, inštitucionálnym a systémovým tlakom, neustále devalvovaná v pozícii matky, zdravých emocionálnych prejavov voči dieťaťu, kde akékoľvek prežívanie, ktoré súvisí s jej osobnou skúsenosťou z partnera, i teda z komunikácie s otcom maloletého, je obrátené proti nej ako útok na rodičovské potreby biologického otca.“ Zo správy G. G. zo dňa 15.08.2022 vyplynul záver, že v klinickom obraze maloletého dominuje regresné správanie v emocionálnom a afektívnom prežívaní dieťaťa, minimalizovaná schopnosť socializácie zo strachu absencie bezpečia. Neurotická fixácia maloletého na matku spôsobená nerešpektovaním psychického prežívania dieťaťa a jeho vývinu (ktorý zjavne poukazuje, že dieťa odluku od matky počas dní u biologického otca zvláda náročnejšie a prejavuje sa to primárne zdravotnými problémami). Osobnosť maloletého je výrazne senzitívna, ťažšie adaptabilná na zmeny, na ktoré dieťa reaguje zvýšenými somatizáciami (gastro – intestinálneho pôvodu, zápaly uší), nespavosťou, rečovými problémami. Zo správy G. G. zo dňa 02.08.2022 a 25.11.2022 vyplývajú rovnaké závery ako v predchádzajúcich správach. Všetky uvedené správy vychádzajú z údajov poskytnutých matkou a vyšetrení len v prítomnosti matky, bez vyjadrení otca a jeho prítomnosti pri vyšetrení maloletého. Z lekárskej správy – nálezu, vyhotovenej C. S. Q. z Univerzitetnej nemocnice L. Pasteura Košice zo dňa 30.01.2023 vyplýva, že správa bola vypracovaná na základe údajov matky a ňou predložených správ G. G. zo dňa 31.08.2021, 14.09.2021, 29.09.2021, 14.06.2022, 27.06.2022, 08.08.2022. Posudkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, správ pediatra maloletého, údajov matky. Ako dôvod vyšetrenia je uvedené odporúčanie psychológa a žiadosti matky o nezávislé vyšetrenie maloletého mimo kraja. V závere správy je odporúčanie, podľa ktorého deti v nízkom (predškolskom veku) aj deti s poruchami zo spektra PAS neznášajú zmeny, neistotu, vyžadujú čo najviac bezpečia, ritualizáciu činností, stereotypie, nemennosť situácií. Každé dieťa má mať svoju jednu posteľ, stoličku pri stole, svoje jedinečné miesto. Nie je vhodné, aby dieťa bolo rukojemníkom svojich rodičov, je nevyhnutné riešiť situáciu v prospech dieťaťa, dieťa nemôže byť nástrojom pomsty. Milujúci rodič hľadá pre svoje dieťa to najlepšie, rešpektuje názory tých, ktorí na dieťa pozerajú objektívne bez toho, aby boli emocionálne zainteresovaní. Dieťa je dlhodobo sledované klinickým psychológom, je potrebné rešpektovať jeho názor. Matka udáva obavy z ohrozenia dieťaťa neustálym cestovaním na veľké vzdialenosti, keď nosí dieťa z BB do BA, bez ohľadu na dobré šoférske zručnosti otca. Otec odbornosť, objektivitu matkou predložených správ vo svojich písomných vyjadreniach, ako aj vyjadrení prostredníctvom svojej právnej zástupkyne na pojednávaní spochybňoval z dôvodu, že boli vykonávané bez jeho vedomia, súhlasu, jeho účasti. Zároveň otec pripojil žiadosť adresovanú G. G., datovanú dňom 08.09.2022, v ktorej ju žiada, aby sa zdržala poskytovania akéhokoľvek zdravotnej, poradenskej alebo odbornej starostlivosti vo vzťahu k maloletému, nakoľko s jej poskytovaním vyjadruje ako zákonný zástupca svoj výslovný nesúhlas. Zároveň G. G. vyzval, aby sa zdržala vyhotovovania akýchkoľvek ďalších správ, odporúčaní, či iných výstupov vo vzťahu k maloletému.

17. Z matkou predloženého posudku o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave maloletého zo dňa 28.11.2022 vyplynulo, že posudok vychádza z psychologického vyšetrenia G. G. zo dňa 25.11.2022, správy z ORL vyšetrenia a maloletému bola stanovená diagnóza úzkosť z odlúčenia v detskom veku, zmiešaná porucha správania a emotivity, recidivujúce infekty HDC, AV, a preto maloletý si vyžaduje osobitnú starostlivosť a zaradenie do kolektívu je zatiaľ vhodné len ako skúšobný adaptačný pobyt.

18. Z matkou predloženej správy psychologického vyšetrenia vykonaného G. A. L., G. zo dňa 04.09.2023 vyplynulo, že sa realizovalo na základe žiadosti matky s odporúčaním pedopsychiatra a psychológa z dôvodu špecifického fungovania, naviazaného sociokomunikačný kontext, kvalít záujmov, ale aj určitej rigidity (znaky úzkostného podkladu), suponujúcich vo vybrázych kontextoch PAS (v obraze Aspergerovho syndrómu). Zo záverov správy vyplýva, že na základe retrospektívnej anamnézy a aktuálneho obrazu bol stav uzatvorený ako porucha autistického spektra - v obraze Aspergerovho syndrómu, neurotická enuréza, sociálne úzkostná porucha, somatizovaná porucha, ktorú právna zástupkyňa otca spochybňovala z dôvodu, že je stanovená na základe retrospektívnej anamnézy a bez vedomia, súhlasu, prítomnosti otca.

19. Z vyjadrenia materskej škôlky maloletého zo dňa 19.06.2023 vyplynulo, že maloletý do materskej škôlky na stúpil v septembri 2022, adaptoval sa primerane, jeho pobyt v predškolskom zariadení si nevyžadoval individuálny adaptačný program. Adaptácia trvala síce dlhšiu dobu, vzhľadom na dochádzku ovplyvnenú zdravotným stavom dieťaťa, ale ihneď nadviazal kontakt s učiteľkami a postupne si vytvoril vzťah aj k deťom. V hrách je skôr pozorovateľom ako spoluhráčom, v hrových aktivitách sa u neho prejavuje skôr individuálna hra, ale nevylučuje ani hru kolektívnu počas výchovno-vzdelávacích aktivít. Maloletý potrebuje individuálny prístup v oblasti grafomotoriky a výtvarných činností, a to len z dôvodu, že býva častejšie chorý. Maloletý je kľudné, milé dieťa, u ktorého doposiaľ neboli spozorované prejavy hnevu, zlosti, agresivity alebo iných negatívnych prejavov. Voči deťom je priateľský, konfliktom sa vyhýba, nemá rád hluk a hromadné akcie, jeho pocit bezpečia sú učiteľky. Rodičia sa pravidelne informujú o správaní a výsledkoch v oblasti výchovy a vzdelávania maloletého. V pravidelných termínoch si dieťa preberá otec, priebeh je bezproblémový. Maloletý reaguje primerane a vzniknutú situáciu nekomentuje. Pravdou však je, že sa vždy veľmi teší na maminku. Po dlhšej neprítomnosti v materskej škôlke z dôvodu choroby, prípadne po víkend, sa niekedy vyskytnú situácie, keď sa ráno pri príchode do škôlky nevie, nechce odpútať od matky. V priebehu pobytu, či počas výchovno-vzdelávacích aktivít v materskej škôlke sa u maloletého nevyskytujú žiadne výrazné zmeny v správaní. Právna zástupkyňa otca k uvedenej správe sa vyjadrila v tom smere, že preukazuje, že maloletý nemá adaptačné problémy a právna zástupkyňa matky zase poukázala na adaptačné problémy maloletého a potrebný individuálny prístup.

20. Súd na pojednávaní dňa 04.05., 20.06., 07.09.2023 sa pokúšal o vyriešenie sporu rodičovskou dohodou. V rámci zmierovacieho konania otec súhlasil s tým, aby maloletý bol zverený do starostlivosti matky s tým, že by mal upravený styk od štvrtka do nedele za podmienky, že by maloletého matka preberala napríklad na autobusovej stanici v Bratislave, s čím matka apriorne nesúhlasila z dôvodu, že otec má auto, ona nešoféruje. Matke bola ponúknutá možnosť cestovať autobusom, tráviť čas v Bratislave návštevou divadla, na čo matka reagovala tým, že kto to bude platiť, otec má skrytý príjem 10.000 eur. Súd ako ďalšiu alternatívu navrhol fungovanie rodičov s maloletým v zmysle neodkladného opatrenia, t. j. zabezpečenie styku otca s maloletým každý párný týždeň od stredy do nedele, výživné určené vo výške, ktorú otec doposiaľ uhradil s tým, že by si maloletého preberal aj odovzdával v Banskej Bystrici, s čím otec nesúhlasil s odôvodnením, že takýmto spôsobom nemá priestor na nedeľu s dieťaťom.

21. Z výsluchu otca vyplynulo, že maloletý od septembra 2022 navštevuje materskú škôlku, od tohto obdobia sa realizuje jeho bežný styk s maloletým v zmysle neodkladného opatrenia každý párný týždeň od stredy 16.00 h do nedele 18.00 h, s výnimkou ochorenia maloletého, čo akceptoval a z dôvodu plnenia jeho pracovných povinností. Na základe nariadeného bežného styku otca s maloletým mal otec maloletého počas jarných prázdnin Bratislavského kraja, veľkonočných prázdnin. Na prelome rokov 2022/2023 počas zimných prázdnin mu matka mala odovzdať maloletého od 26.12., avšak mu ho odovzdala 30.12.2022. Počas letných prázdnin roku 2022 mal maloletého v júli v zmysle neodkladného opatrenia a v auguste bol jeho styk skrátený z 2 týždňov na 1 týždeň. K atmosfére preberania maloletého od matky uviedol, že závisí od nálady matky, posledné dva razy to bolo dobré, predtým matka veľakrát poukazovala na to, že maloletý nechce ísť nemu, čo hovorila pred maloletým. Pokiaľ po maloletého príde k matke, reaguje tak, že sa usmeje, teší sa, keď príde do auta, začne rozprávať čo zažil v ten deň, týždeň, aký bude program. Čas s maloletým počas styku pokiaľ chodí do materskej škôlky trávia na Králikoch, keď nechodí do materskej škôlky, v Bratislave. Počas jeho styku s maloletým od stredy do nedele párneho týždňa maloletý navštevuje materskú škôlku, výnimočne pre pracovné, rodinné, zdravotné problémy vymešká 1 deň v piatok. Z výsluchu otca ďalej vyplynulo, že v jeho domácnosti má maloletý režim, otec pozná jeho rituály pred zaspávaním, jeho povahu, potreby, učiteľov v materskej škôlke, obľúbené jedlo, rozprávku, kamarátov z materskej škôlky, lekárov. Na maloletého sa u lekárov aj v materskej škôlke informuje. K svojej pracovnej dobe uviedol, že je flexibilná, pracuje ráno, na obed, večer, podľa potreby klientov, zväčša od 9.00 h do 17.00 h. Vykonáva manažéra pre obchodný tím u klienta, ktorý sa volá CoolPeople, má tam uzavretú obchodnú zmluvu o obchodnom zastúpení. Prácu vykonáva flexibilne od 9.00 h do 17.00 h, ide o predaj IT služieb. Vo februári 2022 si založil obchodnú spoločnosť ITSM s.r.o., kde má uzavretú pracovnú zmluvu, pracuje od 9.00 h do 17.00 h. Počas starostlivosti o maloletého prácu vykonáva doobeda, keď je maloletý v škôlke a večer, keď maloletý zaspí. Jeho práca nie je fixovaná na miesto, či kanceláriu. S klientami sa stretáva online. Pokiaľ maloletý navštevuje počas jeho styku cez pracovný týždeň materskú škôlku, bývajú v rodinnom dome, ktorého nie je vlastníkom, užíva ho na základe ústnej dohody s kamarátom. V období od 20.05.2023

do 20.06.2023 maloletý jedenkrát vymeškal z materskej škôlky, zobral ho do Bratislavy už vo štvrtok po materskej škôlke, dvakrát keď bol u neho, nebol v materskej škôlke z dôvodu ochorenia. V Bratislave žije s priateľkou, ktorú maloletý pozná. Na poslednom pojednávaní otec uviedol, že maloletý je od septembra prihlásený na tenis v športovom klube Dúbravka tak, ako je u matky prihlásený na tenisovú školu v Banskej Bystrici, kde bude členské 5 eur a za kurt sa bude uhrádzať 32 eur, plus výdavky budú na vypožičanie výstroje. Na dotaz súdu uviedol, že sa nevyjadruje k tomu, či počas striedavej osobnej starostlivosti v pracovných dňoch zabezpečí návštevu maloletého v materskej škôlke v Banskej Bystrici. Zároveň uviedol, že keďže matka súhlasila s piatkami mimo škôlky v Banskej Bystrici, dohodol sa so zariadením v Bratislave, ktoré má rôzne voľnočasové aktivity, bubnovačky, tanečné krúžky, tenisy, hry na klavíri, angličtinu, kde by radi trávili čas, piatky. Nerobí mu problém voziť maloletého do škôlky v Banskej Bystrici, či je to štvrtky, alebo príležitostne, ako sa situácia vyvinie, ale veľmi rád by mu aj v Bratislave zabezpečil rôzne krúžky, voľnočasové aktivity, aby sa vedel rozvíjať a boli aj viaceré odporúčania, aby maloletý mal viaceré kolektívy, alebo aby bol v kolektíve ľudí a detí svojho veku čo najviac. K svojim majetkovým pomerom uviedol, že je výlučným vlastníkom rodinného domu v Bratislave, vlastní osobné motorové vozidlo Mercedes ML, rok výroby 2014, zakúpené v roku 2021 za 17.500 eur, Volvo C70, ročník 2016, zakúpené v roku 2018 za 5.500 eur a motocykel Yamaha, rok výroby 2003 za cenu 3.000 eur, zakúpený v roku 2010. Okrem maloletého A. inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. V októbri 2023 s priateľkou čakajú prírastok. Od mája 2023 nie je SZČO z dôvodu, že živnosť zmenil na sročku s obchodným názvom ITSM, s.r.o. Ako SZČO podnikal ako konzultant činnosti IT, z čoho si mesačne fakturoval 1.000 eur. Naposledy mal zmluvu uzavretú s obchodnou spoločnosťou CoolPeople. V obchodnej spoločnosti ITSM, s.r.o. je jediným konateľom, spoločníkom, má jedného zamestnanca, a to jeho, kde na základe pracovnej zmluvy má príjem 1.300 eur netto. Rozdiel medzi svojimi príjmami a výdavkami vykryva z odložených peňazí, a tiež zdieľaním spoločnej domácnosti s priateľkou. Výdavky na maloletého vyčíslené matkou v písomnom vyjadrení nespochybnil.

22. Matka na pojednávaniach vo výsluchoch uviedla, že sa stará o maloletého. K starostlivosti otca o maloletého mala výhrady v tom, že sa oňho osobne nestará, stará sa o neho Lýdia, čo jej povedal maloletý, maloletého vozí do Bratislavy, maloletý sa sťažuje, že v aute grcká, komunikácia otca nie je pravdivá, a preto sa potom ťažko nadväzuje na starostlivosť, u otca sa pocikáva, otec mu dáva plienku, nechce mu zobrať osobné veci, ktoré má maloletý rád, nechá ho nasilu ostrihať. Otec maloletému fyzicky ublížil, zbil ho, bolo to párkrát, nedávno v decembri 2022, v súvislosti s čím lekára s maloletým nenavštívila, nepodala oznámenie na políciu z dôvodu, že maloletý nemal viditeľné znaky zranenia, násillia. Otec ju ako matku osočuje, maloletý hovorí, že „mama do klietky“, „mama do basy“. Prvýkrát to povedal v roku 2021, naposledy v decembri 2022. V septembri 2023 maloletý bude mať 5 rokov, ale nenastúpi do predškolskej prípravy, pretože ešte nie je na to zrelý. Maloletý od septembra 2022 navštevuje materskú škôlku. Matka potvrdila, že od septembra 2022 sa styk otca s maloletým realizuje v zmysle neodkladného opatrenia, a to každý páry týždeň od stredy 16.00 h do nedele 18.00 h. Styk otca s maloletým sa v septembri 2022 jedenkrát nerealizoval z dôvodu pracovných povinností otca, následne sa nerealizoval po Vianociach roku 2022 z dôvodu, že maloletý bol chorý. Počas zimných prázdnin na prelome rokov 2022/2023 bol maloletý chorý, a tak bol u otca od 02.01. 18.00 h. K tomu, či otec trávil jarné prázdniny roku 2023 s maloletým, sa nevedela vyjadriť. Počas veľkonočných prázdnin roku 2023 bol maloletý u otca, pretože v zmysle neodkladného opatrenia mu vyšlo obdobie od stredy do nedele. V lete roku 2022 sa styk otca s maloletým realizoval v júli v zmysle neodkladného opatrenia, v auguste 2022 sa styk otca s maloletým v zmysle neodkladného opatrenia nerealizoval, pretože maloletý bol chorý. Podľa vyjadrení matky, pri preberaní je maloletý apatický, neusmieva sa, nepozdraví sa, otca neobjíme, nedá mu ruku, nedá mu pusku. Pri preberaní a odovzdávaní maloletého je niekedy prítomná jej mama, pretože maloletý, keď sa od otca vracia, je zvyknutý, že je tam. Otec maloletého v nedeľu odovzdáva za prítomnosti partnerky. Z výsluchu matky vyplynulo, že vyšetrenia u G. G., C. Q., C. L., realizovala bez súhlasu a vedomia otca z dôvodu, že otec by jej na tieto vyšetrenia súhlas nedal. Na otca podala trestné oznámenie v auguste 2022 za týranie blízkej a zverenej osoby, ktoré bolo zamietnuté. K režimu maloletého uviedla, že počas pracovného týždňa vstáva medzi 6.30 – 7.00 h, do škôlky ho odovzdáva o 7.30 – 8.00 h, v škôlke cez obed málo spáva. Maloletého vyzdvihuje za materskej škôlky buď o 12.00 h, alebo o 15.00 h. Na večerný spánok sa začína pripravovať o 19.00 h, spávať chodí veľmi neskoro, medzi 22.00 – 23.00 h. Počas víkendu maloletý vstáva o 6.30 h, cez obed nespáva, na večerný spánok sa pripravuje o 19.00 h a spávať chodí o 20.00 – 21.00 h. Matka ďalej uviedla, že podľa nej otec povahu maloletého celkom nepozná, učiteľky v materskej škôlke pozná, určite komunikuje s ošetrovateľkou maloletého. Maloletému podáva železo a liek na imunitu. K svojej pracovnej dobe uviedla, že vie si ju korigovať, spravidla pracuje od 8.00 h do 12.00 h. Maloletý nie je uznaný

za ZŤP, s maloletým bola na predĺženej rodičovskej dovolenke na základe posudku ÚPSVaR Banská Bystrica. K svojim majetkovým pomerom uviedla, že ako SZČO podniká ako daňová poradkyňa, z čoho má ročný príjem 6.000 eur brutto. Okrem toho je konateľkou, spoločníčkou obchodnej spoločnosti NB Consulting s.r.o. a NB Trade s.r.o. Obchodná spoločnosť NB Consulting sa venuje audítorstvu, má troch zamestnancov, dvoch asistentov audítora a audítora, ktorý má brutto príjem 1.500 – 2.500 eur. V tejto obchodnej spoločnosti má uzavretú zmluvu o výkone funkcie konateľa, na základe čoho má mesačný príjem 530 eur. Obchodná spoločnosť NB Trade s.r.o. sa zaoberá účtovnou činnosťou, má dvoch zamestnancov, jedného v pozícii dohodára, ktorý má príjem 5 eur za hodinu, zarobí si koľko odpracuje a potom účtovníka, ktorému väčšinou fakturuje 2.000 eur. Z tejto obchodnej spoločnosti nemá žiadny príjem. Ako fyzická osoba, okrem bytu, nevlastní inú nehnuteľnosť. Obchodná spoločnosť NB Trade s.r.o. vlastní nebytový priestor. Ako fyzická osoba nie je vlastníkom osobného motorového vozidla. Obchodná spoločnosť NB Trade s.r.o. vlastní osobné motorové vozidlo Volkswagen Tiguan, rok výroby 2018, zakúpené v roku 2018 za kúpnu cenu 33.000 eur bez DPH. Rozdiel medzi svojimi príjmami a výdavkami vykryva z úspor, ktoré má vo výške 30.000 eur. K aktuálnym výdavkom na maloletého spojených s návštevou materskej škôlky v roku 2023/2024 uviedla, že maloletému sa zatiaľ uhrádzalo školné 64 eur za dva mesiace, strava sa ešte neuhrádzala. Maloletý od septembra 2023 je prihlásený do Tenisovej školy Novák, kde bude mesačný poplatok 150 eur. K možnosti odovzdávať maloletého otcovi pred vchodom do jeho rodinného domu v Bratislave uviedla, že má vodičský preukaz dlhšie, začala šoférovať až v roku 2018. Keď bola s maloletým na vyšetrení v Košiciach, šoféroval jej otec. K svojim rodičom do J. N. chodí so svojim otcom alebo autobusom, kde cesta trvá 20 – 30 minút, po meste v Banskej Bystrici šoférovať pre pracovné záležitosti, na školenia nechodí, má ich online. V lete roku 2023 bola s maloletým na dovolenke v Chorvátsku, kde išli autom, šoféroval jej otec, cesta trvala 8 hodín. K písomnému vyjadreniu otca ohľadom prispievania na výživu maloletého nemala námietky.

23. Opatrovník na pojednávaní k zmenenému návrhu otca zotrval na svojom písomnom vyjadrení.

24. Z poslednej aktuálnej správy opatrovníka datovanej dňom 28.04.2023 vyplynulo, že v starostlivosti rodičov o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. V domácnosti matky a v domácnosti otca na Králikoch bolo zistené, že v oboch domácnostiach sú vhodné podmienky pre zdravý psychický, fyzický vývin, hygiena je na veľmi dobrej úrovni. Zároveň opatrovník pripojil správu z poradenskopsychologického procesu, z ktorej vyplynulo, že s rodičmi boli uskutočnené dve párové konzultácie. Následne naplánovaná ďalšia párová konzultácia sa realizovala len za účasti otca, nakoľko matka sa ospravedlnila z dôvodu práceneschopnosti a od júla 2022 sa neozvala, spoluprácu nenadviazala. Na konzultáciách matka prejavovala opakovanú a výraznú nedôveru voči výchove a starostlivosti zo strany otca. Poradenský proces bol ukončený bez výsledku.

25. Z otcom predloženého výpisu z účtu vyplýva, že od 27.03.2020 do 26.06.2020 uhradil výživné mesačne po 500 eur, od septembra 2020 do konca augusta 2021 uhrádzal výživné vo výške 200 eur, v mesiaci september 2021 uhradil výživné vo výške 250 eur a od októbra 2021 pravidelne mesačne uhradil výživné vo výške 220 eur.

26. Z lustrácie v obchodnom registri, živnostenskom registri a z oznámení príslušných daňových úradov vyplynulo, že matka maloletého je jediným konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti NB Trade s.r.o., NB Consulting s.r.o., NB Tax s.r.o., je vedená ako SZČO. Za rok 2022 matka dosiahla príjmy vo výške 6.359,10 eura, výdavky 4.296 eur, daň 385,33 eura. Obchodná spoločnosť NB Trade s.r.o. podľa oznámenia daňového úradu za rok 2021 dosiahla príjmy vo výške 65.439,78 eura, výdavky vo výške 65.000,29 eura, daň 564,70 eura. Obchodná spoločnosť NB Consulting s.r.o. za rok 2021 mala príjmy vo výške 62.480,28 eura, výdavky 63.718,43 eura, daň 0. Vo všetkých obchodných spoločnostiach je matka ich jediným konateľom a spoločníkom.

27. Otec podľa oznámenia daňového úradu za rok 2022 ako SZČO mal príjmy 4.000 eur, výdavky 4.000 eur, obchodná spoločnosť ITSM s.r.o. podľa oznámenia daňového úradu za rok 2022 dosiahla výsledok hospodárenia pred zdanením 4.029,30 eura, daň 1.395,93 eura.

28. Z posudku ÚPSVaR Banská Bystrica zo dňa 14.12.2021 o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave maloletého uvádza konštatovanie, anamnézu a odborné lekárske nálezy – dieťa s normálnym somatickým vývinom, avšak s poruchou emotivity, neschopný nadviazať kontakt s optipáciou, sledovaný klinickým psychológom. Klinický psychológ C. N. v správach zo dňa 12.04.2021, 09.06.2021 uvádza,

že počas vyšetrenia sa maloletý uisťoval prítomnosťou matky, je emočne fixovaný aj s úzkostným podfarbením, klinicko-psychologický lepší obraz ako po víkendovej návšteve u otca, ďalej je však prítomná manifestná regresná symptomatika a strach z odlúčenia od matky, stanovená diagnóza Úzkosť z odlúčenia v detskom veku, Zmiešaná porucha správania a emotivity. V správe odporúčajú veľmi dôsledne zväziť indikáciu ku striedavej starostlivosti u maloletého. Ďalšia správa C. O. N. zo dňa 09.06.2021 uvádza, že maloletý lepšie nadviazal kontakt, zaujímal sa o hračky, je možné ho motivovať na druhú aktivitu, vo vzťahu k matke bola pozorovaná zvýšená emočná fixácia aj s úzkostným podfarbením.

29. Z pripojeného spisu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 38P/108/2023 vyplýva, že na návrh matky prebieha konanie o udelenie súhlasu namiesto otca s odbornou starostlivosťou psychológa a psychiatra G. a C. S. Q..

30. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

31. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

32. Podľa § 24 ods. 3, 5, 6 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

33. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

34. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností,

možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

35. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

36. Medzi rodičmi nebola sporná otázka dôvodnosti podaného návrhu, t. j. splnenie podmienky v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine, ktorou je skutočnosť, že rodičia spolu nežijú. Zo zhodného vyjadrenia rodičov vyplynulo, že od 19.06.2020 nežijú v spoločnej domácnosti, kedy došlo k rozchodu ich partnerského vzťahu. Od tohto obdobia spoločne nezabezpečujú výchovu, výživu maloletého, ako rodina netrávia spolu čas, nehospodária spolu. Obnovenie spolužitia rodičov vzhľadom na intenzitu narušenia ich partnerského vzťahu a skutočnosť, že otec má známosť s inou ženou, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, nie je reálne. Súd preto návrh otca považoval za dôvodne podaný.

37. Otec pôvodne podaným návrhom sa domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti s tým, že by sa realizovala v týždennom intervale. Následne zmeneným návrhom sa domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti v alternatíve A/ v týždennom intervale, v alternatíve C/ tak, že by zabezpečoval starostlivosť o maloletého od druhého piatku v mesiaci do tretej nedele v mesiaci, v alternatíve D/ navrhol zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti tak, že by ju zabezpečoval každý párný týždeň od utorka do nedele. Svoj návrh na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti odôvodňoval jeho bezproblémovým vzťahom a intenzitou vzťahu s maloletým, poznaním jeho režimu, návykov pred nočným spaním, záujmov maloletého, zručnosťou vo vykonávaní všetkých úkonov súvisiacich s dennými potrebami dieťaťa, ovládaním domácich prác, má vytvorené podmienky pre striedavú starostlivosť, prenajal si byt v Banskej Bystrici, v priebehu konania zmenil bývanie a býva v nehnuteľnosti – rodinnom dome na Králikoch na základe ústnej dohody s kamarátom. Rovnako má vytvorené podmienky v Bratislave, kde býva v rodinnom dome. Striedavá osobná starostlivosť je aj podľa vyjadrenia otca v záujme maloletého, v súlade s jeho vývinovými potrebami, zachovania ich vzájomného vzťahu, zachovania práva maloletého na starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Zmenený návrh doplnil o skutočnosť, že o maloletého sa staral, nepoprel, že aj za pomoci blízkych, na čom nevidí nič zlé, maloletého fyzicky nepotrestal, nezdvihol na neho ruku, nezbil ho. K návrhu pripojil dohodu o poskytovaní vybraných činností sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, datovanú dňom 20.02.2020, uzavretú so spoločenstvom Priateľ detí detských domov Úsmev ako dar, ktoré požiadal o pomoc s cieľom zabezpečiť fungovanie vzťahu. Taktiež poukázal, že v čase od 26.04.2019 do 07.11.2019 bol na materskej dovolenke, k čomu matka uviedla, že išlo o fiktívnu materskú dovolenku zo strany otca. Matka svoj nesúhlas so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti ďalej odôvodnila tým, že sám otec sa nikdy o maloletého nestaral, požíva alkohol, marihuanu, vedie nie bežný spôsob života, jeho pracovné aktivity mu neumožňujú zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Matka k jednotlivým alternatívam rozsahu striedavej osobnej starostlivosti navrhovanej otcom uviedla, že s ňou nemôže súhlasiť z dôvodu 1/ absencie správnej, hlavne pravdivej informácie zo strany otca, 2/ chýbajúcej riadnej komunikácie, napätých vzťahov medzi ňou a otcom, 3/ nevhodnosti prostredia počas styku otca s maloletým a narušenie adaptačného procesu maloletého, 4/ neschopnosti dohodnúť sa na zdravotnej starostlivosti o maloletého a nedôveru otca vo vzťahu k nej, 5/ diagnostikovaných problémov maloletého, 6/ vzdialenosti medzi bydliskami, 7/ správania otca v rozpore s najlepším záujmom maloletého. Matka od prvého pojednávania vo veci predkladala súdu správy z psychologického vyšetrenia u C. O. N., psychologičky, následne G. G., ktorá prevzala maloletého do starostlivosti odo dňa 15.07.2021, správy C. Q. z roku 2023, správu C. L. z roku 2023, ktoré na seba nadväzujú a každá ďalšia správa vychádza z predchádzajúcich správ. Matka na tieto vyšetrenia nemala zo strany otca súhlas napriek tomu, že vo svojom prvom vyjadrení poukazovala, že otec pravdepodobne navštevuje s maloletým psychológa, čím ho zaťažuje a nie je to bežná vec, je potrebný jej súhlas. Je tak zrejmé, že matka vedela, že na vyšetrenia maloletého u psychológa potrebuje súhlas otca. Jednotlivé správy vychádzajú vždy z vyjadrenia matky, pozorovaním maloletého a vzťahu maloletého k matke s absenciou otca, preto ich súd hodnotí ako jednostranné. Vzhľadom na rozpornosť tvrdení rodičov súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie. Súd znalecký posudok a jeho doplnenie výsluchom znalkyne považoval za jediný objektívny dôkaz, pretože bol vypracovaný na základe psychologických vyšetrení rodičov, ich vzájomného vzťahu, vzťahu maloletého k rodičom,

čiže komplexne posudzoval všetkých účastníkov konania, ktorých sa rozhodnutie vo veci samej týka. Pokiaľ ide o námietky matky voči znaleckému posudku súd zdôrazňuje, že ani on nie je oprávnený hodnotiť správnosť odborných záverov, ku ktorým znalec vo vypracovanom posudku dospel. A nehodnotí ani ním použité postupy a metódy, pretože pre takéto hodnotenie, súdu chýbajú odborné vedomosti a znalosti. Súd posudzuje len to, či sú závery zo znaleckého posudku vyplývajúce náležite odôvodnené, preskúmateľné, vnútorne si neodporujúce, a či zodpovedajú pravidlám logiky. Zo záverov znaleckého posudku vyplynulo, že nebola zistená závislosť na alkohole alebo omamných psychotropných látkach u otca. Obaja rodičia sú úplne odlišné osobnosti, matka je vo vzťahu k maloletému skôr ochránarska, otec zase zážitkový. Prístup obidvoch rodičov maloletého v zásade zodpovedá jeho potrebám, na strane rodičov nebol zistený žiadny negatívny vplyv ich výchovného prostredia a prístupov, len ich odlišnosť. Maloletý podľa znaleckého posudku má k obidvom rodičom vzťah. Matkou preukazovaná zmiešaná porucha správania a emotivity maloletého nemá priame prepojenia na výchovné prostredie otca. Vo vzťahu k maloletému znalec uviedol, že je pre neho dôležitá stabilita výchovného prostredia, zaradenie do kolektívu, podpora v rozvíjaní sociálnych vzťahov. Uvedené je však potrebné realizovať v jednom prostredí (navštevovať jednu materskú škôlku keď je s matkou a otcom, mať zázemie v jednom meste, aby každý týždeň necestoval z Banskej Bystrice do Bratislavy), čo nevylučuje návštevy bydliska otca i výlety. Sociálnym šetrením mal súd preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletého, čím mal súd vyvrátené tvrdenie matky o nevhodnosti prostredia otca v rodinnom dome v obci Králiky, kde sa realizuje jeho styk s maloletým v zmysle neodkladného opatrenia. Maloletý od septembra 2022 navštevuje materskú škôlku, ktorá vo svojej správe zhodnotila, že dochádzka maloletého je pravidelná, býva často chorý, jeho adaptačný program si nevyžadoval žiadny individuálny prístup, aj keď adaptácia trvala dlhšie, ale bolo to z dôvodu častých ochorení maloletého. Maloletý neprejavuje vo vzťahu k rodičom žiadne negatívne emócie, aj keď je pravda, že niekedy v prípade neprítomnosti v škôlke, choroby alebo po víkende sa vyskytnú situácie, kedy sa nevie maloletý od matky odpútať. Osobnosť maloletého charakterizovali ako milé dieťa, ktoré skôr vyhľadáva individuálne hry. Zároveň súd uvádza, že neuniklo jeho pozornosti, že pred podaním návrhu vo veci samej prebiehalo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom otec navrhoval zveriť maloletého do starostlivosti matky, ktorú nenamietal. Súd vzhľadom na návrh otca sa v prvom rade zaoberal možnosťou zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti z dôvodu, že maloletý má právo na rovnocennú výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a zároveň obidvaja rodičia majú právo a zároveň povinnosť zabezpečovať výchovu a starostlivosť o maloletého. Súd preto skúmal, či v zmysle § 24 ods. 2 Zákona o rodine sú splnené podmienky pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorými sú 1/ spôsobilosť rodičov vychovávať maloleté dieťa, 2/ záujem rodičov o osobnú starostlivosť, 3/ záujem maloletého, 4/ lepšie zaistenie potrieb maloletého zverením do striedavej osobnej starostlivosti. Z výsledkov rozsiahleho vykonaného dokazovania mal súd preukázané aj splnenie prvej aj druhej podmienky pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Súd však nemal splnenú podmienku, že zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov je v záujme maloletého, a že takýmto spôsobom budú lepšie zaistené potreby maloletého, pretože na priamu otázku súdu ako a kde si otec predstavuje realizovať striedavú osobnú starostlivosť, otec najskôr uviedol, že sa k tomu nevyjadrí, pri opakovanej otázke uviedol, že keďže matka súhlasila s piatkami maloletého mimo škôlky v Banskej Bystrici, dohodol sa so zariadením v Bratislave, ktoré má rôzne voľnočasové aktivity, kde by radi trávili čas. Z jeho vyjadrenia vyplynulo, že už maloletého, tak ako matka ho prihlásila do tenisovej školy v Banskej Bystrici, otec prihlásil maloletého do tenisovej školy v Bratislave. Otec znalecký posudok nenamietal, stotožnil sa s ním, avšak z jeho vyjadrenia vyplynulo, že vykonáva kroky, ktoré sú v rozpore so závermi znaleckého posudku o potrebe maloletého navštevovať jednu materskú škôlku keď je pri matke aj pri otcovi, mať zázemie v jednom meste. Akokoľvek to vo vzťahu k otcovi vyznie, ale sám svojím vyjadrením spôsobil, že súd bol nútený jeho návrh na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti v akomkoľvek režime zamietnuť.

38. Keďže súd návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov nevyhovelo, následne sa zaoberal otázkou zverenia maloletého do starostlivosti jedného z rodičov. Súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky z dôvodu, že od rozchodu rodičov, t. j. od 19.06.2020, väčšinu svojho života trávi v domácnosti matky, v ktorej má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletého. Otec okrem častej návštevy maloletého u psychológa, u psychiatra, starostlivosť matky nenamietal, sociálnym šetrením rovnako neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti, pre výchovu maloletého má vytvorené vhodné bytové podmienky, v meste Banská Bystrica navštevuje materskú škôlku, má ošetrojúceho lekára, a preto vytrhnutie maloletého z tohto prostredia vo veku piatich rokov, by bolo pre maloletého nevhodné až traumatizujúce. Súd pri svojom rozhodovaní o zverení

maloletého do osobnej starostlivosti matky zohľadnil skutočnosť, že otec by starostlivosť o maloletého vykonával v mieste svojho trvalého bydliska, t. j. v Bratislave, o čom svedčí jeho vyjadrenie z posledného pojednávania týkajúce sa jeho predstavy zabezpečovania starostlivosti o maloletého v Bratislave. Vytrhnutie maloletého zo zaužívaného prostredia preto nie je v záujme maloletého.

39. Medzi rodičmi nebola sporná otázka zastupovania a správy majetku maloletého v bežných veciach každým rodičom samostatne. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že pre zastupovanie a správu majetku maloletého v bežných veciach každým rodičom má súd splnené podmienky, nakoľko obaja rodičia majú plnú spôsobilosť na právne úkony a svojich rodičovských práv neboli obmedzení, pozbavení, nemajú ich pozastavené.

40. Účelom úpravy styku je jednak to, aby oprávnený rodič, v danom prípade otec, nestratil akýkoľvek dosah na výchovu, starostlivosť, formovanie osobnosti maloletého a na druhej strane maloletý neprímerane silne pociťoval neprítomnosť otca vo svojom živote. Každý z rodičov navrhoval alternatívne upraviť styk otca s maloletým v troch alternatívach. Pri určovaní rozsahu styku oprávneného rodiča súd berie do úvahy okolnosti na strane maloletého dieťaťa ako je jeho vek, režim, zdravotný stav, a na strane oprávneného rodiča, t. j. otca vytvorenie podmienok pre realizáciu styku s maloletým, jeho pracovnú dobu a v neposlednom rade i vzájomný vzťah medzi otcom a maloletým, ich vzdialenosť. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od septembra 2022 sa styk otca s maloletým realizuje každý párný týždeň od stredy 16.00 h do nedele 18.00 h, maloletý je na takýto rozsah styku s otcom zvyknutý. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že maloletý má vzťah k otcovi, neodmieta ho, otec vytvára maloletého zážitky. Počas doterajšej realizácie styku otca s maloletým v jeho starostlivosti sociálnym šetrením neboli zistené nedostatky, rovnako materská škôlka neavizovala nestarostlivosť otca o maloletého, nebolo preukázané ublíženie maloletému otcom. Maloletý podľa znaleckého posudku potrebuje zastabilizovať. Súd preto nevidel žiadny právne relevantný dôvod na to, aby sa naďalej styk otca s maloletým nerealizoval každý párný týždeň v roku od stredy 16.00 h do nedele 18.00 h. V tejto súvislosti súd poukazuje na platnú judikatúru, v zmysle ktorej návšteva materskej škôlky nemôže byť na ujmu styku oprávneného rodiča s dieťaťom vzhľadom na práva dieťaťa a oprávneného rodiča. Z vykonaného dokazovania súd tiež nemal preukázaný žiadny dôvod, pre ktorý by otec nemohol tráviť s maloletým rovnoprávne, rovnocenne čas počas prázdnin, a preto styk otca s maloletým upravil v zmysle prvej alternatívy navrhovanej otcom. Matka svojimi alternatívnymi návrhmi týkajúcimi sa úpravy styku otca s maloletým v podstate navrhovala jeho zúženie. Dôvodmi nezúženia styku otca s maloletým sa už súd zaoberal pri vydávaní neodkladných opatrení č. k. 32P/168/2020-1522 zo dňa 17.03.2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 17CoP/15/2023-1745 zo dňa 16.05.2020, na odôvodnenie ktorého sa súd odvoláva, a z rovnakých dôvodov návrh matky na úpravu styku otca s maloletým zamietol. Miesto preberania a odovzdávania maloletého súd upravil pred vchodom do obytného domu matky z dôvodu, že na takéto preberanie a odovzdávanie rodičmi je maloletý už zvyknutý, matka, podľa jej vyjadrenia, nemá možnosť odovzdávať maloletého v Bratislave tak, ako to otec navrhoval vzhľadom k tomu, že nešoféruje. Otec v priebehu celého konania poukazoval na záujem maloletého. Súd dospel k záveru, že je v záujme maloletého a komfortnejšie, aby jeho prevoz z jednej domácnosti rodiča do druhej domácnosti sa realizoval osobným motorovým vozidlom a nie autobusom, vlakom. V tejto časti návrhu otca, aby jednu cestu absolvovala matka, t. j. odovzdávala mu maloletého, súd nevyhovel. Súd však apeluje na otca, aby v súlade so závermi znaleckého posudku, s ktorými sa stotožnil, naďalej vytvoril jednotné prostredie maloletému v jednej materskej škôlke a poskytoval mu starostlivosť v prostredí ako doposiaľ (v obci Králiky).

41. Súd matke uložil povinnosť maloletého na styk s otcom pripraviť, t. j. maloletého pripraviť po psychickej stránke tak, aby otca neodmietať a zároveň matka maloletého otcovi odovzdala s potrebnými osobnými vecami. Styk otcovi s maloletým umožniť znamená, že v zásade vždy styk oprávneného rodiča s dieťaťom sa má realizovať okrem výnimočných, ospravedlniteľných dôvodov. Pokiaľ otec v jednom zo svojich písomných vyjadrení navrhoval poskytnúť mu náhradný termín za nerealizovanie styku formou rozšírenia jeho styku počas letných prázdnin roku 2023 a zimných prázdnin roku 2023, súd uvádza, že tomuto návrhu nevyhovel z dôvodu, že by znamenal zásah do stabilizácie dieťaťa, na potrebu ktorej poukazovala znalkyňa, a tiež z dôvodu, že zo strany matky išlo o porušenie súdneho rozhodnutia ohľadom styku otca s maloletým trikrát. Súd má za to, že uloženie pokút matke bolo dostatočné. Zároveň súd uvádza, že svojím rozhodnutím upravuje práva a povinnosti do budúcnosti a nie spätne.

42. Z vyjadrení tak otca, ako aj matky vyplynulo, že si poskytujú informácie v nedostatočnom rozsahu. Súd preto, aby starostlivosť zo strany otca aj matky bola kontinuálna, a prechod maloletého z jednej domácnosti do druhej bol bezproblémový, uložil im navzájom povinnosť poskytovať si informácie.

43. Z dôvodu, že súd zveril maloletého do starostlivosti matky, uložil jej povinnosť informovať otca osobne pri preberaní maloletého do jeho starostlivosti a počas mimo styku otca s maloletým ho priebežne informovať prostredníctvom emailu. Z dôvodu, že súd upravil styk otca aj počas pracovného týždňa na každý druhý týždeň v rozsahu od stredy 16.00 h do nedele 18.00 h, uložil mu povinnosť písomne informovať matku vždy pri odovzdávaní maloletého do jej starostlivosti a počas styku s maloletým, počas všetkých prázdnin, priebežne ju informovať o maloletom prostredníctvom emailu. Pri stanovovaní spôsobu poskytovania písomných informácií emailom súd vychádzal z vyjadrení matky, ktorá na rozdiel od otca nemá žiadnu aplikáciu. Súd zároveň zistil, že rodičia dlhodobo komunikujú prostredníctvom emailu.

44. Z dôvodu, že súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na výživu maloletého. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádza z kritérií uvedených v ustanovení § 75 ods. 1, prvá veta Zákona o rodine, t. j. veku, odôvodnených potrieb maloletého a možností, schopností, majetkových pomerov otca. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obaja rodičia podnikajú, otec v oblasti IT služieb, matka v oblasti účtovníctva. Otec udával, že jeho príjem je okolo 1.300 eur netto, matka ako SZČO má ročný príjem 6.000 eur brutto, na základe zmluvy o výkone funkcie konateľa v obchodnej spoločnosti NBConsulting s.r.o. má mesačný príjem 530 eur netto. Súd týmto tvrdeniam rodičov neuveril, pretože nimi vyčíslené výdavky prevyšujú ich príjmy a uhrádzajú ich z úspor, vytvorenie ktorých je pre súd zarážajúce. Súd preto vychádzal z údajov zverejnených štatistickým úradom, podľa ktorých matka vo svojej oblasti má možnosť dosahovať priemernú mesačnú mzdu vo výške 2.249 eur brutto a otec vo výške 2.301 eur brutto. Matka výdavky na maloletého vyčíslila na 876 eur, ktoré otec nespochybnil. Maloletý má v súčasnosti päť rokov, navštevuje materskú škôlku. Obaja rodičia inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemajú. Súd v súlade s vyššie uvedenými zákonnými kritériami určil výživné otcovi na maloletého v sume 220 eur. Pri určovaní výšky výživného súd zohľadnil 1/ príjem matky, ktorý jej umožňuje podieľať sa na výžive maloletého, 2/ poberanie rodinných prídavkov, uplatňovaním daňového bonusu matkou, 3/ rozsah styku otca s maloletým, 4/ časové a ekonomické zaťaženie otca v súvislosti s preberaním maloletého od matky v Banskej Bystrici. Súd s poukazom na vyššie uvedené návrhu matky na určenie výživného na maloletého v sume 400 eur nevyhovel a jej návrh v tejto časti zamietol. Počiatok určenia vyživovacej povinnosti otcovi súd určil od 01.09.2023, t. j. od mesiaca, v ktorom súd rozhodoval, nakoľko z výpisu z účtu otca, ktorý matka nespochybnila, vyplynulo, že otec si za celé obdobie prebiehajúceho konania plnil vyživovaciu povinnosť a zročné výživné mu nevzniklo.

45. Súd návrh otca o nezhode rodičov ohľadom zdravotnej starostlivosti o maloletého z dôvodu jeho doplnenia podľa § 129 CSP odmietol.

46. Znalec doručil súdu dňa 10.03.2022 znalecký posudok spolu s vyúčtovaním, ktoré špecifikoval nasledovne:

Hodinová odmena podľa § 3 vyhlášky MS SR č. 491/2004 Z. z. o odmenách, náhradách výdavkov a náhradách za stratu času pre znalcov, tlmočníkov a prekladateľov v platnom znení (ďalej len „vyhláška“) za každú začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti:

Preštudovanie spisu (nie prvotné) a vypracovanie posudku.....	10 hod. á 13,28	132,80 €
Cielené psychologické interview.....	6 hod. á 13,28	79,68 €
Anamnéza.....	4 hod. á 13,28	53,12 €
Pozorovanie správania počas znaleckej explorácie	6 hod. á 13,28	79,68 €
Spracovanie osobnostných dotazníkov	14 hod. á 13,28	185,92 €
Spracovanie projektívnych metód	6 hod. á 13,28	79,68 €
Vypracovanie posudku	16 hod. á 13,28	212,48 €

Tarifná odmena paušálna - § 5

- prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 €

Paušálne výdavky podľa § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky:

- vyhotovenie jedného čiernobieleho listu..... 296 x 0,10 29,60 €

Náhrada za stratu času

- čas strávený cestou z miesta výkonu 11 hod. á 3,3236,52 €

Cestovné náhrady

- náhrada za spotrebované pohonné hmoty (390 km mimo mesto, 8 km mesto)

(priemerná spotreba 5,20 l na 100 km pri cene za pohonné hmoty 1,58 Eur za l)109,78 €

- stravné 5,10 €

Spolu

1.024,28 €

47. Podľa § 260 CSP, ak súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie, pri rozhodovaní o náhrade výdavkov spojených s vykonaním tohto dôkazu sa riadi ustanoveniami osobitného predpisu.

48. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky hodinová odmena za jednu aj začatú hodinu výkonu znaleckej činnosti je 13,28 eura, ak nie je ďalej ustanovené inak.

49. Podľa § 5 písm. b) vyhlášky znalcovi patrí paušálna odmena za prevzatie a prvotné oboznámenie so spisom 19,92 eura.

50. Podľa § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky znalec a prekladateľ môže od zadávateľa požadovať paušálnu náhradu za vyhotovenie jedného čiernobieleho listu písomne podaného znaleckého úkonu alebo prekladateľského úkonu vo výške 0,10 eura za formát A4 a 0,20 eura za formát A3.

51. Podľa § 14 ods. 4 vyhlášky znalcovi, tlmočníkovi a prekladateľovi patrí náhrada cestovných výdavkov podľa osobitného predpisu. Znalec, tlmočník alebo prekladateľ môže použiť osobné motorové vozidlo pri výkone činnosti bez súhlasu súdu alebo iného orgánu verejnej moci okrem prípadov, ak má v mieste určenia trvalý pobyt, obdobný pobyt alebo miesto výkonu činnosti. Ak sa súhlas súdu alebo iného orgánu verejnej moci vyžaduje a nebol udelený, patrí znalcovi, tlmočníkovi alebo prekladateľovi náhrada cestovných výdavkov v sume zodpovedajúcej cene cestovného lístka pravidelnej verejnej dopravy.

52. Pri vykonaní znaleckého úkonu súd nevie jednoznačne posúdiť, ako dlho jednotlivý úkon znaleckej činnosti trval, pretože súd sa spravidla pri týchto úkonoch nenachádza. Preto súd pri hodnotení účelnosti a časovej primeranosti jednotlivých úkonov znaleckej činnosti, pri ktorých nie je prítomný, vychádza spravidla zo svojich skúseností z iných obdobných prípadov a používa aj komparatívnu metódu hodnotenia. Zároveň súd prihliada na špecifickosť konkrétneho prípadu a konkrétneho znaleckého úkonu.

53. Súd preskúmal výšku vyúčtovaného znalečného, výpočet ktorého zodpovedá vyhláške a znalcovi priznal znalečné v sume 1.024,28 eura.

54. Na vyplatenie priznanej odmeny znalcovi súd upravil uctáreň tunajšieho súdu tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

55. V súvislosti s upravením uctárne vyplatiť znalcovi priznané znalečné, vznikla štátu náhrada trov konania vo výške 1.024,28 eura. Na strane rodičov, vzhľadom na príjem, z ktorého súdu pri určovaní výšky výživného vychádzal, mal preukázané, že nespĺňajú podmienky pre oslobodenie od súdneho poplatku. Obidvaja rodičia svojimi podaniami, rozpornými vyjadreniami spôsobili potrebu nariadenia znaleckého dokazovania, a preto súd rodičom uložil povinnosť uhradiť priznanú náhradu trov štátu, každému v jednej polovici, t. j. vo výške 512,14 eura. Na splnenie tejto povinnosti súd rodičom uložil lehotu 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia z dôvodu, že je primeraná ich príjmom a nijako ich neohrozí v životnej úrovni.

56. O trovách účastníkov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné písomné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).